

Offentlig innkalling

Styret ved Norges Handelshøyskole

Dato: 03.09.2024 10:00

Sted: NHH - Møterom C314

Saksliste

Vedtaksaker

38/24 Godkjenning av protokoll fra møte 5/24, innkalling og saksliste møte 6/24	<i>vedlegg u.off.</i>	3
39/24 Rektor orienterer om status og fremdrift - møte 6/24		5
40/24 Møteplan for NHH-styret våren 2025		6
41/24 Årsrapport fra Ansettelsesutvalget 1.8.2023 - 31.7.2024	<i>vedlegg u.off.</i>	7
42/24 Rapportering om virksomheten i randsonen 2023: SNF		10
43/24 Årlig rapportering om arbeid med informasjonssikkerhet og personvern	<i>sak u.off.</i>	39
44/24 Fullmakt til signering av tinglysningsdokumenter		40
45/24 Etatsstyring 2024 - Kunnskapsdepartementets tilbakemelding		44
46/24 Status ansettelsesprosess - ny rektor fra 01.08.2025		137
47/24 Statens lederlønnssystem - Stillings- og resultatkrav for rektor ved NHH 2024-2025	<i>vedlegg u.off.</i>	138
48/24 Eventuelt - møte 6/24		141

Orienteringssaker

6/24 Årsrapport Nemnd for studentsaker NHH 2023		142
---	--	-----

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 5/24, INNKALLING OG SAKSLISTE TIL MØTE 6/24

Saksbehandler Randi Holmås
Arkivreferanse 21/03483-41

Utvalg
Styret ved Norges Handelshøyskole

Møtedato
03.09.2024

Utvalgsnr
38/24

Forslag til vedtak:

Protokoll fra møte 5/24 godkjennes. Innkalling og saksliste til møte 6/24 godkjennes.

Bakgrunn:

Vedlagt protokoll fra møte 5/24 til endelig godkjenning.

Vedlegg: Protokoll fra møte 5/24 – u.off. jf. offl. § 5.

Sak 38/24 Vedlegg

Dokumentet er unntatt offentlighet.

Tittel: Protokoll fra møte 5/24

Tilgangskode: Unntatt offentlighet

Paragraf: Offl § 5

REKTOR ORIENTERER OM STATUS OG FREMDRIFT - MØTE 6/24

Saksbehandler Randi Holmås
Arkivreferanse 21/03484-40

Utvalg
Styret ved Norges Handelshøyskole

Møtedato
03.09.2024

Utvalgsnr
39/24

Forslag til vedtak:
Styret tar redegjørelsen til orientering.

MØTEPLAN FOR NHH-STYRET VÅREN 2025

Saksbehandler Randi Holmås
Arkivreferanse 21/03752-11

Utvalg	Møtedato	Utvalgsnr
Styret ved Norges Handelshøyskole	03.09.2024	40/24

Forslag til vedtak:

Styret vedtar det fremlagte forslag til møteplan for våren 2025.

Bakgrunn:

I samråd med styreleder og på bakgrunn av sonderinger med styrets medlemmer, foreslås følgende møteplan for NHH-styret våren 2025:

- Onsdag 29. januar (tentativt/ved behov), digitalt møte
- Tirsdag 11. mars, dagsmøte på NHH
- Tirsdag 29. april, dagsmøte på NHH
- Tirsdag 17. juni, dagsmøte på NHH

ÅRSRAPPORT FRA ANSETTELSESUTVALGET 1.8.2023 - 31.7.2024

Saksbehandler Sylvi Larsen
Arkivreferanse 15/00875-44

Utvalg	Møtedato	Utvalgsnr
Styret ved Norges Handelshøyskole	03.09.2024	41/24

Forslag til vedtak:

Styret tar årsrapporten fra Ansettelsesutvalget til orientering.

Bakgrunn:

Styret vedtok i september 2021 (sak 55/21) å delegere ansvaret for ansettelser m.m. i undervisnings- og forskerstillinger til Ansettelsesutvalget (AU), med unntak av de stillinger som loven krever at styret selv skal behandle. Styret vedtok også sammensetningen av Ansettelsesutvalget og mandat for utvalget.

For å sikre at styret kan ivareta det overordnede og strategiske ansvaret, skal Ansettelsesutvalget årlig avgi rapport til styret. Rapporten inneholder også vurderinger om rekrutterings-situasjonen og eventuelle utfordringer.

Årsrapporten for perioden 1.8.2023 – 31.7.2024 ble behandlet i Ansettelsesutvalget i møte 19. august 2024.

Noen hovedpunkter fra årsrapporten:

- Ansettelser i rekrutteringsstilling
 - 14 postdoktorer på ordinære vilkår (rekrutteringsstilling åremål 2-4 år)
 - 3 ansatte på innstegsvilkår (rekrutteringsstilling åremål 7 år)
 - 22 doktorgradsstipendiater (rekrutteringsstilling åremål 4 år)
- Ansettelser i undervisnings- og forskningsstilling
 - 5 førsteamanuenser (fast stilling), herav 4 etter utlysing og 1 på innstegsvilkår
 - 1 universitetslektor (fast stilling)
 - 0 professor (fast stilling)
 - Betydelig antall ansettelser og forlengelser i bistilling
- Opprykk til stilling som professor etter kompetanse
 - 3 professoropprykk (i rapporteringsperioden)

- Prosess avsluttet uten ansettelse
 - 2 rettede PhD-utlysninger og hhv. førsteamanuensis og postdoktor i strategi
- Avganger (tillegg til kontraktsutløp åremålsstillinger)
 - 6 oppsigelser postdoktor
 - 3 oppsigelser førsteamanuensis/professor
 - 3 pensjonerings og 1 dødsfall
- Årsverk (183,2 vitenskapelige årsverk på fastlønnbudsjettet)
 - Instituttene disponerer 177,5 årsverk + trekkrettighet på 11,3 årsverk
 - Herav utgjør bistillinger 19,9 årsverk
 - Rapporterte instituttårsverk DBH er 203,52; dvs. en rekke årsverk er eksternfinansierte
- Utnevnelse av meritterte undervisere
 - 3 nye merittert underviser (totalt 12 ved NHH)
- Tildeling av forskningstermin
 - Tildelt 22 semestre (6,6 årsverk) fordelt på 13 personer
- Kjønnsligestilling i vitenskapelige stillinger
 - Andel kvinner i vitenskapelig stilling er 26 %

Noen utfordringer:

- Lav andel kvalifiserte norske søkere
 - Gjenspeiles i ansettelse og sammensetning stab
 - Rekrutteringsstillingene er særdeles viktig her
- Utfordrende å konkurrere internasjonalt med norsk lønnsnivå
 - Den samlede «kompensasjonspakken» bidrar til å «sukre pillen»
- Kjønnsligestilling i vitenskapelige stillinger
 - Fortsatt et godt stykke igjen til ambisjonsnivået på minst 40 % kvinner
 - Rekrutteringsstillingene er særdeles viktige her

Vedlegg:

Årsrapport fra Ansettelsesutvalget 2023-2024 (u.off. jf. offl § 13, jf. fvl § 13.1)

Sak 41/24 Vedlegg

Dokumentet er unntatt offentlighet.

Tittel: Årsrapport Ansettelsesutvalget 2023-2024

Tilgangskode: Unntatt offentlighet

Paragraf: Offl § 13, jf. fvl § 13.1

RAPPORTERING OM VIRKSOMHETEN I RANDSONEN 2023: SNF

Saksbehandler Linda Rud
Arkivreferanse 18/02530-13

Utvalg
Styret ved Norges Handelshøyskole

Møtedato
03.09.2024

Utvalgsnr
42/24

Forslag til vedtak:

Styret tar rapport om virksomheten i randsonene 2023: SNF til orientering.

Bakgrunn

I henhold til «Retningslinjene for forvaltning av NHHs aksjer» skal en samlet rapport om virksomheten i Samfunns- og næringslivsforskning AS (SNF) årlig legges frem for NHHs styre. SNF eies av NHH (85 %) og Stiftelsen SNF (15 %). Randsonerapporteringen redegjør for resultatmål med tilhørende styringsparametere vedtatt av NHHs styre 31.10.2023 (sak 49/23). Ytterligere informasjon om SNF finnes i vedlegget «Årsrapport for 2023 Samfunns- og næringslivsforskning AS» (vedlegg 1). Referat fra eiermøtet mellom SNF, Stiftelsen SNF og NHH er også vedlagt (vedlegg 2).

Resultatmål

Resultatmål A: SNF skal bidra til økt bidrags- og oppdragsvirksomhet i NHH-miljøet

Totale driftsinntekter utgjør 63,2 mill. kroner, nær gjennomsnittet for siste femårsperiode. Finanseringen fra Forskningsrådet og internasjonale kilder er hhv. 2,6 og 0,8 mill. kroner lavere enn i 2022, mens prosjektinntektene fra næringslivet har økt med 2 mill. kroner. Økningen i prosjektinntekter fra næringslivet er i tråd med SNFs strategi om å få en bedre balansert prosjektportefølje.

Tabell 1 Bidrags- og oppdragsinntekter, inkludert grunnbevilgning (millioner kroner)

	2019	2020	2021	2022	2023
Grunnbevilgning fra Forskningsrådet	7,8	8,2	8,1	8,2	8,6
Prosjektinntekter fra Forskningsrådet	33,3	27,9	38,5	43,5	40,9
Næringsliv	7,7	4,8	2,5	4,1	6,1
Departementer og underliggende enheter	11,2	11,4	7,3	5,9	5,6
Internasjonal prosjektfinansiering	4,3	5,7	6,7	2,8	2,0
Annet	1,5	1,3	0,4	0,7	0,0
Totale driftsinntekter	65,8	59,3	63,5	65,2	63,2

Resultatmål B: SNF skal bidra til en større grad av involvering av næringsliv og offentlig virksomhet i forskningen i NHH-miljøet

SNF oppnådde i 2023 en direkte finansiering på 6,1 millioner fra næringslivet og 5,6 millioner fra departementer og underliggende enheter, totalt en liten oppgang fra fjoråret. En rekke av prosjektene som er finansiert av Norges forskningsråd og EU drives også i direkte kontakt og samspill med brukere av forskningen som partnere og som medfinansierer. Oppdragsgivere og samarbeidspartnere er her blant annet vært NAV, Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Utdanningsdirektoratet, Skattedirektoratet, Konkurransetilsynet, FAO, Nordisk ministerråd, Telenor, DNB, Equinor, Lærdal Medical, Deloitte, BIR og Western Bulk. Siden en stor del av finansieringen fra næringsliv og offentlig virksomhet kanaliseres gjennom både nasjonale og internasjonale forskningsråd, innebærer dette at finansiering gjennom disse kildene også involverer en stor grad av næringsliv og offentlig virksomhet.

Resultatmål C: SNF skal bidra til økt forskningsproduksjon i NHH-miljøet

Sammenlignet med 2022 har SNF 20,9 færre publikasjonspoeng enn rekordåret 2023. Til tross for nedgangen er dette det nest høyeste antallet publikasjonspoeng SNF noen gang har hatt. SNF-ansatte har bidratt med 22,0 publikasjonspoeng, mens assosierte medarbeidere står for 19,5 publikasjonspoeng.

Tabell 2 Publikasjonspoeng ved SNF (Publikasjonspoeng per forskerårsverk i parentes)

	2019	2020	2021	2022	2023
Publikasjonspoeng ansatte hovedstilling SNF	- (0,90)	- (1,00)	- (1,18)	43,2 (2,08)	22,0 (0,93)
Publikasjonspoeng assosierte medarbeidere	- (1,10)	- (1,20)	- (1,36)	19,2 (1,94)	19,5 (2,14)
Totale publikasjonspoeng	29,6 (0,98)	35,5 (1,10)	37,9 (1,26)	62,4 (2,04)	41,5 (1,27)

Resultatmål D: SNF skal bidra til økt forskerrekuttering ved NHH

SNF bidrar både som en mulig karrierevei for forskere i NHH-miljøet, i tillegg til muligheter for økt innsats ved NHHs egne ansatte gjennom sidegjøremål. I 2023 ble det gjennomført 32,8 forskerårsverk ved SNF, hvorav 23,7 av SNF-ansatte og 9,1 assosierte medarbeidere. Dette er om lag på nivå med tidligere år.

Tabell 3 Forskerårsverk ved SNF

	2019	2020	2021	2022	2023
Forskerårsverk egne ansatte	22,2	22,8	20,8	20,8	23,7
Forskerårsverk assosierte medarbeidere	8,1	10,0	9,3	9,8	9,1
Totale forskerårsverk	30,3	32,8	30,1	30,6	32,8

Resultatmål E: SNF skal ha en solid økonomi

Driftsresultatet for 2023 var 0,4 mill. kroner, årsresultatet var 6,5 mill. kroner og egenkapitalprosenten 73,2 %, noe som understreker, som i tidligere år, at SNF har en solid økonomi.

Tabell 4 Årsresultat og Egenkapital

	2019	2020	2021	2022	2023
Driftsresultat (millioner)	3,9	4,2	6,7	5,9	0,4
Årsresultat (millioner)	6,1	9,4	8,8	3,6	6,5
Egenkapitalandel	63,6 %	69,1 %	74,2 %	70,7 %	73,2 %

Vurdering

Samlet sett vurderes SNFs situasjon som robust og stabil. Den økonomiske situasjonen er solid, og det er positivt at det arbeides strategisk og langsiktig med å styrke SNFs selvstendige posisjon. Fra årsrapporten fremgår det videre at SNFs styre vurderer det markedsmessige grunnlaget for SNFs fremtidig virksomhet som godt. Publikasjonsaktiviteten vurderes også som tilfredsstillende. Til tross for at publikasjonsnivået er noe lavere enn toppåret 2022, er resultatet fremdeles solid med hensyn til både antall og kvalitet.

Vedlegg:

1. Årsrapport for 2023 Samfunns- og næringslivsforskning AS
2. Referat – Eiermøte SNF 24.04.2024

SNF

ÅRSRAPPORT FOR 2023

SAMFUNNS- OG NÆRINGSLIVSFORSKNING AS

Årsberetning

Årsregnskap

- Resultatregnskap
- Balanse
- Noter

Revisjonsberetning

STYRETS BERETNING FOR 2023

Institusjonell tilhørighet

SNF ble etablert i 1991, og er en del av instituttsektoren i Norge og er godkjent av Forskningsrådet som forskningsorganisasjon. NHH er største eier med 85 % av aksjene, mens 15 % eies av Stiftelsen SNF. Selskapet har som oppgave å fremme anvendt forskning med basis i NHH-miljøet, og har siden selskapet ble etablert hatt sin faglige tilhørighet hos NHH. Dette er helt avgjørende for at SNF skal kunne være en ledende tilbyder av anvendt forskning på det økonomisk-administrative fagområdet og innen næringsrettet samfunnsforskning.

Ressursbase

SNF er en prosjektbasert nettverksorganisasjon og bygger sin virksomhet på tilgang til forskerressurser som hovedsakelig består av egne ansatte og fagstaben ved NHH, men hvor også forskere fra andre universiteter og høyskoler i inn- og utland engasjeres i prosjektarbeidet.

Som tabell 1 nedenfor viser, var det i 2023 34 personer som var ansatt hos SNF, hvorav 28 i ulike typer forskerstillinger. Dette er det samme som året før. Nesten alle de fast ansatte forskerne i SNF har formell doktorgradskompetanse.

I 2023 var 92 assosierte medarbeidere tilknyttet SNF. De fleste av disse har sin hovedarbeidsplass som professorer og førsteamanuenser ved NHH, men SNF har også assosierte medarbeidere med hovedstilling ved blant annet Universitetet i Bergen, Høgskolen på Vestlandet, Handelshøyskolen BI og utenlandske universiteter og forskningsinstitutter. Tolv mastergradsstudenter knyttet til SNF-prosjekter har i løpet av året hatt arbeidsplass ved SNF.

Tabell 1. Antall ansatte og utførte årsverk, 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Forskere	15	15	14	17	18
PhD-stipendiater og postdoktorer	9	11	10	10	8
Forskningsassistenter	3	2	1	0	2
Administrasjon og støttefunksjoner	7	6	6	7	6
Antall ansatte i SNF	34	34	31	34	34
Utførte forskerårsverk	30,3	32,8	30,1	30,6	32,8
Administrative årsverk	5,7	5,7	5,7	5,5	5,6
Utførte årsverk	36,0	38,5	35,8	36,2	38,4

Prosjektporteføljen til SNF bidro i 2023 til å finansiere 38,4 årsverk. Antall administrative årsverk i egen organisasjon er på samme nivå som tidligere år. Antall forskerårsverk var 32,8, som er 2,2 årsverk høyere enn året før. 23,7 forskerårsverk er utført av egne ansatte, noe som er 2,9 årsverk mer enn året før, og litt under målet på 25. Assosierte medarbeidere bidro med 9,1 årsverk, noe som er 0,7 årsverk mindre enn året før.

Organisering

Virksomheten til SNF bygger på at det innenfor forskningsgruppene opparbeides prosjektporteføljer som omverdenen er interessert i og har behov for, og som forskerne finner spennende og meningsfulle. Forskningsgruppenes oppgave er å stimulere til faglig solid forskning som fremstår som relevant for næringsliv, myndigheter og samfunnsdebatt. SNF har siden 2019, i tråd med strategien for perioden 2019-2022, hatt fem forskningsgrupper. I løpet av 2023 ble antallet forskningsgrupper, i tråd med den nye strategien for perioden 2023-2026, redusert fra fem til fire da forskningsgruppen Shipping og logistikk ble fusjonert inn i Næringsøkonomi. De fire forskningsgruppene er:

- Digitalisering, strategi og ledelse
- Energi, naturressurser og miljø (ENE)
- FAIR Insight Team
- Næringsøkonomi

Strategiprosessen startet høsten 2022 og munnet ut i *Strategi for SNF 2023-2026. Forskning for et bærekraftig samfunn*. Slutføringen av strategiarbeidet og implementering av den nye strategien startet i 2023. De faglige ambisjonene om publisering, formidling, en diversifisert prosjektportefølje og internasjonalisering etc. opprettholdes. Det er et mål for SNF å ta en tydeligere posisjon innen forskning for et bærekraftig samfunn, og at SNF skal bli et mer selvstendig forskningsinstitutt i løpet av strategiperioden.

Markedsorientering og finansiering

SNF mottok 8,6 mill. kroner i grunnbevilgning fra Norges forskningsråd i 2023. Dette utgjorde 13,6 % av omsetningen på 63,2 mill. kroner.

Av prosjektinntektene kom 75 % (40,9 mill. kroner) fra Norges forskningsråd, mens inntekter fra næringsliv og departementer og underliggende enheter utgjorde 11,7 mill. kroner. Dette fordeler seg på 6,1 mill. kroner (11 %) fra næringslivet og 5,6 mill. kroner (10 %) fra departementer og underliggende enheter. Den internasjonale prosjektfinansieringen var 2,0 mill. kroner (4 %). Finanseringen fra Forskningsrådet og internasjonale kilder er hhv. 2,6 og 0,8 mill. kroner lavere enn i 2022. På den annen side er prosjektinntektene fra næringslivet 2,0

mill. kroner høyere, noe som vurderes som positivt. SNFs strategi er å få en bedre balansert prosjektportefølje med en høyere andel oppdragsprosjekter og mer internasjonal finansiering.

SNF bygger sin faglige strategi på at forskningen skal finne sted i konstruktivt samspill med sentrale brukere i privat og offentlig sektor innenfor områdene som det forskes på. Den høye andelen Forskningsrådsfinansiering i SNFs prosjektportefølje betyr ikke at forskningen i SNF avviker fra denne strategien. En rekke av prosjektene som er finansiert av Norges forskningsråd og EU drives også i større eller mindre grad i kontakt og samspill med brukere av forskningen som partnere og medfinansierer. Oppdragsgivere og samarbeidspartnere utenom Forskningsrådet og EU har i 2023 blant annet vært NAV, Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Utdanningsdirektoratet, Skattedirektoratet, Konkurransetilsynet, FAO, Nordisk ministerråd, Telenor, DNB, Equinor, Lærdal Medical, Deloitte, BIR og Western Bulk.

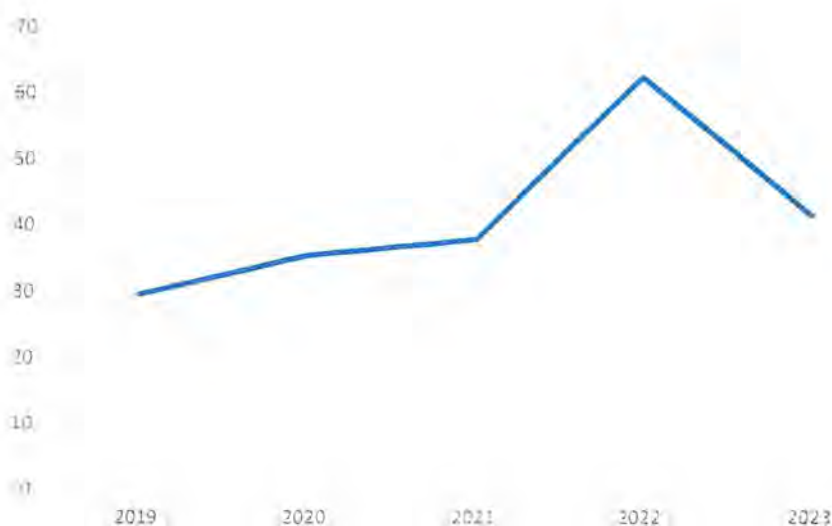
Faglige resultater

Det er de siste årene lagt stor vekt på mer publisering i vitenskapelige tidsskrift, publisering på høyere nivå, deltakelse på nasjonale og internasjonale fagkonferanser med presentasjon av paper og å styrke formidlingen.

I 2023 er det registrert 44 vitenskapelige artikler (inkl. bokkapitler) som helt eller delvis baserer seg på forskning i prosjekter hos SNF. Stadig flere av disse artiklene er fritt tilgjengelig gjennom 'open access'. I SNFs rapportserie, som er gratis tilgjengelig på www.snf.no, kom det ut 18 publikasjoner. I tillegg ble ytterligere 19 kapitler eller artikler i fagbøker, lærebøker og konferanserapporter («proceedings»), som ikke er publisert i en vitenskapelig kanal, gitt ut. Det er også en betydelig formidlingsaktivitet gjennom 69 foredrag/framleggelse av paper/poster, 50 populærvitenskapelige artikler og foredrag, og 75 ledere, kommentarer, kronikker og lignende publisert i tidsskrift og dagspresse. SNF har markert seg sterkt i nasjonale media med innlegg/innslag blant annet i Dagens Næringsliv, Aftenposten, Klassekampen, Morgenbladet og NRK. En av SNFs forskere har fast fredagskronikk i Dagens Næringsliv, og en annen er fast spaltist i Aftenposten. SNF har også en moderne hjemmeside (www.snf.no) som oppdateres nærmest daglig, SNFs profil på LinkedIn har et økende antall følgere, og en av SNFs forskere er medprogramleder i NHHs svært populære podkast 'Lederskap'.

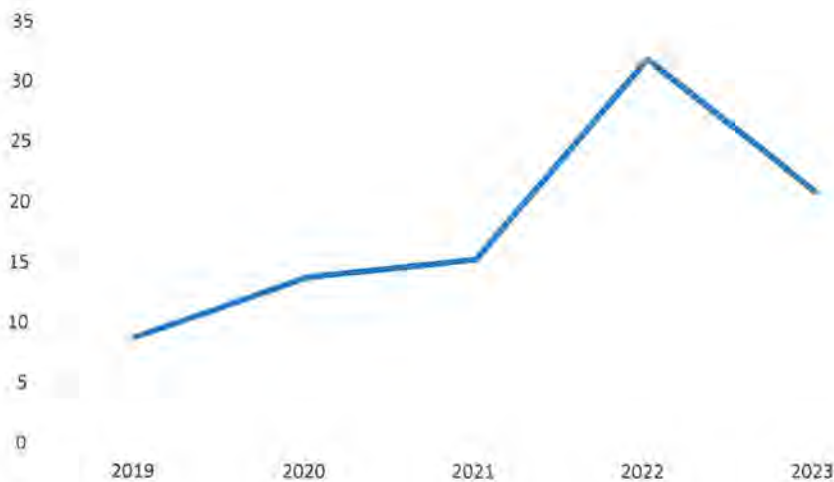
Antall publikasjonspoeng er en viktig kvalitetsindikator i institutt-, høyskole- og universitetssektoren. Som figur 1 nedenfor viser, har SNF hatt en solid økning i antall publikasjonspoeng de siste årene, men sammenlignet med 2022 har SNF 20,9 færre poeng i 2023 – en nedgang fra 62,4 til 41,5 dvs. - 33,5 %. Til tross for nedgangen er dette det nest høyeste antallet publikasjonspoeng SNF noen gang har hatt. Egne ansatte har produsert 22,0 poeng, som er en halvering fra rekordåret 2022. Antall publikasjonspoeng per forskerårsverk (inkl. PhD-stipendiater og post.doc.) er 1,27. Blant egne forskere er antall publikasjonspoeng per årsverk 0,93 og for assosierte medarbeidere 2,14. Totalt er antall publikasjonspoeng per forsker-

årsverk 0,2 poeng under den langsiktige målsettingen på 1,5 poeng, og 0,7 poeng lavere enn året før. 93 % av publikasjonene er i samarbeid med ansatte ved norske og utenlandske forskningsinstitusjoner og universiteter. Dette er 9 prosentpoeng høyere enn i 2022.

Figur 1. Antall publikasjonspoeng, 2019-2023

Antall publikasjonspoeng på nivå 2 har, som figur 2 nedenfor viser, hatt en klar nedgang fra 2022 til 2023, fra 31,9 til 20,9 poeng - en nedgang på 35 %. Det er likevel det nest høyeste antallet poeng SNF har hatt på nivå 2. Andelen publikasjonspoeng på nivå 2 var i 2023 50,3 %, som er 2,6 prosentpoeng høyere enn året før, og godt over det langsiktige målet om minst 40 %. Egne fast ansatte har 10,0 poeng på nivå 2, dvs. 45,5 %. SNFs forskere har i 2023 publisert i anerkjente internasjonale vitenskapelige tidsskrift som for eksempel Land Use Policy, Aquaculture, ICES Journal of Marine Science, Science of the Total Environment, Journal of Advanced Transportation, Games og Tourism Management, men også i de norske tidsskriftene Økonomisk fiskeriforskning og Samfunnsøkonomen. Figur 2 viser utviklingen de fem siste årene. Det bør også nevnes at en artikkel der en SNF-forsker er medforfatter fikk prisen for beste artikkel i Samfunnsøkonomen i 2023.

Figur 2. Antall publikasjonspoeng på nivå 2, 2019-2023

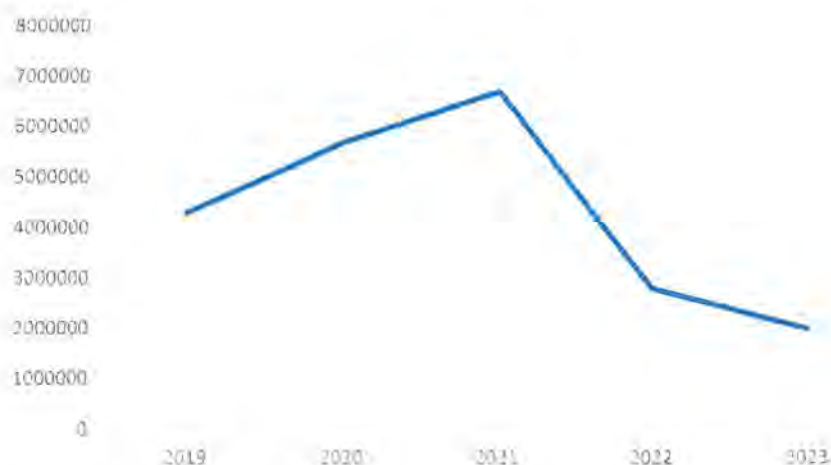
To av SNFs PhD-kandidater og en av SNFs forskere disputerte i 2023. De to førstnevnte på NHH, og sistnevnte på University of Cambridge. To stipendiater og en forsker forventes å disputere i 2024.

SNF er partner i SFF-en FAIR (Centre for Experimental Research on Fairness, Inequality and Rationality) ved NHH, FME-ene NTRANS (Norwegian Centre for Energy Transition Strategies) ved NTNU og HyValue (Norwegian Centre for Hydrogen Research), der NORCE er prosjekteier, samt SFI-en Climate Futures ved NORCE. Det bør også nevnes at SNF er partner i det nye og store Grønn plattform-prosjektet SmartSirk (Smarte fabrikker og sirkulære produkter), som ledes av SINTEF Manufacturing. Dette er nasjonalt viktige forskningssentre og prosjekter som det har stor forskningsmessig verdi for SNF å være partner i, og som også bidrar til å støtte opp om strategiens mål om at SNF skal være en bidragsyter til en bærekraftig omstilling av samfunnet.

Internasjonalisering

Styret legger stor vekt på at den anvendte forskningen i SNF er i godt inngrep med ledende internasjonal forskning, og høyere grad av internasjonalisering har vært en sentral målsetting. Det er mange elementer i dette – sampublisering med utenlandske forskere, internasjonal konferansedeltakelse med paper, prosjekter med internasjonal finansiering og internasjonale samarbeidspartnere, forskerutveksling m.m. Det har vært en klar ambisjon å styrke den internasjonale forskningsfinansieringen, særlig med prosjekter fra EUs rammeprogrammer. Dette har lyktes godt, og inntektene var hele 6,7 mill. kroner i 2021, men falt til 2,0 mill. kroner i 2023. Målet er at 5-10 % av inntektene skal komme fra internasjonale finansieringskilder, og for første gang på mange år ble ikke dette målet nådd i 2023 da 3,7 % av inntektene var

internasjonale. Det arbeides aktivt med å øke denne finansieringen. Flere søknader er sendt inn og er under vurdering, og mange søknader er under arbeid. Det er derfor godt håp om at den fallende trenden snus. Utviklingen for perioden 2019-2023 framgår av figur 3 nedenfor.

Figur 3. Internasjonal finansiering nivå, 2019-2023. NOK

SNF er partner i to pågående EU-prosjekter – Invest4Health (Mobilising novel finance models for health promotion and disease prevention) og Hi-Drive (Deployment of higher automation), og har ellers noe internasjonal finansiering fra mindre prosjekter finansiert av EEA Grants, FAO og N-SIDE.

SNFs forskere har i 2023 hatt kortere og lengre forskningsopphold ved Københavns Universitet, University of Singapore, University of Macau og University of Portsmouth. Det har også vært gjesteforskere ved SNF. Disse har kommet fra University of Calgary, Havforskningsinstituttet og University of California, Davis.

SNF har på egenhånd og i samarbeid med NHH arrangert flere konferanser og workshops med internasjonal deltakelse, blant annet workshopene Bergen Fisheries Economics Workshop og Economic and biological aspects of fisheries and ecosystem management, og konferansene Bergen Economics of Energy and Environment Research Conference (BEEER 2023), BECCLE Competition Policy Conference 2023 og Advantages and disadvantages of stronger user rights in fisheries (arrangert sammen med Københavns Universitet og Háskóli Íslands i København).

Det er også utenlandske forskere og institusjoner med som partnere på prosjekter hvor SNF er prosjekteier, dvs. i tillegg til de prosjektene hvor andre institusjoner er prosjekteiere. Dette er i all hovedsak forskere og institusjoner i Europa og USA.

27 % av publikasjonene er sammen med utenlandske medforfattere, noe som nesten er en halvering i forhold til 2022.

Det foregår imidlertid også internasjonalisering på hjemmebane, og SNF har i 2023 hatt elleve ansatte med bakgrunn fra andre europeiske land, Afrika, Asia og Sør-Amerika. Åtte ansatte har PhD fra utenlandske universiteter - USA (2), Canada (1), England (4) og Portugal/Irland (1).

Likestilling og arbeidsmiljø

I tråd med krav fra Forskningsrådet og Europa-kommisjonen ble SNFs *Handlingsplan for likestilling og mangfold* vedtatt av styret 15. juni 2022. 17 av de 35 ansatte hos SNF er kvinner. Andelen kvinner er høyest blant administrativt ansatte. 35 % av de samlede forskerårsverkene ble utført av kvinner. Dette er en oppgang på 1 prosentpoeng sammenlignet med året før. Sammenlignet med 2022 har andelen kvinner og med utenlandsk bakgrunn på forsker II økt, men er redusert på post.doc. Andelen kvinner er økt til 50 % for forskningsledere, og to av de nye assisterende forskningslederne er kvinner.

Det er styrets oppfatning at det er viktig å ha en sterk representasjon av kvinner i de faglige aktivitetene, og en har derfor arbeidet for en høyere kvinneandel, særlig på seniorforsknernivå og blant forskningslederne. Alle kvinnene i forsker II-stilling har i medarbeidersamtaler fått tilbud om tilrettelegging for karriereutvikling. Både antallet og andelen kvinner på seniorforsknernivå er fremdeles lav, men én vil trolig rykke opp neste år. SNF arbeider for at instituttet skal være en inkluderende arbeidsplass som verdsetter mangfold, og har som nevnt ovenfor, ansatte fra mange ulike land. Disse synes å være godt integrerte i miljøet faglig og sosialt, og mange snakker godt norsk. I styret er det som tidligere fire kvinner og fire menn.

Tabell 2 nedenfor gir en oversikt over ansatte fordelt på stillingskategori, kjønn og utenlandsk bakgrunn (født i utlandet) i 2023.

Tabell 2. Likestilling og mangfold

Stillingskategori	Mann	Kvinne	Antall m/utl. bakgrunn	Andel kvinner	Andel m/utl. bakgrunn
Forsker I/seniorforsker	5	2	2	29 %	29 %
Forsker II	7	4	4	36 %	36 %
Postdoktor	2	3	3	60 %	60 %
PhD-stipendiat	2	1	2	33 %	67 %
Administrasjonen	1	5	1	83 %	17 %
Forskningsledere	2	2	2	50 %	50 %
Ass. forskningsledere	1	2	1	66 %	33 %
Styret	4	4	1	50 %	13 %
Assosierte medarbeidere (årsverk)	6	3	-	-	-

Sykefraværet i 2023 var 1,9 %, som er 1,4 prosentpoeng lavere enn året før. Det meste av sykefraværet er langtidsfravær. Arbeidsmiljø, trivsel og samarbeidsforhold synes å være godt. Det er ikke rapportert om ulykker eller skader på arbeidsplassen.

Virksomheten forurensrer ikke i vesentlig grad det ytre miljø, og det arbeides med blant annet kildesortering, reduksjon i papirforbruket og å begrense antall flyreiser.

Økonomi

Driftsinntektene i 2023 ble 63,2 mill. kroner, som er 2,0 mill. kroner lavere enn i 2022. SNF fikk et overskudd på 6,9 mill. kroner før skattekostnad. Driftsresultatet er 0,4 mill. kroner mot 5,9 året før. Netto finansposter er 6,5 mill. kroner. Skattekostnaden er beregnet til 393.000 kroner slik at årsresultatet blir 6,5 mill. kroner.

Overskuddet tillegges egenkapitalen, som pr. 31.12.2023 var 76,3 mill. kroner. Egenkapitalandelen er 73,2 %, overskuddsprosenten 10,9 % og tapsbufferen 120,7 %. Selskapets likviditet er meget god. Likviditetsbeholdningen pr. 31.12.2023 var 43,7 mill. kroner, og likviditetsgraden er 3,9.

SNF har hatt framgang på mange områder de siste årene, og selskapet drives effektivt og med gode resultater. Som tabell 3 nedenfor viser, har SNF en solid økonomi.

Tabell 3. Økonomiske nøkkeltall, 2019-2023. MNOK

	2019	2020	2021	2022	2023
Driftsinntekter	65,8	59,3	63,5	65,2	63,2
Driftsresultat i årsregnskapet	3,9	4,2	6,7	5,9	0,4
<i>% av omsetning</i>	6,0	7,1	10,6	9,0	0,7
Egenkapital	48,6	57,9	66,7	70,3	76,3
Egenkapitalandel %	63,6	69,1	74,2	70,7	73,2
Overskuddsprosent	9,7	16,2	14,3	5,9	10,9
Tapsbuffer %	73,8	97,7	105,0	107,8	120,7
Likviditetsgrad	2,6	3,1	3,8	3,4	3,9

Styret mener det er forsvarlig økonomisk grunnlag for fortsatt drift og bekrefter i samsvar med Regnskapslovens § 3-3a at denne forutsetningen er lagt til grunn ved avleggelse av årsregnskapet. Det er ikke tegnet styreansvarsforsikring i selskapet.

Utsikter

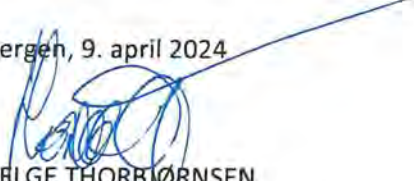
Styret mener at det markedsmessige grunnlaget for SNFs fremtidige virksomhet er godt, og avtalt prosjektvolum for 2024, 2025 og 2026 er tilfredsstillende, men det må som alltid arbeides aktivt med akkvisisjon av nye prosjekter for å holde forskningsaktiviteten på et høyt nivå.

Det er en klar ambisjon om å ytterligere forbedre de siste årenes gode resultater når det gjelder publisering, internasjonalisering og prosjektakkvisisjon. I løpet av 2023 ble det ansatt tre forskere og en postdoktor, og en ny seniorforsker skal begynne i april og en forsker i august. I tillegg begynte en ny forskningskoordinator i januar som skal styrke SNFs kompetanse innen forsknings- og søknadsrådgivning (særlig EU og Forskningsrådet), formidling m.m.

SNFs nye strategidokument for perioden 2023-2026, *Forskning for et bærekraftig samfunn*, vil være et viktig styringsredskap i årene framover. Implementeringen av strategien begynte i andre halvår av 2023 og vil fortsette i 2024.

Styret takker SNFs ansatte og assosierte medarbeidere for deres store innsats og bidrag til gode resultater.

Bergen, 9. april 2024

HØLGE THORBJØRNSEN
Styrets leder

GISLE ANDERSEN

MALIN ARVE

VIVIAN EIKESTAD

ASTRID OLINE ERVIK

LARS SØRGÅRD

MARGRETHE AANESEN

KARL OVE AARBU

SVENN-ÅGE DAHL
adm. direktør

SNF

Årsregnskap 2023

Samfunns- og næringslivsforskning AS

Resultatregnskap

Samfunns- og næringslivsforskning AS

Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2023	2022
Salgsinntekt		54 373 630	56 759 674
Offentlig tilskudd	1	8 608 762	8 223 000
Annen driftsinntekt	2	252 475	251 428
Sum driftsinntekter		63 234 867	65 234 102
Lønnskostnad	3, 4	43 613 402	40 361 097
Avskrivning av driftsmidler	5	36 248	89 155
Annen driftskostnad		19 150 509	18 895 597
Sum driftskostnader		62 800 159	59 345 849
Driftsresultat		434 709	5 888 254
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt		624 036	195 352
Annen finansinntekt	6	5 735 321	4 499
Annen rentekostnad		12 215	5 711
Annen finanskostnad		-102 676	2 236 574
Resultat av finansposter		6 449 817	-2 042 434
Resultat før skattekostnad		6 884 526	3 845 819
Skattekostnad på resultat	7	392 953	259 936
Årsresultat		6 491 573	3 585 883
Overføringer			
Avsatt til annen egenkapital		6 491 573	3 585 883
Sum overføringer	8	6 491 573	3 585 883

Balanse

Samfunns- og næringslivsforskning AS

Eiendeler	Note	2023	2022
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Utsatt skattefordel	7	0	34 833
Sum immaterielle eiendeler		<u>0</u>	<u>34 833</u>
Varige driftsmidler			
Maskiner og anlegg	5	10 745	46 993
Sum varige driftsmidler		<u>10 745</u>	<u>46 994</u>
Finansielle anleggsmidler			
Pensjonsmidler		0	1 141 253
Sum finansielle anleggsmidler		<u>0</u>	<u>1 141 253</u>
Sum anleggsmidler		<u>10 745</u>	<u>1 223 079</u>
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer		380 499	1 523 464
Andre kortsiktige fordringer	9	10 013 801	14 013 117
Sum fordringer	10	<u>10 394 300</u>	<u>15 536 581</u>
Investeringer			
Andre markedsbaserte finansielle instrumenter	6	50 030 093	41 084 543
Sum investeringer		<u>50 030 093</u>	<u>41 084 543</u>
Bankinnskudd, kontanter o.l			
Bankinnskudd, kontanter o.l.		43 725 242	41 527 433
Sum bankinnskudd, kontanter o.l		<u>43 725 242</u>	<u>41 527 433</u>
Sum omløpsmidler		<u>104 149 635</u>	<u>98 148 557</u>
Sum eiendeler		<u>104 160 380</u>	<u>99 371 636</u>

Balanse

Samfunns- og næringslivsforskning AS

Egenkapital og gjeld	Note	2023	2022
Egenkapital			
<i>Innskutt egenkapital</i>			
Aksjekapital	8, 11	188 000	188 000
Overkurs	8	51 960	51 960
Annen innskutt egenkapital	8	10 099 571	10 099 571
Sum innskutt egenkapital		10 339 531	10 339 531
<i>Opptjent egenkapital</i>			
Annen egenkapital	8	65 968 347	59 961 226
Sum opptjent egenkapital		65 968 347	59 961 226
Sum egenkapital		76 307 878	70 300 757
Gjeld			
Pensjonsforpliktelser	3, 4	892 822	0
Sum avsetning for forpliktelser		892 822	0
<i>Kortsiktig gjeld</i>			
Leverandørgjeld		1 744 118	4 674 797
Betalbar skatt	7	358 120	275 437
Skyldig offentlige avgifter		3 746 044	4 215 529
Annen kortsiktig gjeld	12	21 111 398	19 905 115
Sum kortsiktig gjeld		26 959 680	29 070 879
Sum gjeld	10	27 852 502	29 070 879
Sum egenkapital og gjeld		104 160 380	99 371 636

Bergen, 09.04.2024

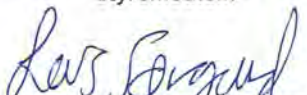
Styret i Samfunns- og næringslivsforskning AS

 Helge Thorbjørnsen
 styreleder

 Astrid Oline Ervik
 styremedlem

 Malin Elisabeth Arve
 styremedlem

 Vivian Eikestad
 styremedlem

 Lars Sjøgaard
 styremedlem

 Karl Ove Aarbu
 styremedlem

 Gisle Andersen
 styremedlem

 Margrethe Aanesen
 styremedlem

 Sverre Åge Dahl
 daglig leder

Noter til regnskapet 2023

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak.

Forutsetningen om fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelsen.

Bruk av estimater

Utarbeidelse av regnskap i samsvar med regnskapsloven krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn.

Prosjekter

Inntektsføring av prosjekter skjer i takt med fremdriften av prosjektene. Når vurderingen av et prosjekt viser at det vil gå med tap, gjøres avsetning for hele det forventede tap uavhengig av fullføringsgraden. Utført, ikke fakturert arbeid vises i balansen som kortsiktig fordring. A konto betalinger og forskudd som er mottatt fra kunder, hvor fakturering overstiger utført arbeid, vises i balansen som kortsiktig gjeld.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi.

Fordringer klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år. For gjeld er analoge kriterier lagt til grunn. Første års avdrag på langsiktige fordringer og langsiktig gjeld klassifiseres likevel ikke som omløpsmiddel og kortsiktig gjeld.

Enkelte poster er vurdert etter andre regler. Postene det gjelder vil være blant de postene som omhandles nedenfor.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært til restverdi over driftsmidlenes forventede utnyttbare levetid. Ved endring i avskrivningsplan fordeles virkningen over gjenværende avskrivningstid ("knekkpunktmetoden"). Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende. Påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Skillet mellom vedlikehold og påkostning/forbedring regnes i forhold til driftsmidlets stand ved kjøp av driftsmidlet. Tomter avskrives ikke.

Utgifter til leie av driftsmidler kostnadsføres. Forskuddsbetalinger balanseføres som forskuddsbetalt kostnad, og fordeles over leieperioden.

Nedskrivning av anleggsmidler

Ved indikasjon på at balanseført verdi av et anleggsmiddel er høyere enn virkelig verdi, foretas det test for verdifall. Testen foretas for det laveste nivå av anleggsmidler som har selvstendige kontantstrømmer. Hvis balanseført verdi er høyere enn både salgsverdi og gjenvinnbart beløp, foretas det nedskrivning til det høyeste av salgsverdi og gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og bruksverdi. Bruksverdi er nåverdi av fremtidige kontantstrømmer knyttet til eiendelen. Tidligere nedskrivninger, med unntak for nedskrivning av goodwill, reverseres hvis grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Kortsiktige investeringer i børsnoterte aksjer

For kortsiktige investeringer i børsnoterte aksjer brukes markedsverdiprinsippet. Verdien i balansen tilsvarer markedsverdien av investeringene pr. 31.12. Mottatte utdelinger, og realiserte og urealiserte gevinster/tap, resultatføres som finansposter.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning for tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Noter til regnskapet 2023

Pensjoner

Premier til innskuddsbasert pensjonsordning organisert gjennom livsforsikringsselskap kostnadsføres den perioden innskuddet gjelder og inngår blant lønnskostnader i resultatregnskapet. Pensjonsforpliktelser knyttet til AFP-ordning for selskapets ansatte balanseføres ikke. Pensjonsforpliktelser knyttet til driftspensjon balanseføres som netto av pensjonsforpliktelse inklusiv arbeidsgiveravgift og tilhørende eiendel knyttet til innestående i verdipapirfond.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt beregnes med 22 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt eventuelt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet og nettoført. Utsatt skatt på merverdier i forbindelse med oppkjøp av datterselskap blir ikke utlignet.

Oppføring av utsatt skattefordel på netto skattereduserende forskjeller som ikke er utlignet og underskudd til fremføring, er begrunnet med antatt fremtidig inntjening. Utsatt skattefordel som kan balanseføres og utsatt skatt er oppført netto i balansen.

Selskapet er delvis skattepliktig.

Note 1 Grunnbevilgning

Det er for 2023 inntektsført kr 8 608 762 i grunnbevilgning fra Norges Forskningsråd.

Note 2 Andre driftsinntekter

	2023	2022
Salg av administrative tjenester	250 000	251 428
Sum	250 000	251 428

Noter til regnskapet 2023

Note 3 Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser

Samfunns- og næringslivsforskning AS har en kompensasjonsordning.

Samfunns- og næringslivsforskning AS innbetaler et avtalt månedlig tilskudd til driftspensjonsordningen for hvert medlem. Tilskuddet plasseres i verdipapirfond i Storebrand Asset Management AS der medlemmene har investeringsvalg. Medlemmene har all investeringsrisiko. All avkastning tilføres pensjonskapitalen netto etter fradrag for forvaltningskostnader. Samfunns- og næringslivsforskning AS balansefører driftspensjonen som netto av fremtidig pensjonsforpliktelse inklusiv arbeidsgiveravgift og tilhørende eiendel knyttet til innestående i verdipapirfond.

Supplerende innskuddsbasert driftspensjon (plassert i Storebrand Asset Management AS)

Samfunns- og næringslivsforskning AS har plassert midler tilsvarende kr 4 588 214 for å dekke fremtidig pensjonsforpliktelse for driftspensjonsordningene. Ikke utbetalt pensjonsforpliktelse utgjør pr 31.12.2023 kr 5 238 071 (inklusive arbeidsgiveravgift). Differanse på kr 649 857 mellom pensjonsmidlene og pensjonsforpliktelsen består av avsetning til arbeidsgiveravgift på forpliktelse til kr 647 299 og kr 2 558 i differanse mellom pensjonsforpliktelse og faktiske midler. Differanse mellom faktiske midler og pensjonsforpliktelse kan skyldes utestående innbetalinger, eller differanse i avkastning grunnet avvik i innbetalingstidspunkt.

Antall personer omfattet av ordningen	Aktive	Pensjonister
Driftspensjon/kompensasjonsordning for tidl. ytelsepensjon	10	0
Totalt	10	0

Bevegelser verdipapirfond	2023
Inngående balanse	3 414 872
IB avvik	-106
Innskudd	514 809
Innskudd	1 440
Returprovisjon (inkl. i avkastning)	0
Fondsbytte	0
Overføring	0
Utbetaling	0
Sum	3 929 574
Avkastning i periode	658 639
Verdi pr. 31.12.23	4 588 214

Noter til regnskapet 2023

Forpliktelse medlemmer	2023
Inngående balanse	3 435 830
IB avvik	5 522
Årets opptjening	520 411
Returprovisjon	0
Fondsbytte	0
Overføring	0
Utbetaling	0
Sum	3 961 763
Avkastning i periode	629 008
Verdi pr. 31.12.2023	4 590 772
Årlig tilskudd til driftspensjon	520 411
Manglende tilført avkastning	-29 631
Arbeidsgiveravgift	162 068
Pensjonskostnad i 2023	652 848
Netto pensjonsforpliktelse pr. 01.01.2023	505 411
+ IB avvik	6 407
+ Pensjonskostnad i 2023	652 848
- Innbetalinger i 2023 (hesyntatt utbetalinger)	-514 809
- AGA på utbetalinger	0
Netto pensjonsforpliktelse pr. 31.12.2023	649 857

Note 4 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte mm

Lønnskostnader	2023	2022
Lønninger	34 736 412	30 904 849
Arbeidsgiveravgift	5 840 737	5 045 901
Pensjonskostnader	4 417 696	4 191 843
Andre ytelser	-1 381 443	218 504
Sum	43 613 402	40 361 097

Gjennomsnittlig antall årsverk sysselsatt i regnskapsåret 38 36

Det er ikke gitt lån eller sikkerhetsstillelser til styrets medlemmer, eller medlemmer av annet administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan.

Ytelser til ledende personer:

Daglig leder	1 476 345	10 775	
Medlemmer av styret	0	0	419 914

Noter til regnskapet 2023

Pensjon:

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

For 10 ansatte som tidligere hadde ytelsesbasert pensjon, er det inngått en avtale om driftspensjon som en kompensasjonsordning. Netto forpliktelse er balanseført. Se note 3 for ytterligere detaljer.

Selskapet har opprettet en individuell pensjonssparing til daglig leder. Per 31.12.2023 er det avsatt kr 245 523 til dette.

Revisor

Kostnadsført honorar til revisor for 2023 utgjør kr 206 619,- ekskl. mva.

Lovpålagt revisjon	147 600
Andre tjenester	59 018
Sum honorar til revisor	206 619

Note 5 Varige driftsmidler

	Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	Totalt
Anskaffelseskost 01.01	9 889 000	9 889 000
Anskaffelseskost 31.12	9 889 000	9 889 000
Akk. av-/nedskrivninger 31.12	9 878 255	9 878 255
Balanseført verdi 31.12	10 745	10 745
Årets avskrivning, nedskrivning og reversering	36 248	36 248
Avskrivningsplan	Lineær	
Økonomisk levetid	3-5 år	

Note 6 Markedsbaserte verdipapirer

	Virkelig verdi	Resultatført verdiendring
Markedsbaserte aksje og kombinasjonsfond i KLP	50 030 093	5 625 550
Sum	50 030 093	5 625 550

Finansielle instrumenter er bokført til virkelig verdi. Virkelig verdi er fastsatt i henhold til observerte markedsverdier på balansedagen.

Noter til regnskapet 2023

Note 7 Skatt

	2023	2022
Årets skattekostnad		
Resultatført skatt på ordinært resultat:		
Betalbar skatt	358 120	267 075
Endring i utsatt skattefordel	34 833	-7 139
Skattekostnad ordinært resultat	392 953	259 936
Skattepliktig inntekt:		
Resultat før skatt	6 884 526	3 845 819
Permanente forskjeller	-5 233 679	-2 702 294
Endring i midlertidige forskjeller	-23 031	70 452
Skattepliktig inntekt	1 627 816	1 213 977
Betalbar skatt i balansen:		
Betalbar skatt på årets resultat	358 120	275 437
Sum betalbar skatt i balansen	358 120	275 437

Skatteeffekten av midlertidige forskjeller som har gitt opphav til utsatt skatt og utsatte skattefordeler, spesifisert på typer av midlertidige forskjeller

	2023	2022	Endring
Varige driftsmidler	-135 298	-188 115	-52 818
Fordringer	1	-21 328	-21 329
Pensjonspremie/- forpliktelse	0	51 116	51 116
Sum	-135 297	-158 328	-23 031
Inngår ikke i beregningen av utsatt skatt	135 297	0	-135 297
Grunnlag for utsatt skattefordel	0	-158 328	-158 328
Utsatt skattefordel (22 %)	0	-34 832	-34 832

I henhold til God regnskapsskikk for små foretak balanseføres ikke utsatt skattefordel.

* I 2022 bestod sum betalbar skatt i balansen av kr 8 361 i for mye skatt forrige år.

Note 8 Egenkapital

	Aksjekapital	Overkurs	Annen innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Pr. 01.01.	188 000	51 960	10 099 571	59 961 226	70 300 757
Korrigert feil i tidligere år*	0	0	0	-484 452	-484 452
Årets resultat	0	0	0	6 491 573	6 491 573
Pr. 31.12.	188 000	51 960	10 099 571	65 968 347	76 307 878

*Det er korrigert for manglende avsetning til skyldig arbeidsgiveravgift knyttet til driftspensjonsordningen. Se note 3 for detaljert informasjon.

Noter til regnskapet 2023

Note 9 Utført, ikke fakturert arbeid

Av kortsiktige fordringer utgjør utført, ikke fakturert arbeid kr 10 336 255. Utført, ikke fakturert arbeid er vurdert til det laveste av produksjonsverdi og virkelig verdi. Produksjonsverdi inkluderer direkte lønn og sosiale kostnader, andel direkte kostnader og andel indirekte kostnader. Det er gjort en avsetning for mulig tap på kr 500 000.

Note 10 Fordringer, gjeld, pantstillelser og garantier m.v

	2023
Fordringer med forfall senere enn ett år	0
Langsiktig gjeld med forfall senere enn fem år	0

Note 11 Aksjekapital, aksjonærer m.v.

Aksjekapitalen i Samfunns- og næringslivsforskning AS pr. 31.12 består av:

	Antall	Pålydende	Balanseført
A-aksjer	9 400	20	188 000
Sum	9 400	20	188 000

Samfunns- og næringslivsforskning AS hadde 2 aksjonærer pr. 31.12.2023.

Oversikt over de største aksjonærene pr. 31.12.2023:

	A-aksjer	Sum antall	Eierandel	Stemmeandel
Stiftelsen for Samfunns- og Næringslivsforskning	1 400	1 400	15 %	15 %
Norges Handelshøyskole	8 000	8 000	85 %	85 %
Sum	9 400	9 400	100 %	100 %

Stiftelsen for Samfunns- og Næringslivsforskning har gjennom aksjonæravtale ikke stemmerett ved valg av styret. Ut over dette har alle aksjene rettigheter.

Noter til regnskapet 2023

Note 12 Kortsiktig gjeld

	2023	2022
Forskudd fra kunder	-13 981 225	-15 125 297
Lønn, feriepenger o.l.	-4 381 712	-3 506 157
Annen kortsiktig gjeld	-2 748 461	-1 273 661
Sum kortsiktig gjeld	-21 111 398	-19 905 115

BDO AS
Inger Bang Lunds vei 4
5059 Bergen

Uavhengig revisors beretning

Til generalforsamlingen i Samfunns- og næringslivsforskning AS

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Samfunns- og næringslivsforskning AS.

Årsregnskapet består av:

- Balanse per 31. desember 2023
- Resultatregnskap for 2023
- Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- Oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- Gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2023 og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av styrets beretning. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke annen informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i annen informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom annen informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

BDO AS

Solveig Bø Dalstø
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Heimio document key: FTMZQ-44014-6NF8Y-FM5VB-QMCMU-M111

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Dalstø, Solveig Bø

Partner

På vegne av: BDO AS

Serienummer: no_bankid:9578-5998-4-2391844

IP: 188.95.xxx.xxx

2024-04-18 08:30:53 UTC

Dalstø, Solveig Bø

Statsautorisert revisor

På vegne av: BDO AS

Serienummer: no_bankid:9578-5998-4-2391844

IP: 188.95.xxx.xxx

2024-04-18 08:30:53 UTC

Penneo Dokumentnøkkel: FTMZQ-HOT4-6NF8Y-FM5VB-QMCMJ-MITEJ

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>

REFERAT – EIERMØTE SNF

Dato: 24.04.2024
Sted: Møterom 1, SNF
Til stede: Øystein Thøgersen, rektor NHH (møteleder for eiermøtet)
Helge Torbjørnsen, styreleder SNF
Malin Arve, prorektor for forskning NHH og leder av styret i Stiftelsen SNF
Svenn-Åge Dahl, adm.dir. SNF
Anne Kristin Wilhelmsen, adm.sekretær/prosjektkoordinator SNF

Referent: Randi Holmås, seniorrådgiver rektors stab NHH

1. SNFs virksomhet og økonomiske stilling

Thøgersen viste til årsberetning og regnskap for 2023. Samlet sett er SNFs situasjon robust og stabil, slik den også var ved eiermøtet i 2023. Den økonomiske situasjon er solid, og det er positivt at det arbeides strategisk og langsiktig med å styrke SNFs selvstendige posisjon. Til tross for at publikasjonsnivået er noe lavere enn toppåret 2022, er resultatet fremdeles solid med hensyn til både antall og kvalitet. Dahl orienterte om at publiseringsaktivitet er et gjennomgående tema både på organisasjonsnivå og i individuelle medarbeidersamtaler, med særlig vekt på å motivere og legge til rette for økt publiseringsaktivitet blant den delen av ansatte som ikke har vært publiseringsaktive over lengre tid.

Dahl orienterte om at SNF har gjennomført prosessen med bytte av revisor.

2. Areal situasjon og langsiktige utsikter for SNFs lokaler på NHH

SNF er fysisk integrert i NHHs lokaler, noe som fremdeles er ønskelig og positivt for det nære samarbeidet mellom SNF og NHH. På samme måte som i eiermøtet i 2023, viste Thøgersen til vedvarende utfordringer knyttet til den pressede arealsituasjonen for NHH, blant annet i form av knapphet på kontorer. Han viste til at dette reiser spørsmål om tilpasninger eller reallokering internt på NHHs campus, noe som potensielt kan påvirke situasjonen for SNF. Etter ønske fra NHH-styret er det iverksatt en prosess for å utrede muligheter for å leie eksterne lokaler nærmere sentrum for en tiårs-periode. SNF vil bli involvert i eventuelle kommende prosesser.

Thorbjørnsen og Dahl pekte på viktigheten av å sitte tett på sentrale fagmiljøene ved NHH som SNF samarbeider med, samt ha tilstrekkelig tilgang til kontor- og møtelokaler, for å kunne oppfylle SNFs strategi om å vokse og bli mer robuste, i tråd med både styrets og eiers ønske. Dahl viste i den forbindelse også til SNFs tydelige og detaljerte leiekontrakt med NHH, og Thøgersen bekreftet at NHH var kjent med denne. Thorbjørnsen understreket at SNF vil vurdere ulike løsninger som presenteres, og pekte samtidig på viktigheten av at SNF bli holdt orientert og involvert i eventuelle prosesser.

Sak 43/24

Saken er unntatt offentlighet.

Tittel: Årlig rapportering om arbeid med informasjonssikkerhet og personvern

Tilgangskode: Unntatt offentlighet

Paragraf: Offl § 24 tredje ledd

FULLMAKT TIL SIGNERING AV TINGLYSNINGSdokumenter

Saksbehandler Eivind Drange
Arkivreferanse 24/06294-1

Utvalg
Styret ved Norges Handelshøyskole

Møtedato
03.09.2024

Utvalgsnr
44/24

Forslag til vedtak:

1. Styret gir rektor Øystein Thøgersen fullmakt til å signere på vegne av Norges Handelshøyskole (NHH) erklæring som gir eier (BKK) av gnr. 168 bnr. 1470 rett til å knytte seg til NHHs overvannsledning for overvannshåndtering på gnr. 168 bnr. 1470. Erklæringen er knyttet til eiendommen gnr. 168 bnr. 1297, ved Hellen transformatorstasjon.
2. Styret gir rektor Øystein Thøgersen fullmakt til å signere dokumenter om eiendomsoverføringer og erklæringer til tinglysing hos Kartverket på vegne av Norges Handelshøyskole.

Bakgrunn:

Signaturrett er en fullmakt som innebærer at man har rett til å signere på dokumenter som skal tinglyses. I forbindelse med at NHH ønsker å gi BKK rett til å koble seg på en eksisterende overvannsledning ved Hellen transformatorstasjon, har det vist seg at rektor ikke er registrert med signaturrett for NHH i Foretaksregisteret, og dermed ikke kan signere dokumenter til tinglysing på vegne av NHH. Per i dag må derfor hele styret i fellesskap signere dokumenter til tinglysing.

Signaturrett kan gis enten ved at styret delegerer signaturrett til rektor og at dette registreres i Brønnøysundregistrene, eller ved at styret gir en fullmakt til rektor som daglig leder til å signere i saker som gjelder fast eiendom.

For å få snarlig gjennomført den pågående tinglysingen relatert til ovennevnte eiendommen, bes styret om å gi rektor Øystein Thøgersen fullmakt til å signere i den aktuelle saken knyttet til overvannsledning ved Hellen transformatorstasjon. I tillegg foreslås det at styret gir rektor Øystein Thøgersen fullmakt på vegne av NHH, til å signere fremtidige tinglysningsdokumenter relatert til fast eiendom.

Vedlagt er utkast til styrets fullmakt til rektor Øystein Thøgersen, som foreslås signert av hele styret i styremøtet 3. september 2024. I forkant av signeringen vil også fødsels- og personnummer for styrets medlemmer bli tilføyd i dokumentet som en del av de formelle kravene til fullmaktens utforming.

Vedlegg: Utkast til fullmakt til signering av tinglysningsdokumenter

Sak 44/24 Vedlegg**Fullmakt**

Hjemmelshaver av eiendommene gnr. 168 bnr. 139, gnr. 168 bnr. 1297 og gnr. 168 bnr. 1052 i Bergen kommune samt gnr. 21 bnr. 532 i Kvam herad, Norges Handelshøyskole, organisasjonsnummer. 974 789 523, gir med dette rektor ved Norges Handelshøyskole Øystein Thøgersen [f. 27.06.1964], rett til å signere dokumenter om eiendomsoverføringer og erklæringer av rettigheter til tinglysing hos Kartverket på vegne av Norges Handelshøyskole.

Fullmakten inkluderer, men er ikke begrenset til, rett til å signere vedlagt erklæring datert 22.04.2024 om rett for eier av eiendom gnr. 168 bnr. 1470 i Bergen kommune til å knytte seg til Norges Handelshøyskoles overvannsledning for overvannshåndtering på eiendommen gnr. 168 bnr. 1297 i Bergen kommune.

Fullmakten gjelder fra dags dato og frem til 1. august 2025.

Bergen, dato: _____

For hjemmelshaver til gnr. 168 bnr. 139, gnr. 168 bnr. 1297 og gnr. 168 bnr. 1052 i Bergen kommune samt gnr. 21 bnr. 532 i Kvam herad, Norges Handelshøyskole, organisasjonsnummer 974 789 523:

Karen Helene Ulltveit-Moe – personnummer
Styrets leder

Med blokkbokstaver

Miao Chen Reinlund - personnummer
Styremedlem

Med blokkbokstaver

Harald Espedal - personnummer
Styremedlem

Med blokkbokstaver

Tord André Lien personnummer
Styremedlem

Med blokkbokstaver

Aline Bütikofer - personnummer
Styremedlem

Med blokkbokstaver

Inger Grøgaard Stensaker - personnummer
Styremedlem

Med blokkbokstaver

Katarina Georgsdotter Kaarbøe -personnummer
Styremedlem

Med blokkbokstaver

Esra Aslan – personnummer
Styremedlem

Med blokkbokstaver

Hallvard Lyssand - personnummer
Styremedlem

Med blokkbokstaver

Ingeborg Olrud Moen – personnummer
Styremedlem

Med blokkbokstaver

Lars Mæhle - personnummer
Styremedlem

Med blokkbokstaver

Vitnebekreftelse:

Jeg/vi bekrefter at utsteder har undertegnet eller vedkjent seg sin(e) underskrift(er) på denne fullmakten i mitt/vårt nærvær. Utsteder er over 18 år. Jeg/vi er myndig(e) og bosatt i Norge.

Vitnes underskrift
Adresse

Med blokkbokstaver

Vitnes underskrift
Adresse

Med blokkbokstaver

ETATSSTYRING 2024 - KUNNSKAPSDEPARTEMENTETS TILBAKEMELDING

Saksbehandler Anita Jensen
Arkivreferanse 24/03675-5

Utvalg	Møtedato	Utvalgsnr
Styret ved Norges Handelshøyskole	03.09.2024	45/24

Forslag til vedtak:

Styret tar saken til etterretning.

Bakgrunn:

Kunnskapsdepartementet (KD) gir hvert år sin tilbakemelding på oppnådde resultater og måloppnåelse i sitt etatsstyringsbrev. Etatsstyringsbrevet 2024 til NHH (vedlegg 1) bygger på NHHs årsrapport for 2023 (vedlegg 2). Annet hvert år avholdes det også etatsstyringsmøter, og for NHHs del ble dette avholdt våren 2023 slik at det ikke fant sted noe etatsstyringsmøte våren 2024.

Etatsstyringsbrevet retter hovedoppmerksomheten mot de tre målene i utviklingsavtalen:

1. Attraktive kandidater til arbeidsmarkedet nasjonalt og internasjonalt, med kompetanse og holdninger som bidrar til og setter retning for bærekraftig verdiskaping
2. Forskningsintensiv handelshøyskole med bidrag på høyt internasjonalt nivå
3. Styrke formidlingen av forskningsbasert kunnskap og interaksjonen med næringsliv og samfunnsinstitusjoner

Som det fremkommer i etatsstyringsbrevet får NHH gjennomgående svært gode tilbakemeldinger på forhold knyttet til utdanning (mål 1), jfr. KDs påpeking av at «*NHH har lyktes med å skape populære utdanninger, og uteksaminerte kandidater blir sysselsatt raskt. Hele 97% av NHHs kandidater er i jobb 6 måneder etter endte studier. Dette viser at studiene har høy arbeidslivsrelevans. Det er også positivt at de fleste studieprogram har oppmerksomhet på bærekraft.*»

KD refererer også til at «*nivået på innreisende og utreisende utvekslingsstudenter har blitt svekket de siste årene*». På dette punktet er vår vurdering at observasjonen må tilskrives pandemien, og data viser at omfanget på studentutveksling ved NHH nå er tilbake på det samme høye nivået som før pandemien.

Med hensyn til mål 2 pekes det på utfordringer spesielt knyttet til en publiseringsaktivitet som er lavere enn våre ambisjoner (mål 2). Disse utfordringene er adressert, blant annet i styresakene 30/24 og 31/24 i styremøtet den 18. juni 2024.

Med hensyn til mål 3 viser KD til at «*NHH er en viktig samfunnsaktør og har mange partnere. ...og det framstår som høyskolen har en stødig kurs og strategi på dette området.*» Samtidig påpekes det at nivået på BOA-inntekter er lavt, og en retter også oppmerksomheten mot tendensen til at antallet aktive formidlere av forskning ved høyskolen har gått noe ned (noe som har vært adressert i styresak 14/24 i styremøtet den 05.03.2024).

Vedlegg

1. Etatsstyring 2024 – KDs tilbakemelding til NHH på ambisjoner og måloppnåelse
2. NHHs årsrapport 2023

Sak 45/24 Vedlegg 1

Kunnskapsdepartementet

Etatsstyring 2024

Tilbakemelding til Norges Handelshøyskole (NHH) på ambisjoner og måloppnåelse

Dato og versjon: 27. juni 2024 – Endelig tilbakemelding

1. Overordnet vurdering av resultater

NHH er et attraktivt studiested som tiltrekker seg motiverte og dyktige studenter. NHH utmerker seg med å ha fornøyde studenter med både høy faglig gjennomføringsgrad og høy arbeidslivsrelevans. Departementet merker seg at NHH har hatt nedgang i publiseringsaktivitet og i bidragsinntekter fra Forskningsrådet og EU, samt nedgang i aktive formidlere av forskning.

Årsrapporten viser at NHH gjør grundige analyser og vurderinger av resultatoppnåelsen, fremtidsutsiktene og av aktuelle tiltak og prioriteringer. Rapporten er imidlertid lang og noe preget av aktiviteter, og det er en del gjentakelser i teksten. Departementet forventer at NHH i fremtidige årsrapporter spisser teksten og unngår for mye gjentakelser.

2. Måloppnåelse på utviklingsavtalen

NHHs årsrapport for 2023 redegjør for aktiviteter knyttet til utviklingsmålene samt utfordringer høyskolen står overfor. Selv om NHH rapporterer godt på aktiviteter knyttet til hvert av utviklingsmålene, savner Kunnskapsdepartementet høyskolens vurderinger av grad av måloppnåelse under hvert av utviklingsmålene. Departementet forventer at NHH i årsrapporten for 2024 vurderer hvordan aktiviteter og resultater kan knyttes til målene og nyanserer vurdering av måloppnåelsen.

Mål 1 – Attraktive kandidater til arbeidsmarkedet nasjonalt og internasjonalt, med kompetanse og holdninger som bidrar til og setter retning for bærekraftig verdiskaping

NHH har lyktes med å skape populære utdanninger, og uteksaminerte studenter blir sysselsatt raskt. Hele 97 pst. av NHH-kandidater er i jobb 6 måneder etter endte studier. Dette viser at studiene holder høy arbeidslivrelevans. Det er også positivt at de fleste studieprogram har oppmerksomhet på bærekraft. Dette er i tråd med NHH sitt mål om at bærekraftsutfordringene skal adresseres i forskning og formidling.

Departementet merker seg NHHs arbeid for å styrke utdanningskvaliteten og fremgangen i tilfredsheten hos studentene, og ser frem til å følge den positive utviklingen.

Selv om nivået på innreisende og utreisende studenter har blitt svekket de siste årene, forventer departementet at NHH holder oppe innsatsen for å sikre at studentene tilegner seg kunnskap, ferdigheter og erfaring med internasjonale forhold.

Kunnskapsdepartementet

Mål 2 – Forskningsintensiv handelshøyskole med bidrag på høyt internasjonalt nivå

NHH har hatt en nedgang i publiseringsaktivitet. Høyskolen har ambisjon om å øke den samlede publiseringsaktiviteten for å opprettholde et høyt nivå og omfang av internasjonale topp publikasjoner innenfor alle områder som er sentrale for en internasjonal handelshøyskole av høy kvalitet. Til tross for en høy andel ansatte med førstestillingskompetanse er utviklingen nedadgående for de faglig ansatte, som publiserer mindre enn ansatte ved andre handelshøyskoler i Norge. Høyskolen vurderer selv at risikoen knyttet til publiseringsaktivitet er uendret. Sammenlignet med landsgjennomsnittet, er tallene for NHH lave. NHH skriver selv at det er vanskelig å identifisere årsakene til denne nedgangen. Departementet legger til grunn at NHH har stor oppmerksomhet på å bedre resultatene på dette området.

NHH har som ambisjon at eksterntfinansierte forskningsprosjekter fra EU og Forskningsrådet skal øke, og at ph.d.- utdanningen ved NHH skal holde høy internasjonal kvalitet. NHH har hatt nedgang i bidragsinntekter fra EU og NFR sammenlignet med 2022. Årlige variasjoner i inntekter er forventet gitt størrelsen på institusjonen, og 2023-resultatene er over gjennomsnittet for de fem siste årene. Departementet forventer imidlertid at høyskolen ikke bare sammenligner seg med det nasjonale snittet, men også det internasjonale gjennomsnittet av sammenlignbare handelshøyskoler. For å hevde seg som en høykvalitets vitenskapelig høyskole, bør NHH sammenligne seg med tilsvarende institusjoner i Europa. Kunnskapsdepartementet har forventning om at NHH setter inn tiltak for å snu tendensen fra 2023.

Mål 3 – Styrke formidlingen av forskningsbasert kunnskap og interaksjonen med næringsliv og samfunnsinstitusjoner

Høyskolen har ambisjoner om å være i en stabil og god relasjon til samfunn og næringsliv. NHH har avtaler om gaveprofessorater, gjesteforelesere og arrangementer som tiltrekker representanter fra flere relevante sektorer. Til tross for avtaler, kompetente medarbeidere, godt rykte og mye arbeid med samspill med et kapitalsterkt nasjonalt og internasjonalt næringsliv, har NHH vesentlig lavere BOA-inntekter enn øvrig universiteter og høyskoler i Norge.

NHH er en viktig samfunnsaktør og har mange partnere. NHH vurderer selv at antall partnere er på et tilfredsstillende nivå, og det framstår som at høyskolen har en stødig kurs og strategi for dette målet. Departementet forventer at NHH bruker sin posisjon til å bidra i samfunnsdebatten og er en partner for utvikling av det norske næringsliv.

NHH ønsker å være en forskningsintensiv handelshøyskole med bidrag på høyt nivå. En viktig del av dette er formidling. Antallet aktive formidlere har gått ned samtidig som de som er aktive har høy alder.

NHH vurderer selv risikoen innen dette området som lav, og beskriver at de har iverksatt tiltak for å rette opp den negative utviklingen. Departementet forventer en omtale av hvilke tiltak NHH har satt i gang og om de har hatt noen effekt i neste års rapport.

3. Øvrige saker

Informasjonssikkerhet og personvern

Departementet forventer at anbefalingene om informasjonssikkerhet og personvern i brev til NHH fra Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse følges, og vil følge dette opp i etatsstyringen neste år. Vi forventer at NHH aktivt bruker Riksrevisjonens rapport om informasjonssikkerhet i forskning innenfor kunnskapssektoren i arbeidet.

Sikkerhet og beredskap

NHH har siden 2019 vært underlagt lov om nasjonal sikkerhet (sikkerhetsloven). Uavhengig av om virksomheten har skjermingsverdige verdier skal virksomheten jf. virksomhetssikkerhetsforskriftens § 3 etablere et styringssystem for sikkerhet. Kunnskapsdepartementet forventer at virksomhetene i sektoren etterlever kravene i sikkerhetsloven og tilhørende forskrifter, og at dette prioriteres dersom det fremdeles ikke er på plass.

Strategi for økt FoU i næringslivet

Departementet merker seg at NHH presterer under gjennomsnittet for indikatoren andre bidrag- og oppdragsinntekter med totalt 162 000 kroner per vitenskapelige ansatte. Det har vært en positiv tendens de senere årene, men NHH ligger fortsatt godt bak læresteder det er naturlig å sammenlikne seg med. For å nå målet om å øke næringslivets investering i FoU må alle UH-institusjoner legge til rette for mer samarbeid og samspill mellom UH-sektor og næringsliv. Departementet forventer at institusjonen retter oppmerksomhet mot dette arbeidet fremover og vi ser fram til å se utviklingen i neste årsrapport.

Ny universitets- og høyskolelov

Stortinget har vedtatt ny universitets- og høyskolelov, som vil tre i kraft 1. august 2024. I den nye loven gjøres det flere viktige endringer. Departementet forventer at NHH setter seg inn i den nye loven og hvordan den skal forstås og at NHH tilpasser sin praksis og sitt regelverk til den nye loven. Vi forutsetter også at NHH setter seg inn i hvilke særlige utfordringer i universitets- og høyskolesektoren loven er ment å løse, og hvilke forventninger departementet og Stortinget har til endringer i praksis og bedre samordning mellom institusjonene. Vi viser til brev fra departementet datert 11. mars 2024 til universiteter og høyskoler om avklaringer og forventninger i forbindelse med ny lov.

Sak 45/24 Vedlegg 2

NHH ÅRSRAPPORT 2023

SAMMEN FOR BÆREKRAFTIG VERDISKAPNING

Innhold

Kap. I. Styrets beretning	3
Kap. II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall.....	7
Kap. III. Årets aktiviteter og resultater	10
Rapportering på sektormålene	10
Rapportering om utviklingsavtalen.....	12
Mål 1 – Utdanning.....	12
Mål 2 – Forskning.....	25
Mål 3 - Samspill med nærings- og samfunnsliv.....	29
Samfunns- og effektmål for byggeprosjekter	33
Midler tildelt over andre budsjettkapitler	33
Kap. IV. Styring og kontroll i virksomheten.....	34
Del 1: Rapportering om styring og kontroll	34
Del 2: Rapportering på andre forutsetninger og krav.....	39
Lærlinger og studenter	39
Redusere konsulentbruken	40
Desentralisert arbeid	40
Sikkerhet og beredskap	40
Informasjonssikkerhet og personvern	42
Lønns- og arbeidsvilkår.....	42
Likestilling og mangfold.....	43
Avsetninger	44
Oppfølging av FNs bærekraftsmål	44
Klima og miljø.....	46
Campusutviklingsplaner og større byggeprosjekter	49
Oppfølging av Strategi for digital omstilling	50
Kap. V. Vurdering av fremtidsutsikter	51
Fremtidsutsikter og planer	51
Budsjett for 2024	54
Kap. VI. Årsregnskap 2023	57

Kap. I. Styrets beretning

Norges Handelshøyskole (NHH) har som ambisjon å være en internasjonal, ledende europeisk handelshøyskole. NHHs strategi 2022-2025 med tilhørende sentrale og lokale handlingsplaner setter retning for utviklingen i kjerneaktivitetene og for høyskolens ressursforvaltning og organisasjon. Strategiens utgangspunkt er at NHH skal drive utdanning, forskning og formidling av høy kvalitet og i aktiv interaksjon med næringslivet og samfunnet for øvrig for å realisere eksistenserklæringen: *Sammen for bærekraftig verdiskapning*. Strategiens mål og prioriteringer gjenspeiles i utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet.

NHH har et betydelig samfunnsansvar. NHHs utdanningsprogrammer, forskning og formidling skal bidra til myndighetenes sektormål slik som høy kvalitet i utdanning og forskning, bærekraftig samfunnsutvikling, velferd og innovasjon samt god tilgang til utdanning, forskning og kompetanse i hele landet. NHHs nasjonale og internasjonale ambisjoner skal være avstemte og gjensidig forsterkende.

Styret er tilfreds med at NHH fortsetter å være et meget attraktivt studiested for fremragende og entusiastiske studenter, noe som blant annet kommer til uttrykk i at NHHs hovedstudieprogram i økonomi og administrasjon igjen var det mest søkte studiet i Norge i 2023.

Studentene rapporterer stor tilfredshet med både studieprogram og læringsmiljø. Tilstedeværelse er en forutsetning for det aktive student- og læringsmiljøet ved NHH, men det høye aktivitetsnivået betyr også at vi utnytter kapasiteten i våre bygg og infrastruktur fullt ut. Etableringen av ekstra studentarbeidsplasser i leide, eksterne lokaler har derfor vært nødvendig.

NHH er akkreditert av alle de tre ledende internasjonale akkrediteringsinstitusjonene AACSB, AMBA og EQUIS. Dette refereres gjerne til som «triple crown» status for handelshøyskoler, og innebærer et tydelig internasjonalt kvalitetsstempel. Akkrediteringene gir en omfattende evaluering av alle sider ved NHHs utdanningsprogrammer og øvrige kjerneaktiviteter, samt strategi, ressurser og organisasjon. I tillegg til at akkrediteringene styrker NHHs internasjonale anerkjennelse, gir de nyttige bidrag til kontinuerlig forbedring av våre aktiviteter, både faglig, pedagogisk og organisatorisk.

Fagutviklingen i både fulltids- og etter- og videreutdanningsprogrammene reflekterer spesielt en videreført vektlegging av teknologi-forståelse, data-analyse og bærekraft. Dels skjer dette i form av nye emner, spesialiseringer og programmer, og dels ved at disse temaene integreres i de tradisjonelle økonomi- og ledelsesfagene. NHH-kandidatenes vedvarende høye attraktivitet i arbeidsmarkedet indikerer at studieprogrammene løpende har blitt faglig oppdatert i takt med behovene i arbeidsmarkedet. En milepæl i 2023 var beslutningen om å opprette et nytt, engelskspråklig bachelorprogram med oppstart høsten 2024. Den nye Bachelor in Business, Economics and Data Science retter seg mot både norske og internasjonale studenter, og legger spesiell vekt på dataanalyse, programmering og teknologiforståelse.

Det svært aktive studentmiljøet er et av NHHs mest sentrale karakteristika. Styret legger stor vekt på betydningen av et godt og inkluderende studentmiljø og understreker betydningen av at dette får kontinuerlig oppmerksomhet. Styret ønsker samtidig å trekke frem det gode samarbeidet med NHHs, NHHs studentforening, for å leve opp til ambisjonen om et fremragende student- og læringsmiljø.

NHH er ledende i Norge når det gjelder utveksling for egne studenter, og får også stadig flere innkommende utvekslingsstudenter. Regjeringens beslutning om å innføre skolepenger for enkelte grupper av utenlandske studenter, medførte en nedgang i antallet utlendinger som ble tatt opp i

masterprogrammet i 2023. Med siktemål om å opprettholde en internasjonalt diversifisert studentmasse innrettes det internasjonale studentrekrutteringsarbeidet for å motvirke dette fallet. Deltagelsen i den europeiske universitetsalliansen ENGAGE.EU er ett av virkemidlene for NHHs internasjonalisering, og alliansen sikret seg i 2023 finansiering fra EU for en ny periode.

NHH bidrar med forskning av høy kvalitet og til ny innsikt og kunnskap for nærings- og samfunnsliv både i Norge og internasjonalt. Nivået på topp-publikasjoner, målt både ved antall ABS3,4 og 4* og publikasjonspoeng på nivå 2, er på linje med fjoråret. Foreløpige publikasjonstall tyder imidlertid på en liten nedgang fra i fjor, der resultatene i 2023 er på linje med 2019. Styret ønsker å opprettholde vektleggingen av topp-publikasjoner, men legger i tillegg stor vekt på å øke totalt publikasjonsvolum. Styret har derfor stor oppmerksomhet rettet mot det pågående arbeidet for å øke andelen av vitenskapelig ansatte som er publiseringsaktive.

NHH når godt opp i nasjonal og internasjonal konkurranse om eksterne forskningsmidler. Bidragsinntektene fra Norges forskningsråd og EU for pågående forskningsprosjekter ligger på et solid godt nivå. Det er bred deltagelse fra næringslivspartnere, organisasjoner og offentlige institusjoner i NHHs forskningssentre og forskningsprosjekter.

Antall ph.d.-disputaser i 2023 var 20. Andelen ph.d.-kandidater som gjennomfører innen seks år, var 85,2 % i 2023. I ph.d.-programmet har NHH oppmerksomheten rettet mot blant annet karriereutfall (*placement*). I 2023 fikk 90 % av kandidatene som disputerte ved NHH, sin første jobb innen forskning og høyere utdanning, og av disse gikk nær 1/3 til utenlandske akademiske institusjoner.

NHH skal formidle forskningsbasert kunnskap og sette premisser og retning for samfunnsdebatten. I 2023 var aktiviteten på et rekordhøyt nivå målt i antall forskningsbaserte medieoppslag. NHH vektlegger at kompetansen til de vitenskapelige ansatte kommer til anvendelse i offentlige ekspertutvalg, og i 2023 deltok NHH-ansatte i arbeidet med elleve ulike NOU-rapporter.

Ved utgangen av året hadde NHH noe i overkant av 70 samarbeidspartnere fra næringsliv, offentlig virksomhet, organisasjonsliv og næringsklynger. Dette kommer i tillegg til hyppig og omfattende kontakt gjennom besøk av gjesteforelesere, bedriftspresentasjoner og karrieredager. Nærmere 300 bedrifter og institusjoner var aktive på NHHs campus i fjor. I tillegg stod NHH selv bak en rekke arrangementer, der Vårkonferansen og Lehmkuhlforelesningen er eksempler på møteplasser som skaper samhandling mellom academia og samfunnsliv.

Alumninettverket er et viktig bidrag til å styrke NHHs relasjoner til nærings- og samfunnsliv. I 2023 var aktiviteten i alumniarbeidet tilbake på et høyt nivå etter at korona-pandemien ga en midlertidig tilbakegang. To aktiviteter som har fått økt popularitet i 2023, er mentorprogrammet hvor veletablerte alumni er mentorer for et utvalg av dagens studenter, og entreprenør-samlingene «pitching night». Begge disse initiativene er nå godt forankret blant studenter og alumner, og skaper en verdifull kobling mellom ulike miljøer tilknyttet NHH. Den årlige, store alumnikonferansen har befestet seg som en fast møteplass for et stort antall alumni på tvers av alder og type arbeidserfaring.

I tråd med NHHs strategi vektlegger styret arbeidet med å rekruttere, utvikle og beholde høyt kvalifiserte og motiverte medarbeidere med solid og relevant kompetanse. NHH skal fremme mangfold langs alle dimensjoner, og med basis i etablert handlingsplan rettes særlig oppmerksomhet mot en bedret kjønnsbalanse i vitenskapelige stillinger.

NHHs finansielle situasjon vurderes som robust og solid, blant annet som følge av vekst i eksterne inntekter. Viktige prinsipper for økonomistyringen er å sikre en sunn balanse mellom årlige tildelinger og langsiktige forpliktelser, samt å tilstrebe en kostnadseffektiv ressursutnyttelse. Styret følger tett opp en planmessig nedskalering av de opparbeidede finansielle reservene for å møte identifiserte investeringsbehov samtidig som handlingsrommet for strategiske satsinger opprettholdes. Dette vil bidra til gode rammebetingelser for kjernevirksomheten slik at kvaliteten på forskning og undervisning holdes på et høyt nivå.

Høyskolens eldste bygningsmasse er rehabilitert i løpet av senere år, og NHH fremstår som en kompakt og moderne campus med et effektivt og godt arbeids- og læringsmiljø. I 2023 ble det ferdigstilt en helhetlig og langsiktig campusutviklingsplan for NHH. Som følge av at NHHs utdanningsprogram går for full kapasitet, student-tilstedeværelsen er meget høy og en dessuten opplever vekst i antall ansatte som følge av tilflyt av forskningsprosjekter, er det et vedvarende press på eksisterende arealer. Det er derfor initiert et arbeid med siktemål om å leie ytterligere ekstra lokaler de nærmeste årene, samtidig med at en på noe lengre sikt får realisert et byggeprosjekt som utvider arealene på dagens campus.

I 2024 vil NHHs prioriteringer følge av NHH-strategiens visjon om at NHH skal være en drivkraft for nærings- og samfunnsutvikling og utdanne mennesker som bidrar til bærekraftig verdiskapning. Hovedmålene for kjerneaktivitetene er:

- Utdanning: NHH skal utdanne fremragende økonomer og ledere, med solide analytiske ferdigheter, god teknologiforståelse, bred sosial kompetanse og et sterkt samfunnsengasjement.
- Forskning: NHH skal være en forskningsintensiv handelshøyskole med bidrag på høyt internasjonalt nivå.
- Samspill med nærings- og samfunnsnivå: NHH skal formidle forskningsbasert kunnskap og sette premisser og retning for samfunnsdebatten. NHH skal styrke interaksjon og samarbeid med næringsliv og samfunnsinstitusjoner, og alumninettverket skal styrkes ytterligere.

Styret vektlegger at innsats og ressurser allokeres for å støtte opp om disse hovedmålene, samtidig som en overvåker og håndterer relevante risikofaktorer for å sikre en mest mulig robust utvikling.

Styret ønsker å takke skolens ledelse, fagstab, administrasjon og studenter for innsatsen i 2023 og for at de sammen skaper og fornyer NHH.

Styrets beretning er godkjent av styrets medlemmer med elektronisk signatur, og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

List of Signatures Page 1/1

Styrets beretning_Årsrapport for NHH 2023.pdf

Name	Method	Signed at
Stensaker, Inger Grøgaard,	BANKID	2024-03-07 08:58 GMT+01
Mälsten, Sander Hyun 1*	BANKID	2024-03-07 15:19 GMT+01
Bünkofer, Aline	BANKID	2024-03-07 08:53 GMT+01
Ullveit-Moe, Karen Helene	BANKID	2024-03-07 08:50 GMT+01
Hallvord Lyssand	BANKID	2024-03-07 08:31 GMT+01
Espedal, Harald	BANKID	2024-03-07 15:23 GMT+01
Reinlund, Miao Chen	BANKID	2024-03-07 08:07 GMT+01
Tatavarthy, Aruna Divya	BANKID	2024-03-07 15:08 GMT+01
Follaug, Ingrid	BANKID	2024-03-07 14:47 GMT+01
Kaarbøe, Katarina Georgsdotter	BANKID	2024-03-07 10:40 GMT+01
Lien, Torid André	BANKID	2024-03-07 09:40 GMT+01

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

External reference: 15ADA5E854A14E478961EE5DA26F4953

Kap. II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Norges Handelshøyskole (NHH) ble etablert i Bergen i 1936 og er en statlig vitenskapelig høyskole eid av Kunnskapsdepartementet. NHHs mål er å være en drivkraft for nærings- og samfunnsutvikling og utdanne mennesker for verdiskaping og bærekraftig utvikling. Dette er uttrykt i eksistenserklæringen *Sammen for bærekraftig verdiskaping*.

NHH har tett interaksjon med næringsliv og samfunnsinstitusjoner, og samarbeider med over 200 universiteter og handelshøyskoler i mer enn 50 land. NHH er nasjonalt ledende når det gjelder antall studenter som tar ett eller flere semestre utveksling i utlandet.

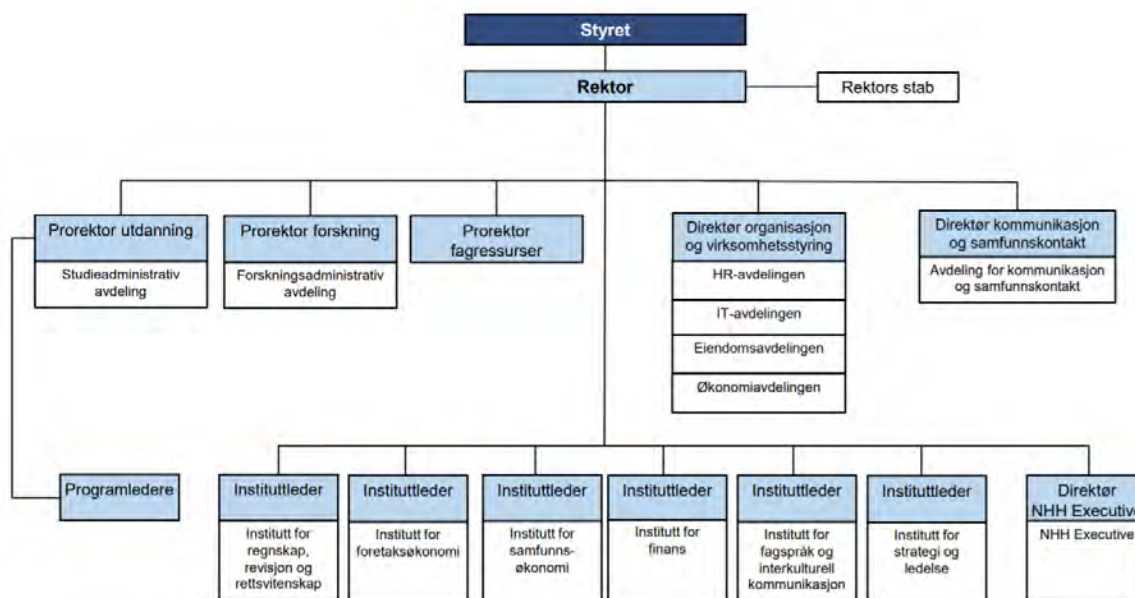
En synlig bekreftelse på NHHs internasjonale posisjon er EQUIS-, AACSB- og AMBA-akkreditering – kjent som «triple crown». NHH er også eneste norske medlem av [CEMS – the Global Alliance in Management Education](#), og har status som European University som medlem av [ENGAGE.EU](#), en allianse mellom ni ledende, forskningsintensive europeiske universitet.

Studietilbud

NHHs fulltidsprogrammer omfatter en femårig siviløkonomutdanning inndelt i et treårig bachelorprogram og et toårig masterprogram i økonomi og administrasjon med ni spesialiseringer, et toårig masterstudium i regnskap og revisjon og et treårig ph.d.-program med seks spesialiseringer. I 2023 vedtok styret å opprette et nytt internasjonalt bachelorprogram - Bachelor in Business, Economics and Data Science. Etter- og videreutdanningstilbudet omfatter blant annet Executive MBA med fire ulike spesialiseringer, Executive Master programmer i henholdsvis ledelse og finans, oppdragsbaserte program og åpne program uten studiepoeng.

Organisasjon

NHH har en enhetlig ledelsesmodell med ansatt rektor og ekstern styreleder.

Forskningsorganisering

NHHs forskning er organisert i seks institutter. I senere år har en også etablert 12 tematiske forskningsentre for å styrke samarbeid og tverrfaglig forskning på samfunnsaktuelle tema. Spydspissen er FAIR – Centre for Experimental Research on Fairness, Inequality and Rationality, som har status som Senter for fremragende forskning (SFF).

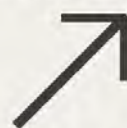
HØYDEPUNKTER 2023

Landets mest søkte studium

1

2170 førstevalgssøkere

Rekordhøye poenggrenser

Førstegangssøkere: 55,6
Ordinær kvote: 59,5

Studenttilfredshet

4,3

Best av universitetene og store
vit. høyskoler, skala 1-5

To hundre partner-institusjoner

Best i Norge på utveksling

NHH-kandidater er ettertraktet i
arbeidsmarkedet

97%

i jobb 6 mnd. etter endte studier

Svært aktivt studentmiljø

160

grupper med ulike aktiviteter

Banebrytende forskningsprosjekter

7

Ett senter for fremragende
forskning samt tre ERC'er og tre
MDF'er fra EU

NHHEs FT-rangering

2

Open programs i Norden

Internasjonale topp-publikasjoner

32

publikasjoner rangert på høyeste nivå
ABS 4 og 4*

Triple Crown-akkreditert

Regjeringsoppnevnte NOU-utvalg

11

utvalg med NHH-forskere

Ph.d.-programmet

20

Antall disputaser

Fulltidsstudenter

3670

Bachelor og master

Etter- og
videreutdanning

1295

Studenter

Årsverk: 473 (289 i vitenskapelige stillinger)

Bevilgning fra KD: 634,6 mill. kr.

Bidrags- og oppdragsfinansiert virksomhet og andre inntekter: 179,5 mill. kr.

Resertifisert som miljøfyrtårn for tre år

Kap. III. Årets aktiviteter og resultater

Rapportering på sektormålene

De tre overordnede og langsiktige sektormålene for universiteter og høyskoler er:

- Høy kvalitet i utdanning og forskning
- Bærekraftig samfunnsutvikling, velferd og innovasjon
- God tilgang til utdanning, forskning og kompetanse i hele landet

NHH sitt ansvar for å bidra til oppnåelsen av disse er eksplisitt forankret i NHHs strategi 2022-2025. I strategiens presentasjon av NHHs formål og visjon påpekes det at: «*NHH har et betydelig samfunnsansvar. NHHs utdanningsprogrammer, forskning og formidling skal bidra til myndighetenes sektormål... Våre nasjonale og internasjonale ambisjoner skal være avstemte og gjensidig forsterkende*», jfr. NHHs strategi 2022-2025, s. 4.

Sektormål 1 – Høy kvalitet i utdanning og forskning

Med hensyn til kvalitet i utdanning, har NHH som mål å utdanne attraktive kandidater til arbeidsmarkedet nasjonalt og internasjonalt, med kompetanse og holdninger som bidrar til og setter retning for bærekraftig verdiskapning. Bachelorprogrammet i Økonomi og Administrasjon er fortsatt Norges mest populære bachelorprogram, og inntakskravet er høyt. Det arbeides aktivt med å rekruttere dyktige og motiverte studenter fra alle deler av landet, både til bachelorprogrammet og til NHHs to masterprogram så vel som til NHHs ulike etter- og videreutdanningsprogram. NHH har et mål om å tiltrekke seg flere internasjonale studenter, men kombinasjonen av pandemi og innføringen av skolepenger for land utenfor EU/EØS har skapt utfordringer for dette. Det internasjonale rekrutteringsarbeidet innrettes nå mot å motvirke de siste års fall i antallet internasjonale studenter.

Ett mål på kvaliteten på utdanningen er hvor attraktive kandidatene fremstår for potensielle arbeidsgivere. Nær alle fulltidsstudentene ved NHH har sikret seg relevant arbeid før de er ferdige med studiene, noe som indikerer at det er en veldig god korrespondanse mellom kandidatenes kompetanse og samfunnets behov. Med hensyn til etter- og videreutdanningsprogrammene opplever vi en jevn vekst i aktiviteten. Også når det gjelder andre mål på kvaliteten i utdanningen, som studentenes tilfredshet og arbeidsinnsats, ligger NHH på toppen nasjonalt. NHH har en meget aktiv studentforening, og studentene rapporterer om et faglig og sosialt læringsmiljø som er blant de beste i landet. Tre internasjonale akkrediteringer – AACSB, AMBA og EQUIS – indikerer at kvaliteten på utdanningen er god også i internasjonalt perspektiv.

NHH er en forskningsintensiv handelshøyskole som bidrar med forskning av høy kvalitet og har spisskompetanse på internasjonalt toppnivå. Dette gjenspeiles i et jevnt høyt bidrag med topppublikasjoner målt etter ABS-listen som inneholder journaler som regnes som verdensledende innen NHHs fagområder.

Høy kvalitet i forskningen gjenspeiles også i NHHs satsinger knyttet til eksterntfinansierte prosjekter. Det kan nevnes at NHH for tiden har tre pågående ERC-prosjekter (en Advanced Grant og to Starting Grants) og flere MSCA-PF-prosjekter. SFF FAIR er NHHs første Senter for fremragende forskning, med svært gode resultater siden oppstarten i 2017. NHH har de senere årene også oppnådd finansiering under FRIPRO og Unge Forskertalenter-prosjekter, for tiden tre pågående prosjekter. I tillegg er NHH partner i FME NTRANS, FME HyValue og SFI Climate Futures.

NHH vektlegger at kompetansen til de vitenskapelige ansatte kommer til anvendelse og retter derfor betydelig oppmerksomhet mot ulike kanaler for formidling og interaksjon med samfunns- og næringsliv. Et eksempel på bidrag av høy kvalitet som etterstrebes av NHH, er forskernes ledelse av, eller deltagelse i, regjeringsoppnevnte ekspertutvalg (NOU-utvalg).

Sektormål 2 – Bærekraftig samfunnsutvikling, velferd og innovasjon

NHHs *mission* slik den er formulert i høyskolens strategi er *Sammen for bærekraftig verdiskapning*. For NHH er det således et mål at bærekraftsutfordringene skal adresseres i forskning og formidling, gjennomsyre studieprogrammene og etterleves i driften av virksomheten. NHHs kjerneaktiviteter skal favne et bredt spekter av temaene som spennes ut av de 17 bærekraftsmålene, og som en handelshøyskole skal oppmerksomheten særlig rettes mot innovasjon, omstilling og politikk som bidrar til bærekraftig verdiskapning og inkluderende vekst (NHH strategi 2022-25, s. 3).

NHH har på denne bakgrunn jobbet målrettet med å sikre at etikk og bærekraft får en stadig mer sentral posisjon i studieprogrammene. Økt vekt på bærekraft står sentralt i handlingsplanene for alle studieprogrammene, og det er gjort endringer i studieplaner og fagkrav for å sikre studentenes kompetansenivå på området. Herunder er kunnskap om bærekraft spesifisert som et læringsmål for programmene. Blant nye tiltak er eksempelvis et eget program i *Global Sustainability Management* som utvikles i samarbeid med våre partnere i den europeiske universitetsalliansen ENGAGE.EU.

NHHs forskning fremmer effektive og bærekraftige bedrifter og samfunnsinstitusjoner. I tillegg frembringes innsikt som bidrar til velfungerende markeder, gode fordelingsmekanismer og god politikktutforming. Slik bidrar forskningen ved NHH til velferd og en bærekraftig samfunnsutvikling.

Forskningen og forskningsformidlingen til NHH dekker samfunnsvitenskapelige aspekter knyttet til alle FN's bærekraftsmål. Tre illustrerende eksempler på sentrale sentre og prosjekter er i) *FAIR* som er et senter for fremragende forskning med mål om blant annet banebrytende forskning om ulikhet i samfunnet, ii) *HyValue* hvor NHH er partner i et prosjekt som skal utvikle kunnskap, metodikk og innovative løsninger for hydrogenbaserte energibærere med nullutslipp og iii) *Climate Futures* hvor NHH er partner i et SFI-prosjekt om forskningsdrevet innovasjon knyttet til håndtering av klimarisiko.

Sektormål 3 – God tilgang til utdanning, forskning og kompetanse i hele landet

NHHs fulltidsprogrammer er campusbaserte og knyttet til vår campus i Bergen. Som nevnt overfor, er søkningen stor og inntakskravene høye. Betydelig innsats er rettet mot systematisk rekrutteringsarbeid for å opprettholde en diversifisert studentmasse med dyktige og entusiastiske studenter. Studenter rekrutteres fra hele landet (og fra utlandet), men det kan identifiseres geografiske og sosioøkonomiske segmenter av potensielle studenter som er under-representerte på NHH. Målrettet rekrutteringsarbeid søker å korrigere denne type skjevheter.

NHHs etter- og videreutdanningsprogrammer har gjennomgående en oppbygging som sikrer god tilgang fra alle geografiske områder. De fleste av disse programmene er samlingsbaserte med samlinger i Oslo, Bergen, andre norske byer og i utlandet. Studentene som deltar, har sitt arbeid og bosted i alle deler av landet. NHH tilbyr også skreddersydde, bedriftsspesifikke utdanningsprogrammer, og disse finner ofte sted på samme sted som den aktuelle virksomheten. I 2023 har NHH blant annet levert denne type etter- og videreutdanningsprogrammer i flere mindre byer og steder, og dels har dette skjedd med finansiering fra HK-dir og i samarbeid med *Digital Norway*.

Rapportering om utviklingsavtalen

Mål 1 – Utdanning

Utviklingsavtale mål 1:

Attraktive kandidater til arbeidsmarkedet nasjonalt og internasjonalt, med kompetanse og holdninger som bidrar til og setter retning for bærekraftig verdiskapning.

FULLTIDSPROGRAMMENE - BACHELOR OG MASTER

Økt mangfold og engasjement i studentmassen

Tabell 1: Kjønn¹

	Resultater				
	2019	2020	2021	2022	2023
Kvinneandel BØA (% av møtt)	37 %	41 %	39 %	42 %	43 %
Kvinneandel MØA (% av møtt)	36 %	37 %	38 %	33 %	37 %
Kvinneandel MØA, studenter med internasjonal grad (% av møtt)	44 %	41 %	43 %	37 %	40 %
Kvinneandel MRR (% av møtt)	47 %	41 %	47 %	40 %	40 %

NHH har i en årrekke arbeidet målrettet for å øke andelen kvinnelige studenter. Derfor er det positivt å registrere at kvinneandelen på Bachelor i Økonomi og Administrasjon (BØA) har hatt en oppadgående trend, og at andelen på 43 % i 2023 er den høyeste i hele femårsperioden. Dette tilfredsstiller NHHs etablerte ambisjon om å ha minst 40 % kvinner. Kvinneandelen på Master i Økonomi og Administrasjon (MØA) har over hele femårsperioden ligget under ambisjonen om å ha minst 40 % kvinner. Spørsmålet om hva som skal til for å øke kvinneandelen i MØA har vært drøftet i ulike organer på NHH i 2023, og så vel ytterligere analyser som mulige tiltak vil bli vurdert i 2024. Kvinneandelen på Master i Regnskap og Revisjon (MRR) er innenfor NHHs ambisjonsnivå.

Tabell 2: Internasjonale studenter og andel med innvandrerbakgrunn (Bachelor og Master)

	Resultater				
	2019	2020	2021	2022	2023
Andel internasjonale studenter på campus (statsborgerskap) ²	19 %	8 %	15 %	17 %	17 %
Andel studenter som er innvandrere eller norskfødte med innvandrerbakgrunn fra land i gruppe 1 ³	2,6 %	2,5 %	2,0 %	2,8 %	N/A
Andel studenter som er innvandrere eller norskfødte med innvandrerbakgrunn fra land i gruppe 2 ⁴	6,7 %	7,3 %	5,6 %	5,8 %	N/A

¹ BØA: Bachelor i økonomi og administrasjon; MØA: Master i økonomi og administrasjon; MRR: Master i regnskap og revisjon

² Andelen internasjonale studenter (grad og utveksling) av det totale antallet fulltidsstudenter ved NHH, utreiste utvekslingsstudenter ekskludert

³ EU/EØS-land, USA, Canada, Australia og New Zealand. Tilstandsrapport for høyere utdanning 2023 (HK-dir).

⁴ Asia inkl. Tyrkia, Afrika, Amerika unntatt USA og Canada, Oseania unntatt Australia og New Zealand og Europa unntatt EU/EØS. Tilstandsrapport for høyere utdanning 2023 (HK-dir).

NHH ser det som viktig å sikre at våre kandidater tilegner seg kunnskaper og ferdigheter om internasjonale forhold, og at de får trening i å fungere i en internasjonal kontekst. Dette sikres dels gjennom at en høy andel av studentene på både bachelor- og masternivå tar del i internasjonal studentutveksling, og dels gjennom et betydelig antall internasjonale studenter på NHH. Tabellen over viser tydelig hvordan pandemien begrenset den internasjonale aktiviteten, men også at andelen internasjonale studenter på campus har tatt seg kraftig opp igjen, slik at den nå nesten er tilbake på nivået fra før pandemien. Innkommende utvekslingsstudenter utgjør den største delen av de internasjonale studentene. NHH har imidlertid som mål å rekruttere flere internasjonale gradsstudenter på masternivå, og det blir etablert et nytt bachelorprogram med undervisning på engelsk og internasjonalt opptak.

Når det gjelder internasjonale gradsstudenter på MØA, har målet vært å rekruttere 100-120 høyt kvalifiserte internasjonale studenter årlig. Faktisk opptak har svingt betydelig fra år til år, og dette målet har kun blitt nådd noen få år. I 2023 så vi en meget betydelig nedgang i antallet internasjonale studenter fra land utenfor EU/EØS-området som følge av innføringen av studieavgifter for denne gruppen. Målrettede tiltak for å rekruttere utenlandske studenter fra EU/EØS-området ga noe effekt, men ikke nok til å nøytralisere frafallet blant studenter som må betale skolepenger. Det internasjonalt rettede rekrutteringsarbeidet vil derfor intensiveres ytterligere i årene som kommer.

Tabell 3: Studentutveksling og andre relevante utenlandsopphold

	Resultater				
	2019	2020	2021	2022	2023
Andel kandidater med studentutveksling, Bachelor ⁵	59 %	56 %	57 %	26 %	49 %
Antall studenter på internasjonal praksismobilitet gjennom NHH, Bachelor	19	8	3	16	23
Andel kandidater med studentutveksling, Master ⁶	36 %	33 %	13 %	23 %	38 %
Antall studenter på internasjonal praksismobilitet gjennom NHH, Master	98	45	66	61	65
Andel uteksaminerte studenter med utveksling i studieløpet, Bachelor og Master ⁷	60 %	58 %	52 %	46 %	Rapporteres neste år

Mange av NHHs kandidater vil arbeide i internasjonale miljø, og erfaring fra utlandet er viktig for å gjøre kandidatene attraktive, både i det nasjonale og ikke minst i det internasjonale arbeidsmarkedet. NHH har derfor satset mye på studentutveksling, og har lenge vært den ledende norske institusjonen på dette området. I BØA er tallene på vei tilbake mot normalen fra før pandemien, og det er også etablert nye tiltak for å gi studentene internasjonal erfaring, inkludert praksisopphold i utlandet, det studiepoenggivende emnet *Intern Abroad* og det HK-dir-støttet pilotprosjektet *Praksissemester i Sør-Afrika*, som starter opp våren 2024.

⁵ Andel av vitnemål med utveksling relativt til totalt antall vitnemål skrevet ut det aktuelle året.

⁶ Andel av vitnemål med utveksling relativt til totalt antall vitnemål skrevet ut det aktuelle året. Inkluderer kun masterstudenter i 2-årig masterløp.

⁷ Vedlegg til Tilstandsrapport for høyere utdanning, HK-dir.

Andelen med utveksling blant de som avsluttet MØA i 2023, var over nivået fra før pandemien. NHH legger dessuten økende vekt på andre dyptgående internasjonaliseringmuligheter. På masternivå inkluderer dette dobbelgradssamarbeid med ledende internasjonale institusjoner, samt CEMS-graden som NHH i over 30 år har tilbudt sammen med 32 ledende handelshøyskoler i hele verden. Internasjonal praksis sikres også gjennom *Innovation School*, som er et 30-studiepoengs sommersemester der det i 2023 deltok 26 studenter.

NHHs medlemskap i den europeiske universitetsalliansen ENGAGE.EU gir nye muligheter for internasjonalt samarbeid og utveksling. Innenfor rammene av alliansen arbeides det med et program på masternivå kalt *Global Sustainability Management*, med planlagt oppstart i 2025. Det er dessuten allerede etablert andre innovative utdanningstilbud gjennom samarbeidet, som fellesemner gitt av flere partnere, fellesmoduler og kortere, konsentrerte tilbud med nyskapende pedagogikk. Ett eksempel på sistnevnte er de såkalte *Expedition weeks*, der studenter fra ulike institusjoner jobber sammen med konkrete problemstillinger knyttet til bærekraft og andre samfunnsutfordringer.

Tabell 4: Tilfredshet og faglig og sosialt læringsmiljø (Studiebarometeret 2023 faglig og sosial del)

	Øk.adm. 2023	NHH 2023	NHH 2022
Tilfredshet med studieprogrammet	4,0	4,3	4,0
Faglig og sosialt læringsmiljø – generelt	3,6	4,1	3,9
Miljøet mellom studenter og faglig ansatte	3,5	3,5	3,1
Det faglige læringsmiljøet blant studentene	3,6	4,1	3,9
Det sosiale læringsmiljøet blant studentene	3,5	4,0	3,9

«Øk.adm.» er alle programmer innen økonomisk-administrativ utdanning, inkludert NHH
 NHH = Bachelor, MØA og MRR

NHH har en aktiv studentforening (NHHS), med et bredt utvalg av studentgrupper og underutvalg som inkluderer studenter fra alle studieprogrammene på NHH. Tall fra Studentenes Helse Og Trivselsundersøkelse (SHoT) 2022 om frivillig studentengasjement, gjenspeiler aktiviteten i studentmiljøet. Sammenlignet med utdanningssektoren i Norge som helhet, scorer NHH svært godt. Hele 45 % av NHH-studentene, mot 6 % på landsgjennomsnitt, oppgir at de er med i en form for organisert studentidrett. NHH ligger også til dels betydelig over landsgjennomsnittet når det gjelder deltakelse innen kultur (20 mot 5 %), studentdemokrati (6 mot 3 %), faglige foreninger (13 mot 6 %) og interesseforeninger (33 mot 6 %).

Fagutvikling som bidrar til bærekraftig verdiskaping

Tabell 5: Emner med bærekraftsinnhold (fra høsten 2023)⁸

Bærekrafts-tematikk	Bachelor			Master			Samlet
	Emnets størrelse			Emnets størrelse			
	Lite	Middels	Stort	Lite	Middels	Stort	
Ikke tatt opp bærekraft	14 %	22 %	19 %	26 %	36 %	17 %	26 %
Noe bærekraft	57 %	33 %	44 %	30 %	33 %	33 %	35 %
Middels bærekraft	0 %	22 %	31 %	19 %	17 %	17 %	19 %
Mye bærekraft	29 %	22 %	6 %	26 %	14 %	33 %	20 %
Sum	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Tabellen over gir en grov oversikt over omfanget av bærekraftsinnhold på ulike nivåer. NHH ser det som svært viktig at våre kandidater er godt rustet til å bidra til en bærekraftig utvikling i nærings- og samfunnslivet. Det er bl.a. gjenspeilt i NHHs eksistenserklering *Sammen for bærekraftig verdiskaping*.

I bachelorstudiet har vi besluttet å øke innslaget av bærekraft fra og med høsten 2024, når vi innfører et nytt obligatorisk 7,5 studiepoengs emne i etikk, økonomi og bærekraft. Emnet vil gi studentene en innføring i bærekraft i økonomisk-administrativ forstand, og danne et fundament for videre behandling av bærekraft gjennom BØA. I tiden fremover vil vi forsøke å utvikle en tydelig rød tråd, der relevante bærekraftsspørsmål og -dimensjoner behandles i alle de tre studieårene, og med hensiktsmessig progresjon.

På masternivå jobbes det systematisk med å styrke omfanget av bærekraftsspørsmål og å sikre at alle kandidatene har solide kunnskaper og ferdigheter knyttet til bærekraft. I tillegg til gode valgfrie muligheter, har det derfor i 2023 blitt vedtatt et obligatorisk krav i «Etikk, samfunnsansvar og bærekraft» for alle MØA-studenter fra høsten 2024, og flere slike emner har blitt utviklet og godkjent. Dette, sammen med et systematisk arbeid for å øke og synliggjøre bærekraftsrelevans langs alle dimensjoner av MØA-studiet, skal sikre at fremtidige kandidater har den nødvendige kompetanse på dette feltet. Arbeidet med å styrke bærekraftsrelevansen i MØA er godt i gang, og vil bl.a. bli fulgt opp med utvikling av indikatorer som kan dokumentere utviklingen over tid.

I MRR er bærekraftsrapportering innarbeidet, delvis som eget valgfritt emne og delvis integrert i obligatoriske emner. Det forventes lovendringer om bærekraftsrapportering i Norge, og MRR vil vurdere behovet for endringer knyttet til undervisning i bærekraftsrapportering.

NHH har gjennom de siste to strategiperiodene hatt teknologiforståelse og digitalisering som særskilt satsingsområde. En viktig utvikling gjennom perioden har vært en økende bevissthet rundt hva teknologi og teknologiforståelse vi si i et økonomisk-administrativt studium. Uteksaminerte kandidater er på et høyere nivå enn tidligere, både når det gjelder kunnskaper om muligheter som skapes av teknologi, og om hvordan digitalisering inngår i de tradisjonelle økonomifagene.

⁸ Emnets størrelse er bestemt ut fra prosentiler: «Lite» omfatter de 30 % emnene med færrest studenter (< 24 studenter), mens «Stort» omfatter de 30 % emnene med flest studenter (> 93 studenter). Undervisningstid: For emner på 7,5 studiepoeng telles alt fra 0,5 - 4 timer som «lite», fra 5 - 10 timer som «middels» og fra 11 timer og oppover som «mye». Tilsvarende intervaller er definert for emner på 2,5 studiepoeng. Undervisningstid forbeholdt bærekraft baserer seg på selvrapporert undervisningsaktivitet i forelesers emnerapport. Tallene må derfor oppfattes som skjønnsmessige indikasjoner, heller enn presis rapportering.

Utviklingen innenfor kunstig intelligens (KI), og særlig utbredelsen av verktøy som ChatGPT, har medført ytterligere diskusjoner rundt teknologi ved høyskolen. Studiebarometeret viser at NHH-studentene i større grad enn andre studenter har tatt i bruk KI til læringsformål. NHH har, som resten av sektoren, jobbet mye med hvordan man skal undervise med og om KI. Målet er å utnytte de mulighetene KI gir for læring, samtidig som vi sikrer kvaliteten på prøving og vurdering. Etter flere diskusjoner i ulike utvalg ble det i desember 2023 vedtatt sentrale retningslinjer for bruk av KI i undervisning ved NHH.

Utvikling av nye studietilbud

Styret ved NHH vedtok sommeren 2023 at vi høsten 2024 skal starte et nytt engelskspråklig bachelorprogram med tittelen 'Bachelor in Business, Economics and Data Science', forkortet BEDS. Studieprogrammet retter seg mot både norske og internasjonale studenter, og har spesiell vekt på dataanalyse, programmering og teknologiforståelse. Det legges opp til at ca. 70-100 studenter tas opp i det nye bachelorprogrammet, og at opptaket til BØA reduseres tilsvarende.

Det nye programmet vil bygges opp med problemdrevne semestre, som kjennetegnes av en stor grad av integrasjon mellom emnene. Det er en uttalt målsetting for høyskolen å videreutvikle det eksisterende bachelorprogrammet samtidig som man utvikler det nye.

Fremragende læringsmiljø og pedagogikk med vekt på studentaktiv undervisning

Tabell 6: Studieinnsats, tilfredshet og yrkesrelevans

	Resultater				
	2019	2020	2021	2022	2023
Faglig tidsbruk (timer) per uke blant heltidsstudenter, Bachelor (Studiebarometeret)	35,2	35,3	37,2	36,5	36,9
Faglig tidsbruk (timer) per uke blant heltidsstudenter, Master (Studiebarometeret)	39,6	39,9	37,5	38,7	38,3
Emneevaluering NHH, totalvurdering Bachelor ⁹	3,9	4,0	3,7	3,8	3,8
Emneevaluering NHH, totalvurdering Master ¹⁰	4,0	3,9	3,9	3,9	3,9

NHH-studentene er jevnt over godt fornøyd med studiet, ifølge Studiebarometeret, og det er en generell bedring i resultatene for 2023. Sammenlignet med andres store utdanningsinstitusjoner ligger NHH helt på topp for de fleste indikatorer, som for eksempel det faglige miljøet blant studentene på programmet. Når det gjelder vurderingen av miljøet mellom studenter og faglig ansatte, viser også denne parameteren en betydelig oppgang i 2023, men her er det fremdeles potensial for å gjøre det bedre.

Bachelorstudentene vurderer studiekvaliteten ved NHH som god. Studiebarometeret viser i 2023 en helhetsvurdering på 4,3, noe som er en oppgang på 0,4 fra 2022, og som er nærmere et ambisjonsnivå på 4,5. Også emneevalueringene viser at studentene jevnt over er fornøyde med emnetilbudet og undervisningen.

⁹ Gjennomsnitt av studentene sin evaluering av alle emner på bachelorstudiet. Spørsmålet for hvert enkelt emne er: «Totalt sett, hvor fornøyd er du med dette emnet?», der 1=Veldig misfornøyd og 5=Veldig fornøyd.

¹⁰ Gjennomsnitt av studentene sin evaluering av alle emner på MØA og MRR. Spørsmålet for hvert enkelt emne er: «Totalt sett, hvor fornøyd er du med dette emnet?», der 1=Veldig misfornøyd og 5=Veldig fornøyd.

Handlingsplanen for BØA 2022-2025 introduserte *50:50-visjonen* om at minst 50 % av undervisningen i de obligatoriske emnene skal gjennomføres i grupper på maksimalt 50 studenter. Denne visjonen har NHH jobbet for både i 2022 og 2023, noe som blant annet innebærer mer dublering av undervisningsopplegg og mer gruppeundervisning i regi av både forelesere og studentassistenter. Selv om vi fortsatt har et stykke vei videre før vi er fornøyde, er det likevel positivt å registrere en betydelig oppgang i studentenes vurdering av studentaktiv undervisning, fra 2,5 i 2022 til 3,0 i 2023 i Studiebarometeret for 2023.

I 2023 ble det innført årlige dialogmøter mellom programledelsen og studentrepresentanter fra de ulike kullene på BØA. Formålet med møtene er åpen dialog om hva som fungerer bra og hva som fungerer mindre bra i studieprogrammet. Dialogmøtene resulterte i konstruktive tilbakemeldinger om bl.a. arbeidsbelastning pr. emne og pr. semester, innholdet i valgfagsporteføljen og vurderingsformene i de ulike emnene. Som et resultat av tilbakemeldingene ble vurderingsformen i ett emne endret, mens et annet emne fikk redusert arbeidsbelastning og mer studentaktiv undervisning. Tiltakene i sistnevnte emne bidro til at den emneansvarlige fikk studentenes foreleserpris, *Bronsesvampen*, i høstsemesteret 2023.

NHH-studentene bruker mer tid på faglige aktiviteter og mindre tid på betalt arbeid enn studenter ved andre institusjoner. Ett påfallende trekk ved resultatene fra Studiebarometeret 2023 er imidlertid at studentene vurderer sin egen studieinnsats som noe lavere enn det som har vært vanlig, og den faglige arbeidstiden synker noe på Master, mens den går litt opp på BØA. Selv om dette kan være tilfeldige svingninger, er det viktig å holde øye med hvordan denne indikatoren utvikler seg.

Den faglige tidsbruken til BØA-studentene varierer fra år til år. Snittet på 36,9 timer pr. uke i 2023 er like under et ambisjonsnivå på 37-42 timer i uken. Det rapporterte omfanget av organiserte læringsaktiviteter er på linje med, eller litt over snittet av alle økonomisk-administrative programmer. Studentene ved NHH bruker imidlertid vesentlig mer tid på egenstudier og mindre tid på betalt arbeid enn studenter i samme fagområde ved andre institusjoner.

MØA-studiet har ganske mange emner med et høyt antall studenter. En intern analyse gjennomført i 2023 viste at et flertall av masterstudentene tar mer enn halvdel av sitt masterstudium i emner med mer enn 100 studenter. I slike store emner kan det være vanskelig å ha aktiv studentdeltakelse i auditoriene. Selv om samme undersøkelse også viser at de aller fleste studentene tar noen emner som er mindre, og derfor i større grad kan muliggjøre studentaktivitet, kan totalinntrykket studentene sitter igjen med, være at det er lite rom for aktiv deltakelse i undervisningen. Det bør legges til at mange av de store emnene også har betydelige innslag av studentaktiv læring gjennom gruppearbeid, semesteroppgaver, etc. Det er imidlertid ikke sikkert studentene oppfatter at dette også er en del av det å legge til rette for aktiv deltakelse i undervisningen.

Studentene gir MRR gode tilbakemeldinger i Studiebarometeret for 2023. Barometeret viser positiv utvikling fra 2022 på alle hovedområder og god score sammenlignet med landsgjennomsnittet.

Høy arbeidslivsrelevans

Tabell 7: Yrkesrelevans¹¹

	Resultater				
	2019	2020	2021	2022	2023
Score på yrkesrelevans, Bachelor (Studiebarometeret)	4,0	3,8	3,5	3,4	3,8
Score på yrkesrelevans, MØA (Studiebarometeret)	3,9	3,6	3,6	3,5	3,7
Score på yrkesrelevans, MRR (Studiebarometeret)	4,2	3,9	4,1	3,9	4,1

Etter noen år med en svak nedadgående trend, er det positivt å registrere at studentenes vurdering av BØA som yrkesrelevant, øker fra 3,4 i 2022 til 3,8 i 2023, til tross for at flesteparten av studentene velger å fortsette med en mastergrad etter endt bachelorgrad. Høy opplevd yrkesrelevans kan sees i sammenheng med spørsmålet om innslag fra arbeidslivet (gjesteforelesere, case mv.) i undervisningen, som er det spørsmålet i Studiebarometeret der bachelorstudentene gir høyest score (4,3).

MØA scorer svært godt både på spørsmålet om å få god informasjon om hvilke yrker/bransjer som er relevante og på hvorvidt representanter fra arbeidslivet deltar i undervisningen. Det som trekker noe ned, er at studentene oppfatter at de i begrenset grad har mulighet til å jobbe med prosjekter i samarbeid med arbeidslivet og at de føler at de ikke får tilstrekkelig innføring i hvordan de kan formidle egen kompetanse til arbeidsgivere.

Tabell 8: Arbeidsmarked

	Resultater				
	2019	2020	2021	2022	2023
Andel i arbeid eller videre studier innen 6 mnd., Master (NHHs arbeidsmarkedsundersøkelse)	93,6 %	96,8 %	97,4 %	98,2 %	97,0 %
Andel studenter som tar jobb i utlandet, Master (NHHs arbeidsmarkedsundersøkelse)	6,3 %	6,2 %	8,2 %	3,2 %	4,6 %

Andelen av NHH-kandidatene som var i arbeid eller videre studier 6 måneder etter avsluttet mastergrad, holder seg på et høyt nivå.

Arbeidsmarkedsundersøkelsene over flere år viser at NHH-kandidater er svært attraktive i arbeidsmarkedet. I henhold til NHHs arbeidsmarkedsundersøkelse for 2023 har 93 % av studentene som er i arbeid, jobb før de avslutter studiene, og 97 % melder at de har relevant arbeid. Dette indikerer at NHH evner å tilpasse studiene til endrede krav i arbeidsmarkedet, noe som f.eks. har blitt tydeliggjort gjennom den økende andelen av kandidatene som har høy og attraktiv kompetanse innen digitalisering og dataanalyse.

Andelen som tar jobb i utlandet, henger delvis sammen med antallet utenlandske studenter. Det er god grunn til å tro at pandemien har spilt en viktig rolle både i 2022 og 2023; at andelen var relativt høy i 2021 kan skyldes at dette i stor grad var internasjonale studenter som avsluttet sin grad på NHH og tok jobb i hjemlandet det året, også det pga. pandemien. Men både i disse og foregående år ligger denne

¹¹ Tallene viser score på indeksen «Tilknytning til yrkeslivet», der 1= I liten grad og 5= I stor grad

andelen betydelig lavere enn NHH ønsker at den skal være. Vi utdanner kandidater som skal være attraktive i et internasjonalt arbeidsmarked, og forventer at det skal vises igjen i dataene. En viktig årsak til at andelen er så lav, kan imidlertid være at det norske arbeidsmarkedet har vært og er sterkt for kandidater fra NHH, og at det store flertallet av kandidatene derfor velger en jobb i Norge. Den usikre geopolitiske situasjonen kan også bidra til dette.

NHH rekrutterer studenter fra hele landet, og har også en ambisjon om å utdanne kandidater til hele landet, men tabellen nedenfor viser at de store byene i Sør-Norge dominerer sterkt når det gjelder å tiltrekke seg våre kandidater. Godt over halvdelen av kandidatene begynner sin karriere i Oslo, med Bergen og Stavanger på de neste plassene. Dette mønsteret har vært ganske stabilt over tid og til sammen går om lag 80 % av kandidatene til disse tre byene. For 2023 kan det bemerkes at Stavanger har økt sin andel betydelig, men tabellen viser generelt at det er en del variasjon fra år til år. Den store konsentrasjonen i Oslo og andre store byer i Sør-Norge reflekterer lokaliseringen av de bransjene som tiltrekker seg flest kandidater, med konsulentbransjen, revisjon, finans og IT som de største bransjene.

Tabell 9: Lokalisering av arbeid

	Resultater				
	2019	2020	2021	2022	2023
Norge	94 %	94 %	92 %	97 %	95 %
Oslo	56 %	55 %	56 %	63 %	61 %
Bergen	20 %	22 %	17 %	14 %	17 %
Stavanger	3 %	3 %	4 %	2 %	6 %
Østlandet for øvrig	4 %	5 %	4 %	3 %	2 %
Vestlandet for øvrig	3 %	2 %	3 %	2 %	2 %
Trøndelag	1 %	3 %	2 %	2 %	2 %
Sørlandet	1 %	1 %	1 %	1 %	2 %
Møre og Romsdal	0 %	2 %	1 %	1 %	1 %
Nord-Norge	2 %	1 %	3 %	0 %	0 %
Ikke oppgitt	9 %	7 %	10 %	12 %	6 %
Utlandet	6 %	6 %	8 %	3 %	5 %

Når det gjelder kandidater som jobber utenlands, er Sverige og Tyskland de viktigste markedene, med Danmark og USA på de neste plassene. NHH har fortsatt et mål om at en høyere andel av kandidatene velger å jobbe utenlands, i alle fall i deler av karrieren. Pr. nå har vi kun oversikt over hvem som tar jobb i utlandet like etter avsluttet studium; det kunne også være interessant å skaffe mer systematisk oversikt over hvordan dette er senere i karrieren.

Overordnet vurdering av måloppnåelse for mål 1 i utviklingsavtalen

NHH har som mål å utdanne attraktive kandidater til arbeidsmarkedet nasjonalt og internasjonalt, med kompetanse og holdninger som bidrar til og setter retning for bærekraftig verdiskapning.

NHH har fortsatt Norges mest populære bachelorprogram, og det arbeides aktivt med å sikre rekruttering fra alle deler av landet. Når det gjelder internasjonale studenter, er tallene fortsatt lavere enn før pandemien, og innføringen av skolepenger har hatt betydning her.

NHH har en meget aktiv studentforening, og studentene rapporterer om et faglig og sosialt læringsmiljø som er helt på topp i nasjonal forstand. Andelen av studentmassen som deltar aktivt i organisasjoner og lag ligger langt over gjennomsnittet for norske studiesteder. NHH har jobbet målrettet med å sikre at etikk og bærekraft får en stadig mer sentral posisjon i studieprogrammene våre, i tråd med NHHs egen eksistenserklæring *Sammen for bærekraftig verdiskapning*. Økt vekt på bærekraft står sentralt i handlingsplanene for både BØA og MØA, og det er også gjort formelle endringer i studieplaner og fagkrav for å sikre studentenes kompetansenivå på området. Blant nye tiltak er et program med fokus på *Global Sustainability Management* som utvikles i samarbeid med våre partnere i universitetsalliansen ENGAGE.EU.

Studentene i alle programmer rapporterer høy tilfredshet. Det arbeides fortsatt målrettet for å ta i bruk mer studentaktive undervisningsformer, og dette er et sentralt element i studieprogrammenes handlingsplaner. Samtidig setter lokaler og fysiske arealer noen begrensninger for i hvilken grad det er mulig å innføre pedagogiske nyvinninger.

Arbeidsmarkedstallene viser at NHHs kandidater er meget attraktive. Den langsiktige nedgangen i kandidater som får sin første jobb utenlands, henger delvis sammen med færre utenlandske studenter i Masterprogrammet. Pandemien er én årsak til dette, mens innføringen av skolepenger for enkelte studentgrupper vil gjøre det mer utfordrende å endre denne utviklingen på kort og mellomlang sikt.

ETTER- OG VIDEREUTDANNINGEN

Utviklingsavtale mål 1:

Attraktive kandidater til arbeidsmarkedet nasjonalt og internasjonalt, med kompetanse og holdninger som bidrar til og setter retning for bærekraftig verdiskapning.

Økt mangfold og engasjement i studentmassen

Tabell 10: Kvinneandel i åpne studier med studiepoeng og program uten studiepoeng

	Resultater				
	2019	2020	2021	2022	2023
Kvinneandel – Åpne studier med studiepoeng på masternivå ¹² (% av møtt)	57 %	52 %	57 %	61 %	59 %
Kvinneandel – Program uten studiepoeng ¹³ (% av møtt)	38 %	58 %	56 %	47 %	45 %

Kvinneandelen på studiene er generelt høy, men det er stor variasjon mellom de ulike studieprogrammene. *Executive master i ledelse* har høy andel kvinner, mens studieprogrammene *Executive MBA* og *Executive master i anvendt finans* har lavere andel kvinner. Dette kan skyldes at *EMBA* og *Executive master i anvendt finans* rekrutterer fra finans- og ingeniørfag som fortsatt er mannsdominerte. Enkelte av de bedriftsinterne programmene har også høy andel kvinner, spesielt lederprogrammet for Lillestrøm kommune.

Tabell 11: Antall internasjonale deltakere fordelt på åpne studieprogram

	Resultater				
	2019	2020	2021	2022	2023
EMBA	1	2	1	2	8
Executive Master i Finans	0	0	4	5	0
Executive Master i Ledelse	3	4	5	2	3
Totalt	4	6	10	9	11

NHH Executive sine åpne studier har historisk vært rettet mot et nasjonalt marked, noe som gjenspeiles i et lavt antall internasjonale deltakere de senere årene. Det er imidlertid verdt å merke seg en tydelig økning i antall internasjonale deltakere på EMBA i 2023. Dette skyldes relanseringen av EMBA med spesialisering i Seafood Management våren 2023, som er rettet mot et internasjonalt marked for sjømat. Det arbeides langsiktig for å øke den internasjonale rekrutteringen til neste kull, med planlagt oppstart våren 2025.

Tabell 12: Antall utenlandssamlinger/dager og antall deltakere

	Resultater 2023		
	Antall samlinger	Antall dager	Antall deltakere
EMBA	5	23	132 av 133
Moduler	2	7,5	56 av 56
Virksomhetsprogrammer	1	2	56 av 56

¹² MBA-studiene og ulike mastermoduler på 30 og 15 studiepoeng.

¹³ Styreprogrammet samt en rekke bedriftsinterne program og program i ulike klyngesamarbeid.

NHH Executive har hatt en økning i internasjonal aktivitet i 2023, noe som skyldes to forhold. For det første har det som en del av ENGAGE.EU blitt utviklet et innovasjonsprogram i samarbeid med Toulouse Capitole University. Modulen ble levert delvis digitalt, men også med en fysisk modul i Toulouse. I tillegg leverte NHH Executive en modul i Innovasjonsledelse og markedsføring for *Young Professional MBA-programmet* ved Gutenberg School of Business ved University of Mainz i Tyskland. Modulen hadde 16 deltakere og ble gjennomført på NHHs campus i Bergen.

NHH Executive har lange tradisjoner for internasjonal orientering gjennom å besøke internasjonale universiteter og handelshøyskoler. Spesielt har EMBA-studiene lange tradisjoner for dette i form av studieturer til HEC Paris, HEC Montreal, NUS Singapore og Bocconi Milano. Det er lagt opp til å forlenge omfanget av studieturene. Som det fremgår av tabellen over, var aktiviteten i 2023 relativt høy. I tillegg besøkte innovasjonsmodulen *Brytningstid* HEC i Paris, mens bærekraftmodulen *Sustainable Business Strategy* gjennomførte et opphold ved ESCP i Berlin. Virksomhetsprogrammet som NHH gjennomfører på oppdrag for Uniconsult, besøkte ESADE i Barcelona, noe som også var et ledd i å legge til rette for økt samarbeid innen executive-området med partnere i ENGAGE.EU.

I tillegg til å få innsikt i internasjonal forskning og temaer fra praksisfeltet, bidrar studieturene til å skape nettverk og engasjement hos deltakerne, noe som virker positivt på læringsmiljøet og -utbytte.

Det sosiale og nettverksbyggende aspektet ved EMBA har også blitt styrket ved lansering av felles alumnisamling på tvers av de ulike EMBA-spesialiseringene. På første samling i 2023 deltok 140 kandidater. Det ble også lansert felles EMBA graduation, som ble gjennomført januar 2024, med 95 % deltakelse. Vi anser at begge disse tiltakene vil bidra til å øke engasjementet i studentmassen.

Fagutvikling som bidrar til bærekraftig verdiskaping

Tabell 13: Antall undervisningstimer i bærekraft (ESG) på EMBA-spesialiseringene (gjennomsnitt) rapportert til Financial Times (FT)

	Resultater				
	2019	2020	2021	2022	2023
EMBA	17	26,8	27	59,8	62,6

Tabell 14: Antall deltakere på åpne bærekraftsprogram på NHH Executive

	Resultater				
	2019	2020	2021	2022	2023
Sustainable Business (Bærekraftig Business)	-	-	19	25	24
Sustainable Finance Analytics	-	-	25	33	23

Som en del av NHHs økte satsing på bærekraft og teknologi, har NHH Executive i større grad integrert temaer på begge områder - både i eksisterende studieprogrammer og moduler, og utviklet nye moduler som eksplisitt adresserer bærekraftsutfordringer - og muligheter. Bærekraft er dessuten en viktig parameter som har fått økt oppmerksomhet på mange av de internasjonale rangeringene og akkrediteringene NHH Executive deltar i, spesielt rangeringen til Financial Times (FT).

Bærekraft er en sentral del av den geopolitiske utviklingen hvor det er formulert ambisiøse bærekraftsmål både nasjonalt og internasjonalt, med stor betydning for verdiskaping både i privat og offentlig sektor.

Dette har medført økt oppmerksomhet på bærekraftstema i undervisning og forskning, og økningen kommer blant annet frem i tabellen som viser antall timer med ESG for NHHs EMBA-program de senere årene.

Videre har NHH Executive de senere årene utviklet og gjennomført to moduler med bærekraft som tema innen finans og strategi, hvor rekrutteringen har vært relativt stabil. Det er også lansert en egen bærekraftsmodul som inngår i *Fellesgrad i offentlig forvaltning*, som NHH Executive leverer for Departementsfelleskapet i samarbeid med UiB. Det leveres i tillegg bærekraftsprogrammer til virksomheter av ulik varighet. Relanseringen av EMBA med spesialisering i Seafood Management gjenspeiler også en viktig del av den økte satsingen innen bærekraft, innovasjon og teknologi.

NHH Executive har i 2023 etablert og gjennomført to nye studietilbud i samarbeid med Digital Norway, som skal bidra til å stimulere til teknologi- og datadrevet omstilling og innovasjon, også relatert til bærekraft. Programmene er finansiert gjennom midler tildelt av HK-dir. Dette leveres desentralt i samarbeid med NCE Ikuben i Molde og Brønnøysundregistrene, der NHH Executive i løpet av 2023 har levert to moduler med totalt 39 deltakere, hvorav 20 kvinner.

Fremragende læringsmiljø og pedagogikk med vekt på studentaktiv undervisning

Tabell 15: Innfridde forventninger og faglig kvalitet - Executive MBA¹⁴

	Resultater				
	2019	2020	2021	2022	2023
Innfridde forventninger	4,7	4,4	4,6	4,4	4,6
Faglig kvalitet	4,8	4,4	4,8	4,6	4,7

Kandidatene sin vurdering av innfridde forventninger og faglig kvalitet på MBA-studiene er meget høy, og viser forbedring sammenlignet med tidligere år. En del av forklaringen på dette antar vi skyldes at tidligere kull måtte gjennomføre betydelige deler av programmet digitalt, som følge av pandemien.

NHH Executive utvikler gode læringsmiljø med pedagogikk som fremmer studentaktive læringsformer. I 2023 har dette blitt ivare tatt gjennom pedagogisk eksperimentering, utvikling av nye undervisningskonsepter og bruk av ny teknologi, samt internasjonal skolering av programledere og forelesere. Det er viktig å sikre rekruttering av nye og yngre fagressurser og oppnå bedre kjønnsbalanse både hos programledere og forelesere, samt å ivareta og utvikle det faglige nettverket. NHHs deltakelse i ENGAGE.EU har i 2023 gitt muligheter for å både bidra til, og sende yngre fagressurser til program ved Tias Business School, Tilburg University, noe som kan styrke kompetansen og motivere yngre fagressurser.

I tillegg er pedagogisk caseskolering ved Harvard *Global Colloquium on Participant-Centered Learning* en mulighet som NHHE sine faglige ressurser har benyttet seg av over tid. Denne metodikken har også dannet grunnlaget for nye undervisningskonsepter. NHH har de senere årene hatt svært gode erfaringer med å knytte til seg ressurspersoner med unik og relevant praktisk erfaring fra samfunns- og næringsliv, og det foreligger planer om å utvide og utvikle denne typen engasjement. Slike tilknytningsformer bidrar til å fremme pedagogikk som bidrar til å oppnå økt læringsutbytte med utgangspunkt i deltakernes praktiske erfaringer.

På bakgrunn av dette mener vi at aktiviteten ved NHH Executive i 2023 har bidratt til målsettingen om å utvikle fremragende læringsmiljø og pedagogikk med vekt på studentaktiv undervisning i 2023.

¹⁴ Skala 1-5 hvor 5 er høyeste score. Gjennomsnittstall.

Høy arbeidslivsrelevans

Tabell 16: Studentenes opplevelse av arbeidslivsrelevans i NHH Executive sine studieprogrammer og moduler, 3 år etter endt studium

	Resultater				
	2019	2020	2021	2022	2023
EMBA	4,5	4,4	4,5	4,6	4,6

Evalueringer viser at deltakere på NHH Executive opplever at studiene bidrar til høy arbeidslivsrelevans. Dette gjenspeiles også i den årlige Kandidatundersøkelsen som sendes til alumner fra EMBA-spesialiseringene. Kandidatundersøkelsen viser at studiet tre år etter det er avsluttet, i stor grad oppleves som relevant. Dette er en tilbakemelding som har holdt seg stabilt over flere år. Gjennom økt satsing på alumniaktiviteter, er målsettingen å tilby kandidatene ytterligere oppdatert og relevant forskning.

Overordnet vurdering av måloppnåelse for mål 1 i utviklingsavtalen

Mangfoldet i studentmassen totalt sett er balansert når det gjelder kjønn, med forskjeller mellom de ulike studieprogrammene. NHH Executive har lange tradisjoner for internasjonal orientering, og den internasjonale aktiviteten har økt blant annet gjennom flere samarbeid med internasjonale universiteter og høyskoler, besøk på NHH fra internasjonale program, og samarbeid innen ENGAGE.EU. NHH Executive har gjennom målrettet satsing de senere årene, økt oppmerksomhet mot bærekraft. Dette kommer til uttrykk i at økt oppmerksomhet rettes mot bærekraft i de fleste studieprogram, og utvikling av flere moduler og virksomhetsprogrammer med bærekraftstema. NHH Executive utvikler gode læringsmiljø med pedagogikk som fremmer studentaktive læringsformer. Dette blir blant annet ivarettatt gjennom pedagogisk eksperimentering, utvikling av nye undervisningskonsepter og bruk av ny teknologi. Deltakere på NHH Executive opplever at studiene bidrar til høy arbeidslivsrelevans.

Mål 2 – Forskning

Utviklingsavtale mål 2:

Forskningsintensiv handelshøyskole med bidrag på høyt internasjonalt nivå

Økt publiseringsaktivitet og solid omfang av internasjonale topp-publikasjoner

Tabell 17: Publisering

	Resultater				
	2019	2020	2021	2022	2023 ¹⁵
Publikasjonspoeng	241,00	294,43	289,50	253,61	240,85
Antall publikasjonspoeng per faglig årsverk, ekskl. stipendiater ¹⁶	1,40	1,57	1,58	1,31	1,18
Publikasjonspoeng nivå 2	120,63	185,40	168,49	143,02	141,95
Publikasjonspoeng nivå 2 per faglig årsverk, ekskl. stipendiater	0,70	0,99	0,92	0,74	0,70
ABS-publikasjoner ¹⁷ nivå 4*	12	20	13	13	9
ABS-publikasjoner nivå 4	14	15	24	18	23
ABS-publikasjoner nivå 3	40	48	61	50	50
Tildelinger på NHH bonusliste ¹⁸	23	26	26	22	16

NHH vektlegger at publiseringsaktiviteten både har et betydelig omfang og er av høy, internasjonal kvalitet. For en internasjonal handelshøyskole er publikasjoner på ABS-listens høyeste nivåer (ABS 4 og 4*) signaler på forskning på høyt internasjonalt nivå. Totale ABS-publikasjoner på nivå 3, 4 og 4* har holdt seg stabilt de siste årene. Likevel har NHH erfart en flerårig nedgang, både mht. publikasjonspoeng totalt, og på nivå 2. Dette gjelder også de foreløpige tallene for 2023.

Det er vanskelig å identifisere årsakene til denne nedgangen. NHH jobber for å nå sine ambisjoner, og det stimuleres til forskning på mange nivåer, både sentralt og lokalt på institutter, på forskningssentre og i forskergrupper. Forskning er jevnlig tema på NHHs styremøter, instituttene har lokale handlingsplaner, og en retter oppmerksomhet mot erfaringsdeling og tiltak. I 2023 ble det initiert et prosjekt for å analysere forskningsaktiviteten i forhold til andre arbeidsoppgaver, og for å identifisere mulige tiltak for å øke publiseringsomfanget.

Økt inntekt fra eksterntfinansiering

Tabell 18: Bidragsinntekter fra Norges forskningsråd (NFR) og EU/Horisont 2020

(Tall i 1 000 kr)	Resultater				
	2019	2020	2021	2022	2023
Bidragsinntekter fra NFR	42 100	28 224	40 135	50 753	46 470
Bidragsinntekter fra EU	6 288	7 005	11 234	13 332	11 048

Høy kvalitet i forskningen gjenspeiles også i NHHs satsinger knyttet til eksterntfinansierte prosjekter. Det kan nevnes at NHH har for tiden tre pågående ERC-prosjekter (en Advanced Grant og to Starting Grants) og flere MSCA-PF-prosjekter.

¹⁵ Tall for 2023 er foreløpige.

¹⁶ Faglige årsverk er en delmengde av UFF. Årsverk for spesialistkandidater, bibliotekarer, vitenskapelige assistenter, samt «Andre stillinger, undervisning, forskning og formidling» er utelatt.

¹⁷ Antall artikler på Association of Business Schools (ABS) sin publikasjonsliste på nivå 3, 4 og 4*.

¹⁸ Antall personlige tildelinger på NHH sin bonusliste.

NHH har de senere årene også oppnådd finansiering under FRIPRO og Unge Forskertilenter-prosjekter, for tiden tre pågående prosjekter.

SFF FAIR er NHHs første Senter for fremragende forskning, med svært gode resultater siden oppstarten i 2017. I tillegg er NHH partner i:

- FME NTRANS
- FME HyValue
- SFI Climate Futures

Bidraginntekter fra pågående prosjekter fra Norges forskningsråd og EU holder et jevnt nivå, på linje med de siste årene. NHH legger stor vekt på å øke søknadsaktivitet og ekstern finansiering, og temaet følges opp med instituttvise handlingsplaner, administrativ støtte i søknadsprosessen, og bruk av prosjektetableringsmidler (PES-midler).

Internasjonal kvalitet på studieløp og karriereutfall for ph.d.-studentene

Tabell 19: Antall ph.d.-kandidater og gjennomføring

	Resultater				
	2019	2020	2021	2022	2023
Stipendiatstillinger ¹⁹	81	89	102	84	82
Opptak / Nye doktorgradsavtaler ²⁰	25	22	25	14	17
Antall disputaser	17	13	17	19	20
Andel ph.d.-kandidater som gjennomfører innen seks år ²¹	72,2 %	81,8 %	55,0 %	54,6 %	85,2 %

NHH vektlegger karriereutfall (*placement*) og har som mål at uteksaminerte kandidater skal nå opp i konkurranse om vitenskapelige stillinger ved anerkjente forskningsinstitusjoner, og være etterspurte av kunnskapsintensive virksomheter utenfor academia. En stor andel (90 %) av kandidatene som disputerte ved NHH i 2023, fikk sin første jobb ved en forskningsinstitusjon. Av disse gikk nær 1/3 til utenlandske akademiske institusjoner.

NHH har som mål å tiltrekke seg de beste studentene fra norske læresteder og høyt kvalifiserte studenter fra utenlandske universitet og høyskoler. I 2023 ble det totalt tatt opp 17 ph.d.-studenter. Dette var lavere enn normalt, noe som dels skyldes at andelen gode søkere var lav, og dels at en del kandidater fikk tilbud, men takket nei til stillingen. Andelen kvinner som fikk opptak var 53 %.

Antall disputaser i 2023 var 20. Andelen ph.d.-kandidater som gjennomfører innen seks år, økte fra 54,6 % i 2022 (2016-kullet) til 85,2 % i 2023 (2017-kullet).

Høyskolen legger stor vekt på tett oppfølging av ph.d.-studentene, både faglig og administrativt. En viktig del av kvalitetsarbeidet i ph.d.-programmet er, som tidligere, individuell oppfølging av studentene. I etterkant av årlige, individuelle rapporteringer av fremdrift, foretas instituttvise dialogmøter. Her vurderer en progresjonen til den enkelte student, og tiltak tilpasset den enkelte blir iverksatt ved behov.

¹⁹ DBH-data pr. 1. oktober i gjeldende år.

²⁰ Antallet var lavere enn normalt i 2022 som dels skyldes at kun fire institutter hadde opptak dette året, og delvis lave søkertall, og dertil lavere antall kvalifiserte søkere.

²¹ DBH-data: Ingen permisjoner blir trukket fra.

Jevnere kjønnsbalanse i vitenskapelige stillinger

Tabell 20: Andel kvinnelig ansatte i fagstaben og kvinneandel av totalt antall årsverk

	Resultater				
	2019	2020	2021	2022	2023
Stipendiat	34 %	40 %	40 %	46 %	54 %
Postdoktor	30 %	33 %	48 %	38 %	27 %
Førsteamanuensis	33 %	29 %	32 %	34 %	35 %
Professor	20 %	19 %	20 %	17 %	20 %
Professor II	27 %	25 %	27 %	26 %	28 %
Kvinneandel i undervisnings-, forsker- og formidlingsstillinger (UFF)	29 %	30 %	33 %	33 %	34 %
Kvinneandel i dosent- og professorstillinger	20 %	18 %	19 %	16 %	19 %
Kvinneandel av totalt antall årsverk (UFF og t/a)	43 %	43 %	44 %	45 %	45 %

Tabell 21: Andel kvinner av nyansatte i fagstaben

	Resultater				
	2019	2020	2021	2022	2023
Stipendiat	44 %	52 %	54 %	50 %	53 %
Postdoktor	55 %	9 %	56 %	14 %	17 %
Førsteamanuensis	40 %	11 %	33 %	40 %	50 %
Professor (inkluderer ikke opprykk)	0 %	-	-	100 %	-

Høgskolens ambisjon er at hvert kjønn skal være representert med minst 40 % i alle vitenskapelige stillingskategorier og på hvert institutt. Høgskolens mål for årlig rekruttering er at minst 50 % av nyansatte skal være kvinner.

I tillegg til nyansettelsene i tabellen over, ble det dessuten ansatt én kvinne i stilling som universitetslektor. Totalt syv personer fikk opprykk til professor i 2023, herav tre kvinner.

Andelen kvinnelige ansatte i UFF-stillinger har vært rimelig stabil de tre siste årene. Andelen kvinnelige stipendiater er på 54 %, en betydelig fremgang fra 2022, og med det også over 50 % for første gang. Andelen kvinnelige professorer er igjen tilbake til 20 % etter et dropp i 2022. Andelen kvinnelige postdoktorer skiller seg negativt ut, kvinneandelen er i 2023 27 % og med det lavere enn på mange år. Samlet sett er kvinneandelen i vitenskapelige stillinger et godt stykke under ambisjonen på 40 %.

NHHs ambisjon er 50 % kvinnelige nyansatte i hver stillingskode. Andelen kvinnelige nyansatte stipendiater er i 2023 på mer enn 50 % fjerde år på rad. Andelen nyansatte kvinnelige førsteamanuenser var i 2023 på 50 %, og andelen er dermed i tråd med ambisjonen. Til tross for målrettet arbeid var dessverre kvinneandelen kun 17 % blant nyansatte i postdoktorstillinger. Høgskolen anser måltallet som ambisiøst, men realistisk i et lengre tidsperspektiv.

Faste stillinger er preget av stabilitet, lav turnover og få nyansettelser. Disse faktorene, sammen med sterk konkurranse innen fagfeltet, både nasjonalt og internasjonalt, om dyktige kvinner, er viktige forklaringsfaktorer til en relativt svak positiv trend. Tallene er små og mindre endringer får dermed store utslag. Stillinger med en avgrenset ansettelsesperiode gir et noe større handlingsrom på kort sikt, noe

som gjenspeiles i større variabilitet over tid. NHH har spesiell oppmerksomhet rettet mot kvinneandelen i stipendiat-, postdoktor- og professorstillinger. En rekke tiltak er rettet mot rekruttering til disse stillingskategoriene, samtidig som en utfordring både er tilgangen på kvinnelige søkere og sterk konkurranse.

Ny, revidert Handlingsplan for bedre kjønnslikestilling i vitenskapelige stillinger ble iverksatt 01.01.2023. Handlingsplanen kobler likestilling tettere til NHHs strategi, og viser at likestilling er essensielt for at NHH skal kunne nå alle NHHs strategiske mål for bærekraftig verdiskaping.

I *Statusrapport - kjønnslikestilling i vitenskapelige stillinger 2023*, gis en nærmere vurdering av tiltak, resultater og måloppnåelse i 2023 og planer for 2024. Rapporten tilstreber å tilfredsstillere redegjøringsplikten som NHH har etter likestillings- og diskrimineringsloven, samt EU og NFR-kravene til likestillingsrapportering.

Det vises også til avsnittet *Likestilling og mangfold* i kap. IV.

Overordnet vurdering av måloppnåelse for mål 2 i utviklingsavtalen

Mål 2 innebærer at NHH vil være en forskningsintensiv handelshøyskole med bidrag på høyt internasjonalt nivå. Overordnet har NHH et tilfredsstillende nivå på noen av styringsparameterne, mens utviklingen på andre parametere fordrer økt oppmerksomhet: I 2023 har NHH opprettholdt et høyt nivå på internasjonale topp-publikasjoner, målt ved antall publikasjoner på ABS-listens toppnivåer, ABS 3, 4 og 4*. NHH har imidlertid en flerårig nedgang i totale publikasjonspoeng, og har intensivert arbeidet med å øke publikasjonsaktiviteten. Bidragsinntekter fra pågående prosjekter fra Norges forskningsråd og EU holder et jevnt nivå, noe som gjenspeiler vektlegging av akkvisisjonsarbeidet ved NHH. Høy internasjonal kvalitet og kontinuerlig vekt på utvikling er sentralt for NHHs ph.d.-program. En stor andel, 90 %, av kandidatene som disputerte i 2023, fortsatte en akademisk karriere, hvorav nær 1/3 gikk til utenlandske institusjoner. Kvinneandelen i vitenskapelige stillinger er dessverre fortsatt et stykke under ambisjonen på 40 %.

Mål 3 - Samspill med nærings- og samfunnsliv

Utviklingsavtale mål 3:

Styrke formidlingen av forskningsbasert kunnskap og interaksjonen med næringsliv og samfunnsinstitusjoner

Styrke og videreutvikle samarbeidsavtaler, partnerskap og møteplasser

Tabell 22: Eksterne relasjoner

	Resultater				
	2019	2020	2021	2022	2023
Antall samarbeidspartnere	-	-	-	70	71
Antall forskningspartnere	-	-	-	57	58
Antall gjesteforelesere	-	-	-	193	217
Antall bedriftsbesøk campus	-	-	-	280	278
Antall arrangementer samfunns-/næringsliv	-	-	-	19	17
Antall deltakere samfunns-/næringsliv	-	-	-	3 027	2 698

Antall samarbeidspartnere er NHHs institusjonelle partnere med formaliserte avtaler knyttet til forskning, konferanser, kurs eller gavemidler.

Antall forskningspartnere er institusjonelle partnere med formaliserte avtaler knyttet til forskningsprosjekter og/eller samarbeid med forskningssentre der NHH har en ledende rolle. I tillegg er NHH partner i flere eksterne forskningsprosjekt, NHHs forskere har enkeltvis et utstrakt bilateralt samarbeid med aktører i samfunns- og næringsliv, og NHH har også enkeltstående aktiviteter og samarbeid på ad hoc-basis.

I oversikten over antall arrangementer og deltakere er tall fra alumniaktivitetene tatt ut da disse rapporteres i egen tabell.

NHH har en stabil og god relasjon til aktører i samfunns- og næringsliv. Blant nye samarbeidsavtaler i 2023 kan det fremheves at Argentum har gitt et gaveprofessorat til NHH for å forske på kapitalmarkedet for unoterte aksjer og aktive eierfond. Videre har Gelato inngått en femårig avtale med NHH for å få styrket oppmerksomheten til inspirerende forelesere ved å gi et gavebeløp til en prisutdeling. Det kan også nevnes at Yara i forbindelse med en intern omorganisering har valgt å ta en pause som CEMS-partner etter et langvarig samarbeid.

Antall partnere er på et tilfredsstillende nivå, og prioriteringen er å styrke aktivitetene i etablerte partnerskap for å skape merverdi for alle parter. Nye partnerskap vil søkes der det er en god match mellom forskergruppers behov for langsiktige og strukturerte praksisnære samarbeid, i samspill med relevante samfunnsaktørers potensiale til å bidra inn i et fellesskap.

Antall arrangementer og deltakere har en liten nedgang. Hovedårsaken er at NHH i 2022 var arrangør av fagdagen til klimafestivalen *Varmere, våtere, villere* med mer enn 200 deltakere. Blant arrangementene i 2023 kan særlig Lehmkuhlforelesningen med fotballpresident Lise Klaveness fremheves. I en fullsatt aula fikk tilhørerne et inspirerende innlegg med spennvidde fra globale utfordringer og ledelse i en interkulturell kontekst til lagspill og samhandling i hverdagen.

Rådgivende utvalg

NHH har på samme måte som Universitetet i Bergen og Høgskulen på Vestlandet, Kompetanseforum Vestland som sitt RSA – Råd for samarbeid med arbeidslivet. Rektor deltar i de jevnlige møtene i kompetanseforumet. Organet er et samarbeidsforum for kompetansearbeid i region Vestland, og oppmerksomheten er rettet mot utviklingen i kompetansebehovene i arbeidsmarkedet og utdanningsinstitusjonenes respons på dette. NHH har som en handelshøyskole en sterk og eksplisitt vektlegging av relevans. Dette kommer til uttrykk gjennom en løpende fornyelse og utvikling av emner og programmer som fanger opp behovene i arbeidsmarkedet. I senere år er spesielt behovene for økt kompetanse knyttet til bærekraftig verdiskapning, digitalisering, teknologiforståelse og dataanalyse adressert, både i form av helt nye emner og programmer, og som en integrert del av de etablerte emnene og programmene. Denne utviklingen er fullt ut konsistent med den utviklingen i kompetansebehov fra både privat og offentlig virksomhet som i 2023, og også i de forutgående årene, har blitt presentert i Kompetanseforum Vestland. NHH merker seg i den forbindelse at utviklingen i kompetansebehovene regionalt i svært stor grad sammenfaller med utviklingen i behovene nasjonalt og internasjonalt.

NHH har også et *Advisory Board* som består av nasjonale så vel som internasjonale toppledere fra næringslivet, offentlig forvaltning representert ved Norges Bank og Finansdepartementet samt ledende utenlandske handelshøyskoler (handelshøyskolene i Rotterdam, Wien, Singapore og København). Mandatet er å bidra med eksterne perspektiver på NHH og gi råd til styret og toppledergruppen om strategiske problemstillinger for å utvikle NHH som en internasjonal, ledende europeisk handelshøyskole. NHH sitt *Advisory Board* har normalt ett til to møter i året. I 2023 ga rådet bidrag til innretningen av NHHs etter- og videreutdanningsprogram med særlig vekt på de samlingsbaserte, to-årige Executive MBA-programmene. I tillegg adresserte rådet aspekter ved det faglige innholdet i fulltidsprogrammene med vekt på avveiningen mellom stor faglig bredde og spisset analytisk kompetanse, jfr. blant annet en observert tendens til gradvis høyere etterspørsel etter spisskompetanse i programmering og *data-analytics* fra segmenter av arbeidsgivere.

Styrke og videreutvikle aktivitet i alumninettverket

Tabell 23: Alumni

	Resultater				
	2019	2020	2021	2022	2023
Alumnimedlemmer	9 856	10 600	11 390	12 230	12 960
Alumniarrangementer	26	6	10	17	28
Alumnideltakere	1 600	1 140	823	1 892	2 272

Antall alumnimedlemmer vokser tilfredsstillende. Antall arrangementer er tilbake på nivå med før pandemien. I fortsettelsen er det ikke vesentlig å øke antall arrangementer, men å øke deltakelsen ytterligere gjennom målrettede og treffsikre initiativ. Det er derfor gledelig at deltakelsen har økt sammenliknet med tidligere. Særlig har «pitching night», der alumner har delt sine erfaringer og råd innen innovasjon og entreprenørskap, hatt høy oppslutning. Den årlige Alumnikonferansen i Oslo har etablert seg som et populært og fast møtepunkt for store grupper av alumner.

Av andre aktiviteter kan det fremheves at mentorprogrammet ble arrangert for tredje gang i 2023. Interessen for programmet var rekordstort med tilsvarende stor deltakelse.

Opprettholde formidlingsaktivitet på høyt nivå og deltagelse i relevante ekspertutvalg, styrer og råd

Tabell 24: Formidling

	Resultater				
	2019	2020	2021	2022	2023
Antall medieoppslag	4 372	6 612	5 856	6 309	6 403
Antall forskningsrelaterte saker i media	2 956	3 712	3 714	3 859	4 126
Antall aktive formidlere ²²	37	38	38	42	35
Antall følgere i sosiale medier	84 775	85 049	92 000	96 200	101 000
Antall visninger i sosiale medier	-	-	-	41 000 000	39 800 000
Antall samhandlinger i sosiale medier	-	-	-	572 000	702 000
Sidevisninger nhh.no totalt	6 313 558	6 925 559	6 655 017	5 927 051	5 634 729
Unike besøkende nhh.no	697 624	916 050	1 098 898	1 147 400	1 182 033
Sidevisninger NHH Bulletin	241 703	410 802	384 146	322 896	248 976
NHH-deltakere i NOU-utvalg	8	8	16	10	11

Det er en positiv utvikling knyttet til antall medieoppslag og aktiviteter i sosiale medier. Særlig gledelig er det at forskningsrelaterte saker har en vekst. Dette gjør at NHH tar en posisjon som en viktig aktør i samfunnsdebatten.

Det er nedgang i antall aktive formidlere. Statistikken viser også at de mest aktive formidlere har en relativt høy alder. Det er et mål for NHH å mobilisere flere yngre forskere som aktive formidlere for å sikre kontinuitet i årene som kommer. I 2023 har det derfor vært arrangert både kronikk-kurs og mediekurs for forskere ved NHH, og dette vil være et tilbud som gjentas én til to ganger årlig for å styrke innsatsen på formidling. I tillegg vil vi i året som kommer tilby kronikk-kurs og mediekurs for ph.d.-stipendiater på engelsk.

Sidevisninger på nhh.no har de senere årene vist en nedadgående trend. Dette skyldes lavere trafikk fra enkelte land i Asia. Trafikken fra Norge er stabil. Strengere regler og praksis knyttet til samtykker og sporing av nettrafikk kan også ha påvirket nedgangen.

Sidevisninger på NHH Bulletin har et betydelig fall. Antall saker som er publisert, er på samme nivå som tidligere år, men underlagsmaterialet viser at mange enkeltsaker har lavere lesertall enn tidligere. Selv om det substansielle innholdet er kjernen i vår formidling, vil vi overvåke lesertallene til ulike type saker og hvordan de er formulert for å se hvilke grep vi kan gjøre for å styrke disse.

NHH-forskere har en stabil deltagelse i NOU-utvalg, og har i 2023 deltatt i følgende utvalg:

- «Mer av alt – raskere – Energikommisjonens rapport» (NOU 2023:3) Professor Lars Sjørgard var leder for utvalget.
- «Den store forskjellen – Om kvinners helse og betydningen av kjønn for helse» (NOU 2023:5) Professor Christine Meyer var leder for utvalget.
- «Trygg barndom, sikker fremtid – Gjennomgang av rettssikkerheten for barn og foreldre i barnevernet» (NOU 2023:7) Professor Kjell Gunnar Salvanes var medlem i utvalget.
- «Bærekraftsrapportering - Gjennomføring av direktivet om bærekraftsrapportering» (NOU 2023:15) Professor Jøril Mæland var medlem i utvalget.

²² Aktiv formidler defineres som en NHH-forsker med tolv eller flere medieoppslag i løpet av året.

- «*Helhetlig forvaltning av akvakultur for bærekraftig verdiskaping*» (NOU 2023:23) Professor II Linda Nøstbakken var leder for utvalget.
- «*Omstilling til lavutslipp – Veivalg for klimapolitikken mot 2050*» (NOU 2023:25) Professor II Ola Kvaløy var medlem i utvalget.
- «*Ny lov om offentlige anskaffelser – Første delutredning*» (NOU 2023:26) Professor Malin Arve var medlem i utvalget.
- Førsteamanuensis Aksel Mjøs leder Naturreisikoutvalget som skal levere NOU-rapport i 2024.
- Professor Karin S. Thorburn er medlem i et NOU-utvalg som i 2024 skal levere rapport om kapitalstrukturen i sparebanker.
- Professor Kurt Brekke er medlem i Tannhelseutvalget som skal levere NOU-rapport i 2024.
- Professor II Linda Nøstbakken er leder av Lavtlønnsutvalget som skal levere NOU-rapport i 2024.

Styreverv

Forskere ved NHH er ledere av og medlemmer i en lang rekke styrer innenfor nærings- og samfunnsliv. Ifølge NHH sin offentlige tilgjengelige oversikt *Sidegjøremål ved NHH*, er NHH-forskere representert i cirka 40 styrer (ekskl. NHH og Samfunns- og næringslivsforskning).

Overordnet vurdering av måloppnåelse for mål 3 i utviklingsavtalen

NHH har et tett samarbeid med næringsliv og andre samfunnsaktører, både gjennom forskningssamarbeid, gjesteforelesere, arrangementer og bedriftsbesøk. Alumninettverket er en viktig del av vårt eksterne samarbeid, og vi har en nær relasjon til nettverket gjennom mange ulike aktiviteter. Alumniarbeidet er i 2023 styrket. NHH jobber målrettet med å ta en posisjon i samfunnsdebatten, og benytter en hel rekke kanaler i dette arbeidet. NHHs formidling av kunnskapsbasert forskning gjennom media har økt i 2023.

Samfunns- og effektmål for byggeprosjekter

Byggeprosjekter som fortsatt er i byggefase

NHH har for tiden ikke byggeprosjekter som er i byggefase. NHH har i 2023 utført flere mindre bygningsmessige endringer for å tilpasse arealene til nye behov.

Det er i tidligere årsrapporter grundig redegjort for samfunns- og effektmål for avsluttede byggeprosjekter og rehabilitert bygningsmasse.

Midler tildelt over andre budsjettkapitler

NHH har i 2023 ikke mottatt bevilgninger over andre kapitler.

NHH mottok kr 15,8 mill. i supplerende tildelingsbrev fra KD datert 22. juni 2023. Midlene skulle dekke ekstra arbeidsgiveravgift, og økt prisstigning. Midler knyttet til økt prisstigning har hovedsakelig gått med til å finansiere et høyere lønnsoppgjør enn forutsatt i statsbudsjettet og en generell prisstigning særlig for IT-relaterte kjøp og lisenser. Faktisk kostnad for ekstra arbeidsgiveravgift var høyere enn tildelt kompensasjon.

Kap. IV. Styring og kontroll i virksomheten

Styret ved NHH

NHHs styre er høyskolens øverste styringsorgan og har overordnet ansvar for institusjonens samlede virksomhet. Styret har ansvaret for strateg utvikling, ressursdisponering og resultatrapportering, og for at organisasjonen blir drevet effektivt innenfor de rammene som overordnede myndigheter har gitt. Styret skal sørge for en forsvarlig økonomiforvaltning ut fra en langsiktig strategisk vurdering, og følge opp at lover og regler, føringer og krav fastsatt av departementet følges.

Ledelsesmodell

NHH gikk i 2017 over fra todelt til enhetlig ledelse med ansatt rektor og ekstern styreleder. I 2021 gikk NHH over fra valgte til ansatte instituttledere, og det er dermed etablert en gjennomgående konsistent ledelsesmodell i organisasjonen.

Rektor er høyskolens øverste faglige og administrative leder og er tilsatt på åremål. Ved inngangen til 2021 vedtok NHHs styre å ansette rektor Øystein Thøgersen for en ny fire-års periode (2021-2025). Våren 2021 ble ansettelsesprosesser for prorektorer og instituttledere for samme periode gjennomført, og Karen Helene Ulltveit-Moe ble av Kunnskapsdepartementet utpekt til ny styreleder.

Del 1: Rapportering om styring og kontroll

Risikovurdering

System for risikovurdering og internkontroll

Med utgangspunkt i Økonomireglementet §§ 4 og 14 og Bestemmelsene pkt. 2.4 om internkontroll har NHH utarbeidet et system for internkontroll. Dette omfatter risikovurderinger for hovedområdene i høyskolens strategi, samt gjennomføring av konkrete internkontroller. Internkontrollen er utformet for å gi rimelig sikkerhet vedrørende måloppnåelse innenfor områdene målrettet og effektiv drift, pålitelig rapportering og etterlevelse av lover og regler. Det er utarbeidet et rammeverk for internkontrollen på NHH, og det er utarbeidet maler for gjennomføring og dokumentasjon.

Internkontrollene er egenkontroller av utvalgte administrative prosesser. Det utarbeides sluttrapport for alle gjennomførte kontroller, som oversendes til Styret og Riksrevisjonen. Det gjennomføres jevnlig evaluering av systemet for internkontroll for å sikre at systemet fungerer etter hensikten, jfr. at internkontrollen skal ha et hensiktsmessig omfang og gi nytteverdi.

NHH har et etablert kvalitetssystem for utdanning som skal sikre at studieprogrammene holder et høyt nivå. Kvalitetssystemet er evaluert og godkjent av NOKUT i flere runder. Videre har NHH på eget initiativ gjennomført evalueringer av forskning ved alle instituttene. Dette initiativet ble evaluert, oppdatert og vedtatt videreført i 2023.

I tråd med NHHs strategi vektlegger NHH internasjonale akkrediteringer innenfor det økonomisk-administrative fagfeltet og anser at dette gir viktige bidrag til en utvikling i tråd med ambisjonen om å være en internasjonal, ledende europeisk handelshøyskole. Dels gir det et viktig kvalitetssignal i forbindelse med rekruttering av gode internasjonale studenter og internasjonal fagstab, og dels gir det grundige og viktige vurderinger og referansepunkter i NHHs strategiske utvikling. Høyskolen har oppnådd EQUIS-akkreditering flere ganger, og ble i 2021 - som én av få internasjonale handelshøyskoler - fullt EQUIS-akkreditert for femte gang på rad. I 2020 fikk NHH også AMBA-akkreditering for

høyskolens Executive MBA-programmer, og i 2022 oppnådde NHH en AACSB-akkreditering. Samlet sett dekker disse tre akkrediteringene, ofte referert til som «triple crown» blant internasjonale handelshøyskoler, hele bredden i NHHs virksomhet, både kjerneaktivitetene og organisatoriske og ressursmessige hensyn. De utgjør således et omfattende internasjonalt kvalitetssystem.

Vurdering av de største risikoområdene

Nedenfor følger en overordnet risikovurdering for hovedområdene i høyskolens strategi; Utdanning, Forskning, Samspill med nærings- og samfunnsliv og Organisasjon og ressurser.

UTDANNING

Bachelor og master

NHH skal utdanne fremragende økonomer og ledere, med solide analytiske ferdigheter, god teknologiforståelse, bred sosial kompetanse og et sterkt samfunnsengasjement. Dette betinger at vi klarer å tiltrekke oss studenter som er engasjerte, har sterke faglige resultater, og motivasjon for læring. Det betyr at vi må tilby utdanningsprogram som er relevante og har høy kvalitet, samtidig som det fysiske og psykososiale læringsmiljøet må appellere til et mangfold av studenter med ulik bakgrunn.

NHHs omdømme er nært knyttet til studentene vi tiltrekker oss, og deres læring. Både redusert inntakskvalitet og et dårligere læringsmiljø vil ha negative konsekvenser. Basert på solide søker- og opptakstall for 2023 så vel som for de forutgående årene, fremstår risikoen for signifikante fall i inntakskvaliteten begrenset.

Etter- og videreutdanning

Det representerer en kontinuerlig utfordring å til enhver tid tilby relevante og attraktive utdanningsprogram i etter- og videreutdanning. Endringer i konkurransebilde, kundepreferanser og øvrige utviklingstrekk, spesielt relatert til teknologi og digitalisering, medfører nye utfordringer, men skaper også muligheter. Denne typen risiko har blitt forsterket under og etter pandemien, hvor NHH Executive har eksperimentert med digitale formater, og integrert dette i eksisterende studieprogrammer. For å redusere denne risikoen utforskes ny teknologi og digitale pedagogiske formater, kombinert med oppdateringer av etablerte studier, tematisk, teknologisk, pedagogisk og markedsmessig. Utviklingen i NHHE sin studieprogramportefølje er viktig for å skape relevans, ivareta kvalitet og oppnå mer internasjonalisering i studiene, og for å være posisjonert innen livslang læring. Slik sett skal tiltakene også bidra til å redusere risikoen for NHHE i et krevende etter- og videreutdanningsmarked med økt konkurranse. I tillegg er tilgang til fagressurser en risiko, ettersom aktiviteten har økt de senere årene, og det er også budsjettert med en økning i 2024. For å imøtekomme dette har NHH Executive engasjert nye og yngre fagressurser i våre programmer, og noen av disse har også blitt skolert faglig gjennom deltakelse i Engage Faculty Bridge Program at Tias, et tilbud til unge fagressurser som ønsker å styrke sin kompetanse i å undervise på executive programmer.

FORSKNING

Risikoen knyttet til publiseringsaktivitet vurderes som uendret. NHH vurderer at dette, som tidligere, er et område som fordrer en kontinuerlig oppmerksomhet for å øke andelen i fagstaben som publiserer, og styrke mulighetene for å nå opp i tidsskrifter av høy internasjonal kvalitet. NHH har også høy oppmerksomhet mot arbeid med prosjektakkvisisjon for å nå opp i konkurransen om midler fra EU og Norges forskningsråd. Det er imidlertid flere aspekter som kan påvirke risikobildet, bl.a. hvordan endringer i Forskningsrådets virkemidler, utlysningsfrister og beslutningsprosesser virker inn både på søknadsaktivitet og tilslag. For ph.d.-programmet er fortsatt de viktigste risikofaktorene knyttet til inntakskvalitet og gjennomstrømming, noe som følges opp med individuell oppfølging og systematisk innsats.

SAMSPILL MED NÆRINGS- OG SAMFUNNSLIV

NHHs ambisjoner for formidling og deltagelse i samfunnsdebatten tilsier høy oppmerksomhet om utviklingen i antall forskere som er aktive på de ulike områdene som faller inn under internasjonale handelshøyskoler. Risikoen for at formidlingsaktiviteten ved NHH samlet sett skal falle signifikant, fremstår som lav. Omfanget av formidling på ulike sentrale fagområder er imidlertid ulikt fordelt. I strategioppfølgingen er derfor oppmerksomheten rettet mot å få flere aktive formidlere i hele bredden av relevante fagområder skjerpet.

ORGANISASJON OG RESSURSER

Menneskelige ressurser

NHH har som mål å rekruttere og beholde høyt kvalifiserte og motiverte medarbeidere. Det settes inn mye ressurser på å lykkes med rekruttering av vitenskapelig ansatte i det internasjonale arbeidsmarkedet. Konkurransen om de mest lovende kandidatene er imidlertid stor og risikoen for ikke å lykkes fullt ut er alltid til stede. Samtidig ser vi også at konkurransen om de beste kandidatene har tilspisset seg innenfor enkelte administrative fagområder, særlig for spesialiststillinger innen økonomi og IT/informasjonsikkerhet.

NHH har særlig oppmerksomhet mot å bedre kjønnsbalansen i vitenskapelige stillinger. Revidert handlingsplan for bedre kjønnslikestilling i vitenskapelige stillinger tredde i kraft 01.01.2023. Høyskolens langsiktige ambisjon er at minst 40 % av ansatte i alle stillingskategorier skal være kvinner, og dette gjenspeiles i gjennomføringen av rekrutteringsprosessene ved høyskolen. Det gis relativt ofte tilbud om ansettelse til kvinner, men konkurransen om kvalifiserte kvinner er høy. Erfaringen er at nettopp de kvinnelige kandidatene i vitenskapelige stillinger ofte takker nei, blant annet på grunn av konkurrerende tilbud. Det er derfor stor risiko for at utviklingen mot en jevnere kjønnsbalanse i faste vitenskapelige stillinger trekker ut i tid.

Økonomi

Den økonomiske situasjonen vurderes som god både på kort og lang sikt. Størrelsen på de frie reservene vurderes å være tilfredsstillende. Det er en risiko for at bevilgningen i årene fremover blir redusert. Høyskolen vektlegger derfor å opprettholde en sunn balanse mellom årlige tildelinger over statsbudsjettet og langsiktige forpliktelser slik at NHH har en god langsiktig og bærekraftig økonomisk utvikling.

Infrastruktur

Etter gjennomført rehabilitering av høyskolens eldste bygningsmasse fremstår NHH som en kompakt og moderne campus. Moderniseringen har langt på vei bidratt til et effektivt og godt arbeids- og læringsmiljø. Ved deler av arealene er det likevel utfordringer som gjør at de ikke kan utnyttes fullt ut etter intensjonen. For medarbeidere knyttet til disse arealene er det moderat risiko for at de fysiske forholdene skaper utfordringer for arbeidsmiljøet.

I 2023 ble en helhetlig og langsiktig campusutviklingsplan for perioden 2023-2036 ferdigstilt. Planen ble utarbeidet i tett samarbeid med Statsbygg. Begrensede ekspansjonsmuligheter gir i dag utfordringer med hensyn til å videreutvikle et fremtidsrettet fysisk læringsmiljø og finne rom for økt rekruttering. For å redusere risikoen relatert til arealutfordringer, har NHH derfor nylig startet et arbeid med å utrede muligheten for nybygg på dagens campus. Dette er et langsiktig arbeid som krever en grundig prosess, der både Statsbygg og Kunnskapsdepartementet involveres tett i prosessen.

Systematisk digitalisering

NHH har jobbet målrettet med digitalisering over tid. Blant hovedmomentene i satsingen har vært oppbygning av digital kompetanse i organisasjonen, digitalisering av arbeidsprosesser og utvikling av digitale tjenester for studenter og ansatte på flere områder. Høyskolen har styrket sin satsing på digitalisering, og i 2023 ble det blant annet etablert en ny seksjon med ansvar for digitalisering, porteføljestyling og dokumentasjonsforvaltning. Satsingsområder i KDs digitaliseringsstrategi står sentralt blant høyskolens prioriterte fokusområder, og digitalisering som strategisk satsingsområde er forankret i NHHs strategiplan 2022-2025. Utviklingen fremover når det gjelder IT-tjenester vil trolig bli preget av en rekke fellesløsninger for sektoren. Risikofaktorer relatert til digitalisering er bl.a. knapphet på ressurser og kompetanse, at en ikke treffer godt nok med løsningene som utvikles, og at de forventede gevinstene ikke realiseres.

Opplegget for styring og kontroll

Det er generelt god styring og kontroll i virksomheten. Høyskolen arbeider kontinuerlig med å forbedre og videreutvikle rutiner og systemer for rapportering og kvalitetskontroll.

Oppfølging av mål og resultatkrav

I tillegg til månedlig periodeavslutning, blir regnskap og budsjett gjennomgått ved hver tertialavslutning. Gjennom tett dialog mellom de respektive enheter og økonomiavdelingen, avdekkes og forklares årsaken til eventuelle avvik, og det utarbeides prognoser for året. Lønnsprognoser utarbeides ved hver tertialavslutning, og ellers ved behov. Rapporter med avviksforklaring og prognoser fremlegges for Styret hvert tertial samtidig med eksternregnskapet.

Overholdelse av lover og regler

Det er etablert gode rutiner for å sikre at lover og regler overholdes innen økonomiområdet. Høyskolen har merket seg at økonomisk kriminalitet blir stadig mer avansert og oppstår i nye former. Det er derfor viktig å holde frem med en kontinuerlig og kritisk vurdering av de ulike rutinene med tanke på hvilke tiltak som vil redusere sannsynligheten for å bli utsatt for svindel.

Det vises også til avsnittene *System for risikovurdering og internkontroll* og *Informasjonssikkerhet og personvern*.

Relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon

Høyskolen har gode rutiner for å sikre at regnskapet avlegges i henhold til bestemmelsene om økonomistyring i staten og de statlige regnskapsreglene. Gjennom jevnlig møter med de ulike budsjettansvarlige, og ved utarbeidelse av interne retningslinjer og rutiner forsøker økonomiavdelingen å sikre en lik praktisering av regelverket i alle enheter. Områder som ofte er gjenstand for oppmerksomhet er bevertning og representasjon, *reverse charge*, aktivering, bruk av inngåtte avtaler ved anskaffelser, og periodisering av inntekter og kostnader.

Det har vært arbeidet godt med utvikling av kompetanse og rutiner knyttet til forskningsoppfølging og generell forbedring av budsjettkvalitet for forskningsprosjekt. Dette arbeidet fortsetter i 2024. I tillegg arbeides det med å ta i bruk prosjektstyringsmodul i UNIT4 ERP, det er ventet at arbeidet ferdigstilles i 2024.

Effektiv ressursbruk

NHH har ambisiøse målsettinger for sin virksomhet, og dette betinger en effektiv utnyttelse av både menneskelige ressurser og tilgjengelige bygg og infrastruktur. Effektiv ressursbruk har en tydelig plass i NHHs strategi hvor hovedmålet for avsnittet om organisasjon og ressurser er at «NHH skal ha en effektiv, smidig og endringsdyktig organisasjon som tilrettelegger for høy kvalitet og fremragende prestasjoner innenfor utdanning og forskning samt i samspillet med nærings- og samfunnsliv» (NHH strategi 2022-2025, s. 11).

Nye aktiviteter og utviklingstrekk skaper behov for organisatoriske justeringer og omstillinger så vel som ny kompetanse. NHH har derfor styrket sin kompetanse knyttet til både digitalisering og dataforvaltning (*data management*) samt deltagelse i den europeiske universitetsalliansen ENGAGE.EU. Støtte av drift av store eksterntfinansierte prosjekt, herunder EU-prosjekt, er og forblir et annet eksempel hvor det er økt behov for kompetanse og hvor NHH kontinuerlig foretar justeringer og oppdateringer. For å håndtere slike nye behov må en lykkes med å effektivisere rutinepregede oppgaver og samtidig makte å omstille ressurser som blir fristilt, til nye prioriterte oppgaver. Digitalisering, samt kompetanseutvikling står derfor sentralt. Like viktig er utviklingen av organisasjonen for å sikre nødvendig styrings- og endringskapasitet samtidig som den organisatoriske forankringen er solid. En opplever at partssamarbeider er meget godt, noe som gir viktige bidrag til utviklingen av en effektiv organisasjon med godt arbeidsmiljø.

Organisatoriske justeringer og omstillinger må kombineres med endringer i individuelt stillingsinnhold. Dette innebærer i stor grad behov for ny kompetanse, og det er etablert et systematisk opplegg for kompetanseutvikling for teknisk-administrativt ansatte. Opplegget innebærer at det stilles ressurser til disposisjon for løpende kompetanseutvikling av et visst omfang i den enkelte enhet, samtidig som sentrale ressurser er tilgjengelige for mer omfattende videreutdanningsopplegg i tilfeller hvor dette er hensiktsmessig. I NHHs strategi for 2022-2025 rettes oppmerksomheten mot lederutvikling og forbedret *onboarding* av nyansatte. En har i 2023 etablert nye sentrale rutiner for onboarding, og disse komplementerer de lokale onboarding-prosessene på enheter og institutter. En har også startet arbeidet med å utforme et bredt basert lederutviklingsprogram, og dette planlegges å starte opp i 2024.

NHH har en vel etablert enhetlig ledelsesmodell med en godt tilpasset organisasjonsstruktur. Et overordnet siktemålet er å ha høy kvalitet og effektivitet i utviklings- og beslutningsprosesser på alle nivåer. I sin tur innebærer det at raskere beslutningsprosesser med færre personer og utvalg direkte involvert ikke skal gå på bekostning av nødvendig faglig forankring og kvalitetssikring. Dette reiser krav til funksjon og videreutvikling av ledergrupper, utvalg, møteplasser og strategiske beslutningsprosesser. En opplever at NHH strategi 2022-2025 med tilhørende handlingsplaner sentralt og lokalt setter tydelig retning for organisasjonen, og brede informasjonskanaler som allmøter seks ganger i året samt NHHs intranett utfyller informasjonen som går gjennom linjene i organisasjonskartet.

Ambisjonene om effektivisering gjennom digitalisering er betydelige. Det overordnede ansvaret for digitalisering av administrative prosesser er tillagt direktør for organisasjon og virksomhetsstyring (som var en nyopprettet stilling høsten 2021), og et revitalisert digitaliseringsutvalg forventes å bidra til en intensivering av digitaliseringsarbeidet i tiden fremover.

Vesentlige forhold

Det er ingen vesentlige forhold å bemerke. NHH har gjennomgående gode kvalitets- og kontrollsystemer og en nøktern ressursbruk.

Merknader fra Riksrevisjonen

NHH har ikke mottatt vesentlige merknader fra Riksrevisjonen i 2023.

Del 2: Rapportering på andre forutsetninger og krav

Lærlinger og studenter

Tabell 25: Lærlinger

	Resultater				
	2019	2020	2021	2022	2023
Antall lærlinger per 1. oktober ²³	5	4	6	9	4

NHH har avtale med Vestland Fylkeskommune om å gi fagopplæring i IT-faget og Service- og administrasjonsfaget. Våren 2023 hadde NHH seks lærlinger, hvorav alle avla fagprøve. Høyskolen opplevde i 2023 en nedgang i antall lærlinger. Dette skyldes i hovedsak mangel på kvalifiserte kandidater som søkte læreplass hos NHH.

NHH har høye kompetansekrav i administrative stillinger. Høyskolen kan unntaksvis tilby ansettelse til kandidater med fagbrev, men da midlertidig og for kortere perioder. Ved rekruttering til faste stillinger har utdanning på universitets- og høyskolenivå blitt prioritert foran fagbrev, det er derfor ytterst sjelden høyskolen kan tilby faste stillinger til kandidater med fagbrev. Gjennom pågående arbeid med revisjon av stillingskodebeskrivelser og krav til utdanning ser NHH på mulighetene til i større grad å kunne vurdere fagbrev som kvalifikasjonsgrunnlag til enkelte stillingskategorier også i faste stillinger.

Målsettingen er at NHH skal ta inn så mange lærlinger som vi har kapasitet og oppgaver til. NHH lyser ut ledige lærlingeplasser via Finn.no og Jobbnorge. Muligheten til å kvalifisere seg til fast stilling vil vi anta teller positivt ved rekruttering av nye lærlinger.

NHH har ikke en etablert standard eller aktivt utdrettet arbeid for å ta imot studenter i praksis fra andre institusjoner, ut over Erasmus+ utveksling. NHH vil se videre på om det kan være aktuelt å tilby praksisplasser innen relevante fagområder, f.eks. innen IT drift og utvikling, medie-/ informasjonsarbeid.

²³ Lærlingene regnes som deltidsansatte i 30-80 % stilling. I tabellen vises antall lærlinger – ikke årsverk.

Redusere konsulentbruken

NHH har over lengre tid hatt en bevisst holdning til å holde konsulentbruken på et lavt nivå. Høyskolen benyttet i 2022 kr 7,8 mill. på konsulentbruk, tilsvarende 1,7 % av samlede lønnskostnader. I 2023 var kostnaden kr 10,6 mill., tilsvarende 2 % av lønnskostnadene. Økningen mellom 2022 og 2023 gjelder i hovedsak høyere utgifter til advokat knyttet til en kompleks varslingssak. Videre har det vært behov for innleie av enkelte, særlige fagressurser for å dekke midlertidig behov for spesialkompetanse i en periode. Det er ventet at kostnaden går ned i 2024.

I tillegg kan det nevnes at utgifter til språkvask og oversettelser har økt fra kr 1 mill. til kr 1,8 mill. av samlede konsulentkostnader.

Inkludert i beløpet ovenfor, er kjøp av konsulenttenester fra kommunikasjonsbransjen kr 233' i 2023. Dette er knyttet til satsing for å styrke høyskolens internasjonale forskningsformidling.

Desentralisert arbeid

NHHs virksomhet er samlet på campus i Bergen. I tillegg leies lokaler i Oslo hvor først og fremst høyskolens samlingsbaserte etter- og videreutdanning avholdes. NHH vurderer mulighetene for desentralisert arbeid i form av at ansatte kan ha sin arbeidsplass i distriktene som relativt begrenset.

NHH vektlegger å ha en aktiv campus preget av svært høy student-tilstedeværelse og et tilhørende solid student- og læringsmiljø. Siden tilnærmet alle vitenskapelige stillinger ved NHH er kombinerte undervisnings- og forskningsstillinger, kreves tilstedeværelse på campus. Dette gjelder også de teknisk-administrativt ansatte siden disse bidrar med støttefunksjoner til undervisning og forskning. Arbeidsfelt, oppgaver og kompetansebehov tilsier derfor at desentralisert arbeid, f.eks. knyttet til lokale kontorfellesskap, vanskelig lar seg gjøre i virksomheten.

NHH-ansatte har likevel en viss fleksibilitet med hensyn til lokalisering av sin arbeidstid som følge av blant annet en hjemmekontorordning etablert i samarbeid med de ansattes organisasjoner og, for de vitenskapelige ansatte, de rammene som følger av å ha en særskilt, uavhengig stilling. Dette legger blant annet til rette for at enkelte ansatte velger å opprettholde sitt bosted i distriktene eller i andre byer, og pendler til sin faste arbeidsplass i Bergen. Ordningen bidrar også til større fleksibilitet og muligheter for tilrettelegging og tilpassing for den enkelte medarbeider i ulike livsfaser, på ulike stadier i karrieren.

En mulighet for mer desentralisert arbeid for ansatte ved NHH i tiden fremover kan potensielt være knyttet til vårt samarbeid med andre, relevante institusjoner. Våre samarbeidspartnere er imidlertid i stor grad internasjonale institusjoner eller institusjoner lokalisert i de større byene i Norge. Ut over dette vurderes ikke utstrakt bruk av desentralisert arbeid formålstjenstlig for at NHH kan levere godt på sine hovedoppgaver innen undervisning og forskning.

Sikkerhet og beredskap

I løpet av 2022 reviderte NHH sitt krise- og beredskapsplanverk, herunder organisering med strategisk beredskapsledelse og operativ beredskapsledelse. I tillegg ble det opprettet et beredskapsutvalg, som driver det forebyggende arbeidet i tråd med myndighetskrav i sektoren og føringer fra strategisk ledelse ved høyskolen relatert til beredskap.

Planverket omfatter en forebyggende del, som blant annet beskriver hvordan beredskapsarbeidet er organisert, og en operativ del som omfatter håndtering av den enkelte krisesituasjon.

Primærfokus i 2023 har vært å implementere det nye krise- og beredskapsplanverket, herunder iverksette beredskapsorganisasjonen, bygge kompetanse, samt praktisere og løpende forbedre det nye rammeverket gjennom bl.a. krise og beredskapsøvelse. Dette arbeidet vil videreføres i 2024.

Verdier og avhengigheter

NHHs beredskapsplan definerer mennesker, miljø, materiell og omdømme som virksomhetens overordnede verdier som skal ivaretas. Sentrale virksomhetsdrivere, samt kritiske ressurser og verdier som underbygger disse, er videre kartlagt og nærmere spesifisert i forbindelse med en grundig gjennomgang og kartlegging av informasjonssikkerhet og personvern ved høyskolen i 2022.

ROS-analyse

Planlegging av en helhetlig ROS-analyse ved NHH er startet, og vil bli gjennomført i 2024. ROS-analysen gjennomgås normalt årlig. Grunnet behov for kompetanseheving i forbindelse med implementering av den nye beredskapsorganisasjonen, ble ikke revisjon av ROS-analysen i 2023 gjennomført som planlagt. Derfor er ROS-analysen fra 2021 den gjeldende.

Virksomhetens områder som er definert med høyest risiko:

- Informasjonssikkerhetshendelser utenfra
- Informasjonssikkerhetshendelser innenfra
- Alvorlig hendelse med personer i utlandet på NHH-relatert opphold
- Alvorlig skade eller død blant student(er), ansatt(e), gjest(er) på campus
- Smittespredning, epidemi, pandemi
- Uredelighet i-, eller uetisk forskning
- Alvorlig trakassering av student, ansatt, gjest
- Storbrann/eksplosjon på campus
- Trusler, vold, terror mot personer på campus (PLIVO)

Krise- og beredskapsøvelse

NHH gjennomførte en krise- og beredskapsøvelse i oktober 2023 basert på et av områdene som er definert med høyest risiko: Storulykke i utland som påvirker ansatte og studenter. Det nye beredskapsrammeverket fungerer tilfredsstillende, samtidig som øvelse og praktisering avdekket potensiale for ytterligere forbedringer. De viktigste læringspunktene fra øvelsen var:

- Øvelsen avdekket behov for ytterligere opplæring av kriseberedskapsledelsen, med spesiell vekt på rolleforståelse og tydeliggjøring av ansvar. Plan for ytterligere kompetanseheving for beredskapsledelsen er iverksatt og gjennomføres i løpet av 2024.
- Krise- og beredskapsøvelser er svært nyttig, og er en god arena for trening og læring. Øvelser bør gjennomføres regelmessig innenfor ulike beredskapshendelser og risikoområder.
- Behov for tydeliggjøring og avklaringer rundt hva som er NHH sitt ansvar og hva som er ansvaret til andre myndigheter, hvis ansatte og studenter blir savnet på reise til utlandet i regi av NHH.

Styringsystem for sikkerhet

NHH har i løpet av 2023 tatt i bruk nytt styrings- og ledelsessystem for informasjonssikkerhet og personvern, Sikri Samsvar. Systemet er brukervennlig og gir en god oversikt. Styring av beredskap vil bli innlemmet i samme system i løpet av 2024, noe som vil gi en god plattform for et helhetlig styringssystem for sikkerhet ved NHH.

NHH forholder seg til NSM retningslinjer og har rapportert på status av sikkerhetstilstanden.

Informasjonssikkerhet og personvern

NHH jobber kontinuerlig med å forbedre informasjonssikkerheten og personvernet ved høyskolen. NHH følger opp og rapporterer om arbeidet rundt informasjonssikkerhet og personvern i tråd med sektorens styringsmodell og i henhold til NHH sitt styringssystem for informasjonssikkerhet og personvern. Arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern er styrket gjennom 2023.

NHH har anskaffet et nytt system for støtte av prosesser til dokumentasjon av styringssystem for informasjonssikkerhet og personvern. I 2023 er det nye styringssystemet implementert, og NHH har etablert et elektronisk forvaltningsregime for ledelsessystemet for informasjonssikkerhet og personvern. Det nye styringssystemet (Sikri Samsvar) støtter prosesser som dokumentasjon av styringssystemet, risikovurderinger, oversikt over systemporteføljen på IT-systemer med tilhørende dokumentasjon, avvikshåndtering, gjennomføring og dokumentasjon ved internkontroll, behandlingsprotokoll, personvernkonsekvensutredning/DPIA (Data Protection Impact Assessment), personvernserklæringer og beredskapsøvelser.

Arbeidet med implementering av styringssystemet er gjennomført som planlagt, og systemet er tatt i bruk hos IT-avdelingen og systemeiere. Videre opplæringsaktiviteter er planlagt, og systemet vil gradvis bli tatt i bruk i flere deler av organisasjonen i 2024. Systemet er brukervennlig og gir en god oversikt. Systemporteføljen for IT-systemer er lagt inn i systemet med tilhørende dokumentasjon og rutiner, og risikovurderinger (ROS) for IT-systemer er fullført. Dette innebærer at NHH nå har en aktiv oversikt over risikoer på tvers av alle systemene sine, inklusive risikoer som krever handling og oppfølging.

Det er gjennomført informasjonsmøter knyttet til informasjonssikkerhet og personvern både generelt, i utvalgte målgrupper og i forbindelse med onboarding av nyansatte.

NHH har gjennomført en beredskapsøvelse knyttet til informasjonssikkerhet i 2023. Fokuset for øvelsen var gjenoppretting etter tap av data.

Det er kartlagt behov for personvernkonsekvensutredninger (DPIA) for forskjellige systemer. Arbeidet med dokumentasjon av bruk av persondata videreføres i 2024.

Det er lagt ned betydelig arbeid knyttet til kontinuitetsplaner for informasjonssikkerhet i 2023. Dette arbeidet forsetter med bistand fra SIKT våren 2024.

Lønns- og arbeidsvilkår

NHHs målsettinger og mekanismer for fastsetting og oppfølging av lønns- og arbeidsvilkår er fastsatt i styrende dokument for Lokal lønnspolitikk ved NHH. Lønnspolitikken inngår som en integrert del av NHHs personalpolitikk og støtter opp under høyskolens mål og strategier. NHHs lønnspolitikk er basert på Statens lønnspolitikk/Hovedtariffavtalene og særavtaler mellom partene.

Lønnspolitikken benyttes i forbindelse med lønnsfastsettelse gjennom lønnsforhandlinger og ved lønnsinnplassering ved kunngjøring ved ansettelser, og er også gjeldende ved lønnsfastsettelse i midlertidige ansettelser og ved innleie av personell gjennom bemanningsbyrå. Arbeidsgiver har et særskilt ansvar for fortløpende å følge med i den enkelte medarbeiders lønnsutvikling, herunder bidra til å rette opp urimelige lønnsforskjeller. Tilsvarende gjelder også hvor medarbeiderens lønn ikke er i overensstemmelse med øvrige overordnede prinsipper.

Innleid personell fra bemanningsbyrå benyttes i relativt liten grad, og primært i administrative funksjoner. Bruk og rapportering av midlertidige stillinger etter statsansatteloven er tema for årlige drøftinger i NHH sitt Samarbeidsutvalg. Innleie av personell skjer som avrop på rammeavtale, og kontroll av lønns- og arbeidsvilkår sikres gjennom anskaffelsesprosess og oppfølging av leveranser.

Likestilling og mangfold

På overordnet nivå og i tråd med Hovedavtalen i staten, statens personalpolitikk, arbeidsmiljøloven kap. 4 samt likestillings- og diskrimineringsloven, har NHH et ansvar for å legge til rette for likestilling, inkludering og mangfold i virksomheten gjennom personalpolitikk og rekrutteringstiltak.

NHH jobber systematisk for å sikre likestilling på alle nivåer. NHH arbeider med å rekruttere, utvikle og beholde høyt kvalifiserte og motiverte medarbeidere med solid og relevant kompetanse. NHH arbeider for mangfold langs alle dimensjoner, med særlig vekt på bedre kjønnsbalanse i vitenskapelige stillinger.

I tillegg arbeides det med å fremme likestilling, inkludering og mangfold innen teknisk/administrative stillinger, primært gjennom rekruttering. I utlysningstekster og rekrutteringsrutiner sikres det at søkere med innvandrerbakgrunn, nedsatt funksjonsevne og/eller hull i CV oppfordres til å søke, og høyskolen har særskilte rutiner for hvem som skal kalles inn til intervju.

Kvinneandelen ved NHH totalt var i 2023 på 45 %. Rektors ledergruppe består av seks personer (rektor, tre prorektorer og to direktører), av disse er to kvinner. Av seks instituttledere er én kvinne. I administrasjonen er det i 2023, som i 2022, en overvekt av kvinnelige ledere.

NHH har søkt om, og fått innvilget, BALANSE-midler til et prosjekt med fokus på rekruttering og integrering av internasjonalt ansatte i vitenskapelige stillinger. Høyskolen har bevilget midler til internt finansierte likestillingsprosjekter. Overordnet mål for prosjektene er kulturell og strukturell endring med sikte på bedre likestilling, herunder at NHH fremstår som en attraktiv arbeidsplass for fremragende forskere.

NHH arbeider for å tilrettelegge for et inkluderende og godt fysisk og psykisk læringsmiljø som appellerer til et mangfold av studenter. Et hovedvirkemiddel for å øke mangfoldet, inklusiv kvinneandelen ved NHH, har vært å endre hvordan høyskolen og økonomifaget presenteres. Det har vært lagt vekt på bredden i faget, på alle de ulike aktivitetene ved NHH, og at økonomifaget er viktig om vi skal klare å løse de store samfunnsutfordringene verden står ovenfor.

Studenter og ansatte skal ha en hverdag der de ikke på noen måte opplever å bli trakassert, verken på grunn av etnisitet, nedsatt funksjonsevne, kjønn, seksuell orientering eller annet. Det er utarbeidet tiltaks-/handlingsplaner der det fremgår hvordan varsel om brudd skal håndteres og hvem som har ansvar for å følge opp. Varslingssystemene for studenter og for ansatte er blitt videreutviklet de senere år, blant annet med mulighet for anonym varsling og med bedre rutiner for håndtering og arkivering av varsel. En av varslingssakene utviklet seg til et særlig kompleks saksforhold og en tilhørende personalsak, noe som ble fanget opp av flere medier.

NHH arbeider for å bedre kunnskap om og støtte til universell utforming av læringsmaterieill, både i forbindelse med undervisning og vurdering. Ett eksempel på dette er innkjøpet av *Blackboard Ally*, programvare som bidrar til at innhold som blir gjort tilgjengelig for studentene via NHHs læringsplattform Canvas er universelt utformet. I handlingsplanen for Læringsmiljøutvalget i inneværende strategiperiode, er universell utforming og det psykososiale læringsmiljøet prioritert som særlige satsingsområder.

På NHH ble 8. mars 2023 markert med flere arrangementer for ansatte og studenter. Videre ble det publisert en video i sosiale medier rettet mot elever i videregående skoler og NHHs egne studenter. I videoen deltok syv jenter som diskuterte kvinne dagen, rekruttering av kvinner til mannsdominerte bransjer, snakket om sine forbilder og fortalte hvorfor de valgte å starte på NHH. Videoen er den nest mest sette videoen på NHHs Instagramkonto noensinne.

Det vises også til pkt. 8 *Jevnere kjønnsbalanse i vitenskapelige stillinger* i kap. III, og til *Statusrapport - kjønnslikestilling i vitenskapelige stillinger 2023*.

Avsetninger

De relativt høye avsetninger knyttet til ubrukt bevilgning følger i stor grad av underforbruk ved instituttene. Nivået på budsjettert forskningsaktivitet har vært for optimistisk, og dette skyldes primært en budsjetteringspraksis som ikke i tilstrekkelig grad bygger på forventningsrette anslag. En søker nå å endre budsjettrutinene slik at denne tendensen reduseres fra og med 2024. I tillegg er det brukt mindre på investeringer enn planlagt. Dette skyldes blant annet at noen tiltak har blitt gjennomført til lavere kostnad enn planlagt, noen tiltak har utgått og noen tiltak er budsjettert og igangsatt i 2023, men ferdigstilles i 2024. Utover dette er måloppnåelsen ikke påvirket i vesentlig grad.

De siste par årene har det vært en betydelig økning i eksternt finansiert virksomhet, både innen forskningsaktivitet og salg- og oppdragsvirksomhet (NHHE). I 2023 utgjør eksterne inntekter nær 23 % av samlede driftsinntekter, og dette er på samme nivå som i 2022. En høy andel eksterne inntekter innebærer en viss risiko, særlig for NHHE som er en konkurranseutsatt virksomhet. Det er derfor viktig for høyskolen å ha reserver til perioder med lavere tilfang av eksterne inntekter.

Når det gjelder forskningsaktiviteten innenfor BFV, arbeides det videre med å øke denne, samtidig som avsetningene holdes på et forsvarlig nivå. Økt antall eksterntfinansierte prosjekt, fører til flere ansatte og økt arealbehov. I tillegg til å vurdere leie av ekstra lokaler, er det derfor på kort sikt nødvendig å foreta noen ombygginger, og investeringsplanen inneholder flere tiltak enn avsetningen kan dekke. På sikt kan det bli behov for å benytte deler av virksomhetskapitalen for å finansiere investeringsbehovet. Det vurderes at avsetningene er på et forsvarlig nivå.

Oppfølging av FNs bærekraftsmål

NHHs ambisjon om å bidra til oppfølgingen av FNs bærekraftsmål er tydelig forankret i NHHs strategi. Strategien tar utgangspunkt i en *mission* formulert som: *Sammen for bærekraftig verdiskaping*, og det påpekes at «NHHs kjerneaktiviteter skal favne et bredt spekter av temaene som spennes ut av de 17 bærekraftsmålene», jfr. NHHs strategi 2022-2025, s. 3. Det følger videre at en ønsker å være en «pådriver for bærekraftig verdiskaping», og dette er kjernen i ett av tre overgripende, prioriterte satsingsområder i inneværende strategiperiode. Gjennom forskning, utdanning og samspill med omverdenen skal NHH bidra til bærekraftig verdiskaping i næringsliv og samfunnet som helhet.

Utdanning

NHH ser det som svært viktig at våre kandidater er godt rustet til å bidra til en bærekraftig utvikling i nærings- og samfunnslivet. Derfor er kunnskap om bærekrafthensyn spesifisert som en konkret del av læringsutbyttet i alle våre studieprogrammer. Alle våre kandidater skal derfor være eksponert for problemstillingene, og Assurance of Learning (AoL)-prosessen knyttet til AACSB-akkrediteringen, brukes til å sikre dette.

For di bærekraft er spesifisert som et læringsmål, får spørsmål knyttet til økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft en stadig mer sentral rolle i undervisningen. Dette kommer blant annet til uttrykk i handlingsplanene for de brede fulltidsprogrammene BØA, MØA og MRR, så vel som i etter- og videreutdanningsprogrammene og i kursdelen av ph.d.-programmet. I tillegg til at vi har økt tilbudet av emner som hovedsakelig dreier seg om bærekraftsrelaterte problemstillinger, er det også en forventning om at bærekraftsspørsmål skal tas opp også i emner der dette ikke er hovedtema. I bachelorstudiet innføres et nytt obligatorisk 7,5 studiepoengs emne i etikk, økonomi og bærekraft fra og med høsten 2024. Emnet skal gi studentene en innføring i bærekraft i økonomisk-administrativ forstand. Det er lagt tidlig i studiet, slik at det kan danne et fundament for videre behandling og diskusjon av bærekraft gjennom BØA. I det nye bachelorprogrammet i Business, Economics and Data Science, er to av de største emnene viet til bærekraft.

På masternivå jobbes det også systematisk med å sikre at alle kandidatene har solide kunnskaper og ferdigheter knyttet til bærekraft. I tillegg til gode valgfrie muligheter, ble det derfor i 2023 vedtatt et obligatorisk krav i «Etikk, samfunnsansvar og bærekraft» for alle MØA-studenter fra høsten 2024. Dette, sammen med et systematisk arbeid for å øke og synliggjøre bærekraftsrelevans langs alle dimensjoner av studiet, skal sikre at fremtidige kandidater har den nødvendige kompetanse på dette feltet. I MRR er bærekraftsrapportering innarbeidet, delvis som eget valgfritt emne og delvis integrert i obligatoriske emner. Det forventes lovendringer om bærekraftsrapportering i Norge, og MRR vil vurdere behovet for endringer knyttet til undervisning i bærekraftsrapportering.

I ph.d.-programmet løftes forskning på bærekraft frem innenfor alle spesialiseringene i programmet. Tematikken i flere av årets ph.d.-disputaser er direkte knyttet til bærekraft, eksempelvis energimarkeder og miljømessige aspekter, årsaker og konsekvenser av økonomisk ulikhet, etikk, helseøkonomi og naturressurser. NHHs portefølje innen etter- og videreutdanning har også fått en innretning mot bærekraftsrelaterte problemstillinger. Tilbudet innen sirkulær økonomi er svært populært, samtidig som nye tilbud innen bærekraftig finans og lignende vokser frem.

De fleste problemstillinger knyttet til bærekraft er i sin natur internasjonale, og problematikken gjenspeiles også i samarbeidet vi har med institusjoner utenlands. Bærekraft er én av de store samfunnsutfordringene, og står derfor sentralt i tematikken i den europeiske universitetsalliansen ENGAGE.EU. Sammen med våre partnere utvikler vi et nytt masterprogram i *Global Sustainability Management*. Samarbeidet gir oss også mulighet til å gi studentene et bredere tilbud av bærekraftsrelaterte emner, inkludert tverrfaglige tilnæringer. Flere av fellesemnene i Engage-systemet har hatt bærekraftstema, og studentene har fått anledning til å diskutere problemstillingene med studenter i andre europeiske land, som har et annet utgangspunkt. Mange bærekraftsspørsmål har globale dimensjoner, og internasjonalt samarbeid er derfor avgjørende for å nå nasjonale mål. Betydningen av bærekraft gjenspeiles også i CEMS-samarbeidet. Målet med CEMS er å utdanne ansvarlige ledere som kan bidra til et mer åpent, inkluderende og bærekraftig samfunn.

Forskning

NHHs forskning bidrar både direkte og indirekte til bærekraftig verdiskapning. NHHs kunnskapsbidrag fremmer effektive og bærekraftige bedrifter og samfunnsinstitusjoner, velfungerende markeder, gode fordelingsmekanismer og innspill til politikktutforming.

NHH koordinerer og deltar i flere eksterntfinansierte sentre og forskningsprosjekter der bærekraft står sentralt. Blant disse er:

- SFF FAIR (Centre for Experimental Research on Fairness, Inequality, and Rationality)

- FME NTRANS (Norwegian Centre for Energy Transition Strategies)
- FME HyValue (Norwegian Centre for Hydrogen Research)
- SFI Climate Futures
- #SustainX (Sustainable by Design: Experimentation for Sustainable Business)
- Freight Logistics in Smart Cities
- Education for Sustainable Job Creation

Forskningen dekker samfunnsvitenskapelige aspekter knyttet til hele spekteret av FNs bærekraftsmål. En stor del av forskningen ved NHHs forskningssentre er knyttet til direkte til bærekraftsmål som God helse og livskvalitet (3); Likestilling mellom kjønnene (5); Ren energi til alle (7); Anstendig arbeid og økonomisk vekst (8); Industri, innovasjon og infrastruktur (9); Mindre ulikhet (10); Ansvarlig forbruk og produksjon (12); Stoppe klimaendringene (13); Fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner (16); og Samarbeid for å nå målene (17).

NHHs forskere deltar i en rekke ekspertutvalg der bærekraft er en viktig del av utvalgenes mandat, bl.a. Naturrisikoutvalget, Havbruksutvalget, Skatteutvalget, Minerallovutvalget, Pensjonsutvalget, Strømnettutvalget, Energikommisjonen, og Anskaffelsesutvalget. Videre deltar NHH i flere klynger der bærekraft er sentralt, bl.a. Energiomstilling Vest, NCE Maritime Clean Tech, Connect Vest, og andre samarbeid med næringslivet f.eks. SKIFT og Klimastiftelsen.

Formidling

NHH vektlegger de ulike aspektene ved bærekraft i store deler av formidlingsaktiviteten, gjennom ulike samarbeidsrelasjoner og gjennom å sette dette på agendaen i våre arrangementer og på våre møteplasser. I mange tilfeller er dette en naturlig integrert del av programmet, i andre tilfeller er bærekraft et eksplisitt tema, som i forbindelse med klimafestivalen *Varmere, våtere, villere*, der NHH er en av stiftelsesorganisasjonene, og er representert både i Programkomité og Årsmøte.

NHH er medlem av PRME (Principle Responsible Management Education), et FN-støttet initiativ for å styrke arbeidet med FNs bærekraftsmål i høyere utdanningsinstitusjoner over hele verden. PRME introduserer seks prinsipper, som utdanningsinstitusjonene skal ta inn i sine kjerneaktiviteter, for slik å legge til rette for at man utdanner kandidater som har kunnskap om, og kan jobbe for bærekraftig verdiskapning. NHH har implementert disse prinsippene i strategien for 2022-2025.

Klima og miljø

Arbeidet med bærekraftig drift av NHH har vært vektlagt over lengre tid og er tydelig forankret i NHHs strategi for 2022-2025. Strategien angir ambisiøse mål for høyskolens bidrag til bærekraftig verdiskapning i samfunnet – og også til mer bærekraftig drift av egen organisasjon og egne aktiviteter. Dette presiseres på følgende måte: *På NHH skal bærekraftsutfordringene adresseres i vår forskning og formidling, gjennomsyre våre studieprogram og etterleves i driften av vår virksomhet.*

I strategiens omtale av NHHs drift heter det videre at: *NHHs virksomhet skal understøtte målet om bærekraftig verdiskapning, og NHH skal ha en bevisst holdning til ansvarlig drift- og forvaltning for å redusere sitt klimaavtrykk. NHHs bærekraftsarbeid skal vektlegge tiltak som er målrettede og forholdsmessige.*

Ved økt innsats for å redusere klimaavtrykket ved NHH, vil en god balanse i virkemidlene som tas i bruk sammen med målrettethet være av avgjørende betydning. Prinsippdokumentet *Introduksjon til bærekraftig drift av NHH* ble forelagt NHHs styre tilbake i desember 2021. Følgende grunnleggende prinsipper ble vurdert som avgjørende for å vurdere hensiktsmessigheten av mulige tiltak:

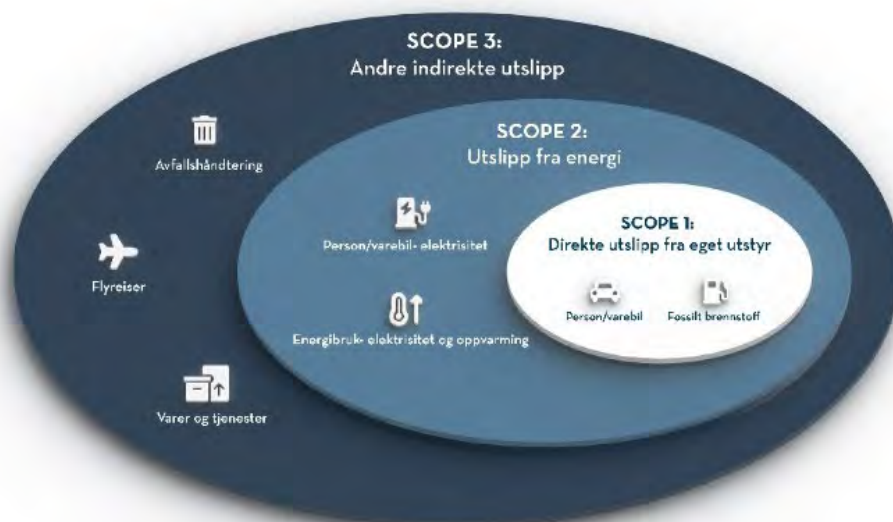
- Klarhet i sammenheng
- Treffsikkert
- Vesentlig betydning
- Forholdsmessighet (rimelig forhold mellom mål og midler/tiltak)

De fleste elementene i høyskolens miljøarbeid i dag tilfredsstillende disse prinsippene og har legitimitet i organisasjonen. Kriteriene overfor har også vært retningsgivende for utarbeidelsen av dokumentet *Handlingsplan for bærekraftig drift av NHH*.

NHHs flerårige engasjement for mer bærekraftig drift ble godt illustrert da høyskolen oppnådde å bli sertifisert som Miljøfyrtårn i 2020. Siden den gang har arbeidet blitt videreført, jfr. følgende tiltak og utviklingstrekk:

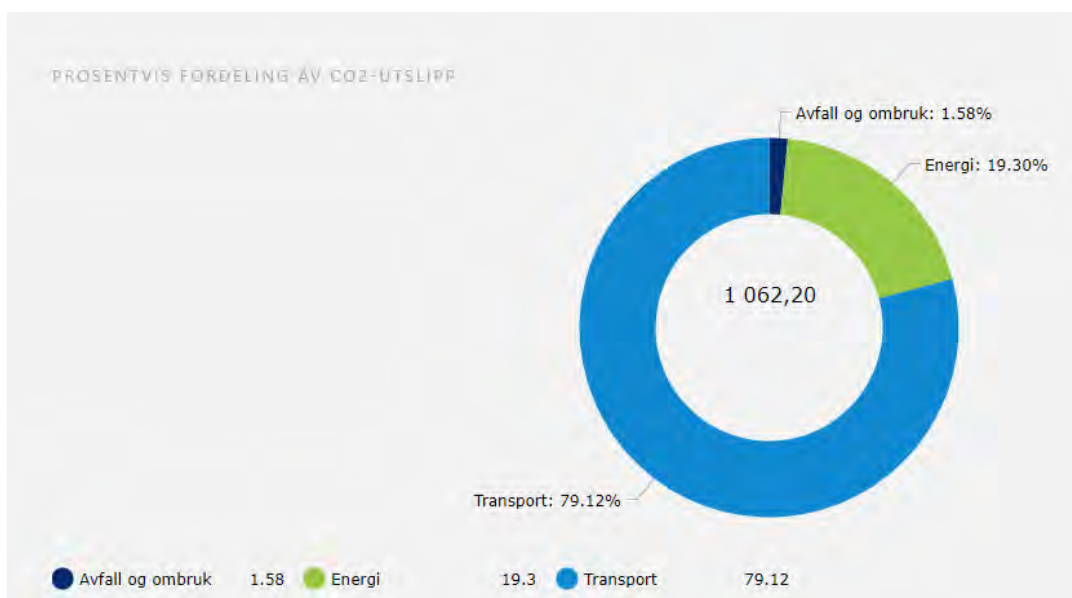
- NHHs nylige rehabiliteringsprosjekt av en sentral del av bygningsmasse reduserte total energibruk fra 7,2 mill. KWh i 2018 til 4,8 mill. KWh i 2022
- NHH har anskaffet fossilfrie kjøretøy til erstatning for bensin- og dieseldrevne kjøretøy
- Flere ladestasjoner for el-biler er etablert
- Det er etablert parkering for bysykler på NHH
- Bedre, låsbare fasiliteter for sykkelparkering både innendørs og under tak er etablert
- Høyskolens konferanser følger i størst mulig grad prinsipper for grønne arrangement
- Alle NHHs profilprodukter er bærekraftig produsert
- NHH har etablert bedre rutiner for bærekraftige innkjøp
- Det er innført tiltak som bidrar til redusert papirforbruk, jfr. at dette har gått ned fra ca. 10.000 kg i 2019 til 3.500 kg i 2021
- Bruk av plast (kopper, bestikk, oppbevaring etc.) på campus er i stor grad faset ut
- NHHs digitale infrastruktur blir stadig videreutviklet, og det har fasilitert en sterk økning i bruk av digitale møter – til erstatning for møter som krever reiseaktivitet
- Avfallsrutinene er forbedret
- Rehabiliteringen av høyblokken i regi av Statsbygg (byggeier) oppnådde en sorteringsgrad på 95 %
- Det er utviklet egen nettside med informasjon om bærekraft ved NHH

I november 2023 ble NHH resertifisert som Miljøfyrtårn uten merknader fra sertifisør. Dette er svært tilfredsstillende gitt at sertifiseringskriteriene består av et forholdsvis omfattende sett av indikatorer innen områdene *arbeidsmiljø, avfallshåndtering, energibruk, innkjøp og transport*. Virksomheter som sertifiseres gjennom ordningen, utarbeider et årlig klimaregnskap som beregner klimautslipp målt i CO₂ ekvivalenter (CO₂e). Dette regnskapet er basert på Greenhouse Gas Protocol Corporate Standard (GHG-protokollen). GHG-protokollen er den mest anerkjente standarden for klimaregnskap i dag og bygger på inndelingen i tre hovedkategorier klimautslipp benevnt som såkalte *scope 1, 2 og 3* utslipp. For NHH sin del vil rapporteringen innenfor de tre hovedkategorier kunne illustreres slik:

NHHs klimarapporter i forbindelse med vår deltakelse i Miljøfyrtårn-ordningen har konsistent vist at høyskolens hovedkilde for klimautslipp har vært under kategorien *Transport og anleggsmaskiner* innenfor scope 3. Denne kategorien vil for NHHs del primært omfatte reiser som i all hovedsak skjer som en del av kjernevirksomhetene ved høyskolen. I tillegg utgjør kategorien *Energibruk*, scope 2 en stor del av høyskolens klimautslipp. Sistnevnte omhandler hovedsakelig oppvarming og elektrisitet i høyskolens bygningsmasse.

Figuren nedenfor illustrerer NHHs beregnede klimaavtrykk i 2022.

Ovennevnte illustrerer at det er behov for å vie høyskolens reiseaktivitet særlig oppmerksomhet i det videre arbeidet med å redusere NHHs klimautslipp. Pandemien i 2020/2021 resulterte i en rask og betydelig nedgang i antall flyreiser, og en fikk erfaring med at mange møter kan gjennomføres digitalt. Disse erfaringene gir åpenbart føringer for hvilke mål for redusert reiseaktivitet som kan realiseres i tiden fremover. En totaloversikt over alle reiser viser så langt at vi likevel raskt er på vei tilbake til et tidligere normalnivå for reiser. For å imøtegå og snu denne trenden må det settes klare mål for en reduksjon, der ansvar for oppfølging og resultatoppnåelse følger ledelsesstrukturen ved høyskolen.

NHHs målsetting de nærmeste årene er derved å prioritere målrettet arbeid med å redusere egne klimagassutslipp innenfor alle kategorier, men spesielt innenfor reisevirksomhet og energiforbruk.

Som det fremgår i avsnittet nedenfor, er bærekraft et av hovedmålene i NHHs campusutviklingsplan.

Campusutviklingsplaner og større byggeprosjekter

Større byggeprosjekter

NHH har ikke større pågående byggeprosjekter, men har nylig startet et arbeid med å utrede muligheten for nybygg på dagens campus i tråd med utredningsinstruksen. Høyskolens campusutviklingsplan vil være førende for iverksetting av denne type prosjekter.

Campusutviklingsplaner

https://www.nhh.no/globalassets/om-nhh/campusutviklingsplan_rapport-170423.pdf

I høyskolens strategi 2022-2025 står det følgende om infrastruktur (delmål 4):

NHHs bygg, eiendom og infrastruktur skal holde en høy standard som bygger opp under ambisjonene om å skape et fremragende arbeids- og læringsmiljø.

NHHs campus skal være tilpasset studentenes og ansattes behov for plass og muligheter for samhandling. Læringsarealene skal være fleksibelt tilrettelagt for varierende undervisnings- og læringsformer. NHH skal utarbeide en campusutviklingsplan som støtter opp under institusjonens strategiske målsetninger. Utvikling av bygg og tilgjengelige uteområder har høyeste prioritet i planen.

Campusutviklingsplanen ble ferdigstilt våren 2023, og etablerer fire hovedmål for campus:

- Hovedmål Bærekraft: NHH Campus ivaretar miljø og reduserer sitt klimagassutslipp gjennom fysisk utforming og tiltak for eiendomsdrift, organisasjon og brukernes handlinger.
- Hovedmål Levende campus: NHH Campus er en attraktiv og levende arena, både faglig og sosialt.
- Hovedmål Verdiskapende: NHH Campus er i front og tilrettelegger for fremtidsrettet og verdiskapende forskning og undervisning.
- Hovedmål Samlende campus: NHH Campus bidrar til en opplevelse av felles kultur, stolthet og tilhørighet til NHH.

Til hvert hovedmål knyttes ulike strategiske grep, som i neste omgang vil støttes opp av handlings- / tiltaksplaner.

For hovedmålene Levende campus og Verdiskapende ser høyskolen særlige utfordringer for måloppnåelse. Endring i pedagogikk, med tilhørende endringer i undervisnings-, lærings- og studiearbeidsformer, sammen med økning i antall ansatte og studenter utløser behov for mer areal.

På kort sikt må dette løses ved fleksibel bruk av arealer, mindre areal pr. arbeidsplass, effektivisere bruk av undervisningsrom og møterom, samt leie av eksterne lokaler. På lengre sikt ønsker NHH en utvidelse av bygningsmassen på eksisterende campus.

Oppfølging av Strategi for digital omstilling

NHH har jobbet målrettet med digitalisering over tid, og digitalisering som strategisk satsingsområde er forankret i NHHs strategiplan 2022-2025. I tillegg til å inkludere og ta i bruk digital teknologi i studieprogram, undervisningsmetoder og forskning, er arbeidet med digitalisering og prosessforbedring pågående, og har så langt resultert i frigjøring av tid, økt kvalitet på tjenester og forbedret servicegrad på utvalgte tjenester.

I 2023 har NHH arbeidet videre med tiltak og økt satsing på digitalisering sett i lys av gjeldende digitaliseringsstrategi for UH-sektoren. Arbeidet med styrket satsing på digitalisering har blant annet munnet ut i en ny seksjon med ansvar for digitalisering, porteføljestyling og dokumentasjonsforvaltning. Videre arbeid med satsingsområder i KDs digitaliseringsstrategi står fortsatt sentralt blant høyskolens prioriterte fokusområder. Prosessforbedring og prosjektarbeid som inngår i handlingsplan for implementering av NHHs strategi 2022-2025, er direkte knyttet opp mot KDs tiltaksområder. Det arbeides med utnyttelse av fellesløsninger og deling på tvers i sektoren og internasjonalt.

HK-dir og Sikt anses som viktige premissgivere og leverandører av fellesløsninger og samarbeid i sektoren, og NHH tilstreber bruk av fellesløsninger der det er formålstjenlig. Høyskolen tar anbefalinger fra NOKUT inn i arbeidet med å tilrettelegge for oppnåelse av strategien for digital omstilling. Forskningsrådet jobber med anbefalinger og utviklingstiltak som høyskolen følger med på og vurderer fortløpende i forhold til implementering i egen organisasjon.

Kap. V. Vurdering av fremtidsutsikter

Dette kapitlet inneholder den fremtidsrettede delen av årsrapporten. Omtalen bygger på høyskolens gjeldende strategi og utviklingsavtale, og komplementerer rapporteringen i de øvrige delene av årsrapporten. Videre gir kapitlet også en sammenfattende omtale av samarbeidet med nasjonale og internasjonale aktører samt fremtidsutsikter for campusutvikling og arealbruk. Endelig gis det en presentasjon av budsjett for 2024.

Fremtidsutsikter og planer

Strategi for NHH 2022-2025

Målsettingene i strategien er inndelt i fire hovedområder; Utdanning, Forskning, Samspill med nærings- og samfunnsliv og Organisasjon og ressurser. Med hensyn til målsettingene i strategien for kjerneaktiviteten er disse fullt ut konsistente med målsettingene i utviklingsavtalen, jfr. kap. III Årets aktiviteter og resultater.

I strategiperioden 2022-2025 prioriterer NHH tre satsingsområder som spenner over hele virksomheten. Satsingsområdene skal sikre at NHH lever opp til eksistenserklæringen *Sammen for bærekraftig verdiskapning*, og de skal bidra til NHHs målsetting om å være en internasjonal, ledende europeisk handelshøyskole med et betydelig samfunnsansvar. De tre satsingsområdene er:

1. Pådriver for bærekraftig verdiskaping
2. Gjennomgripende internasjonalisering
3. Engasjement og samarbeid for felles mål

Utviklingsavtale 2023-2026

Mål 1

Attraktive kandidater til arbeidsmarkedet nasjonalt og internasjonalt, med kompetanse og holdninger som bidrar til og setter retning for bærekraftig verdiskaping.

NHH ønsker å rekruttere en mangfoldig og engasjert gruppe av fremragende studenter i Norge og internasjonalt. Både fulltids- og etter- og videreutdanningsprogrammene vil utvikles for å gjenspeile NHHs eksistenserklæring (*mission statement*), «Sammen for bærekraftig verdiskaping», samt en videre satsing på digitalisering og teknologi. Utviklingen vil trekke vekslers på NHHs deltagelse i European Universities alliansen ENGAGE.EU. Omfanget av studentutveksling og studierelaterte utenlandsopphold vil være høyt. Satsingen på mer studentaktive læringsformer vil videreføres og forsterkes. På tvers av næringer og sektorer søker NHH å utdanne kandidater som er høyt etterspurte i arbeidsmarkedet nasjonalt og internasjonalt. Utdanningsområdet på NHH vil bidra på de tre målene i langtidsplanen (LTP).

Styringsparametere:

1. Økt mangfold og engasjement i studentmassen
2. Fagutvikling som bidrar til bærekraftig verdiskaping
3. Fremragende læringsmiljø og pedagogikk med vekt på studentaktiv undervisning
4. Høy arbeidslivsrelevans

Mål 2

Forskningsintensiv handelshøyskole med bidrag på høyt internasjonalt nivå.

NHH vil øke den samlede publikasjonsaktiviteten og opprettholde et høyt nivå på omfanget av internasjonale topp-publikasjoner innen alle områder som er sentrale for en internasjonal handelshøyskole. NHH vil at omfanget av eksternfinansierte forskningsprosjekter fra EU og NFR skal øke, og at ph.d.-utdanningen ved NHH skal holde høy internasjonal kvalitet. NHH ønsker å være en attraktiv arbeidsplass for fremragende forskere og vil føre en rekrutteringspolitikk som bidrar til jevnere kjønnsbalanse i vitenskapelige stillinger. Forskning på NHH søker å bidra direkte til målet «Høy kvalitet og tilgjengelighet i forskning og høyere utdanning» i LTP og indirekte til de to øvrige målene.

Styringsparametere:

5. Økt publiseringsaktivitet og solid omfang av internasjonale topp-publikasjoner
6. Økt inntekt fra eksternfinansiering
7. Internasjonal kvalitet på studieløp og karriereutfall for ph.d.-studentene
8. Jevnere kjønnsbalanse i vitenskapelige stillinger

Mål 3

Styrke formidlingen av forskningsbasert kunnskap og interaksjonen med næringsliv og samfunnsinstitusjoner.

NHHs ambisjon er å formidle forskningsbasert kunnskap og dermed sette premisser og retning for samfunnsdebatten. Samarbeidet med relevante aktører i nærings- og samfunnsnivå vil styrkes, herunder videreutvikle faglige møteplasser for å stimulere til kunnskapsutveksling. Alumninettverket, som er et viktig bindeledd mellom NHH og nærings- og samfunnsnivå, vil utvikles videre og styrkes. På tvers av fagområdene til internasjonale handelshøyskoler vil NHH opprettholde et høyt nivå på formidlingsaktivitetene for å bidra med kunnskapsbasert innsikt i samfunnsdebatten og for utviklingen i nærings- og samfunnslivet. NHH har som ambisjon at deltagelsen i relevante offentlige ekspertutvalg, styrer og råd skal være høy. NHHs aktivitet knyttet til samspill med nærings- og samfunnsnivå søker å bidra til alle de tre målene i LTP.

Styringsparametere:

9. Styrke og videreutvikle samarbeidsavtaler, partnerskap og møteplasser
10. Styrke og videreutvikle aktivitet i alumninettverket
11. Opprettholde formidlingsaktivitet på høyt nivå og deltagelse i relevante ekspertutvalg, styrer og råd

Samarbeid med nasjonale og internasjonale aktører

Høyskolen har et betydelig internasjonalt nettverk og forsknings- og utdanningssamarbeid med ledende utenlandske institusjoner. NHH samarbeider med over 200 universiteter og handelshøyskoler i mer enn 50 land. NHH er nasjonalt ledende når det gjelder antall studenter som tar minst ett semester utveksling i utlandet. Den mest synlige bekreftelsen på NHHs internasjonale posisjon er EQUIS-, AACSB- og AMBA-akkreditering, medlemskapet i CEMS – the Global Alliance in Management Education, samt høyskolens status som European University som medlem av alliansen ENGAGE.EU.

CEMS er en allianse av 33 handelshøyskoler (kun én fra hvert land), rundt 70 bedriftspartnere og åtte ideelle organisasjoner. ENGAGE.EU består av ni ledende, forskningsintensive universiteter i Europa innenfor fagområdene økonomi, administrasjon og samfunnsvitenskap. I 2023 ble ENGAGE.EU tildelt finansiering fra EU for en ny periode, som dekker minimum de fire neste år.

NHH har et godt samarbeid med andre nasjonale institusjoner i sektoren, og jobber særlig tett sammen med de andre store utdanningsinstitusjonene i Bergen. NHH deltar blant annet i Kompetanseforum Vestland, som fungerer som vårt Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA). Det er også samarbeid med UiB og HVL, blant annet for å utvikle og promotere studententreprenørskapsaktiviteter på tvers av institusjonsgrensene og fagområder. Gjennom Utdanning i Bergen samarbeider vi med universitet, høyskoler, fagskoler og myndigheter i bergensområdet på felter som studentrekruttering og promotering av Bergen som studieby. NHH samarbeider med karrieretjenester ved andre læresteder i Norge gjennom Karrierforum for høyere utdanning for å sikre kvaliteten i egne karrieretjenester, og for å spre kunnskap om egne aktiviteter til medlemmene i nettverket.

Fremtidens utfordringer er brede og krever tverrfaglig samarbeid. Derfor er både nasjonalt og internasjonalt samarbeid viktig for NHH. NHH ønsker å fortsette samarbeidet i bergensregionen gjennom Utdanning i Bergen. Samarbeid om karrieretjenester og arbeidslivsrelevans er også noe høyskolen aktivt jobber med og videreutvikler, blant annet gjennom Karrieresenteret, som samarbeider med aktører fra næringslivet, offentlig forvaltning og ideelle organisasjoner både nasjonalt og internasjonalt. På det internasjonale plan spiller ENGAGE.EU-alliansen en nøkkelrolle. NHH vil videreutvikle og dyrke samarbeidet med partnerinstitusjonene. Prosjektet inneholder både et samarbeid om utdanning, men også samarbeid mellom studenter, forskere og privat og offentlig sektor. Også i andre prosjekter, som Innovation School i Tyskland, samarbeider høyskolen med andre utdanningsinstitusjoner om undervisning, samt en rekke bedrifter og organisasjoner om praksis.

En stor andel av ph.d.-studentene har kortere og lengre utenlandsopphold, og mange ph.d.-studenter gjennomfører deler av opplæringsdelen utenlands. Gjennom universitetsalliansen ENGAGE.EU, pågår også arbeid om ytterligere internasjonalt samarbeid på ph.d.-nivå og for unge forskere generelt. NHH deltar og sitter i styret til den nyopprettede nasjonale forskerskolen for økonomisk-administrative fag, NORDAB.

I NHHs etter- og videreutdanningsvirksomhet, organisert i vår avdeling NHH Executive (NHHE), samarbeides det med en rekke nasjonale og internasjonale aktører på våre studier og programmer. Alle EMBA-spesialiseringene gjennomfører utenlandsopphold ved anerkjente handelshøyskoler og forskningsinstitusjoner som f.eks. Bocconi Milano, HEC Paris og NUS Singapore, og vi gjennomfører også andre typer program ved disse institusjonene. Videre har NHHE utstrakt samarbeid med flere nasjonale næringsklynger (NCE) om kompetansegivende programmer på ulike nivå, både bransje- og virksomhetsspesifikke og åpne. NHHE søker å utvikle dette samarbeidet både gjennom videreføring av eksisterende tilbud og utvikling av nye. Dette omfatter også programmer gjennomført i samarbeid med forskningssentre ved NHH, og deres tilknyttede partnere.

Det pågår utstrakt forskningssamarbeid - nasjonalt og internasjonalt - dels mellom enkeltforskere, gjennom forskningsprosjekt og gjennom nettverk og deltagelse på nasjonale og internasjonale konferanser. NHH gir insentiver til videreutvikling av forskningssamarbeid blant annet gjennom støtte til konferansedeltagelse, utenlandsopphold samt ved opprettelse av nye forskningsprosjekt og initiativ.

Fremtidsutsikter for campusutvikling og arealbruk

I 2023 ble en helhetlig og langsiktig campusutviklingsplan for perioden 2023-2036 ferdigstilt. Planen ble utarbeidet i tett samarbeid med Statsbygg. Målet for arbeidet har vært å gi retning for fremtidig arealdisponering ved NHH, med særlig oppmerksomhet rettet mot områder som er viktig for høyskolen, så som gode arbeidsplasser for studenter og ansatte, samt undervisningsarealer tilpasset ønsket, moderne pedagogikk. NHH opplever knapphet på tilgjengelige arealer, og det er gjennomført en rekke investeringsprosjekter for å tilpasse lokalene slik at de eksisterende arealer utnyttes på best mulig vis. Optimal bruk av arealer er avgjørende for å kunne nå målsettinger i Utviklingsavtale for NHH 2023-2026 knyttet til blant annet det å fortsatt øke andel studentaktiv undervisning, samt øke volum eksterntfinansiert forskning. Disse målsettingene bidrar til ytterligere press på arealene, og langsiktig planlegging av arealbruk er følgelig viktig. Det er derfor initiert et arbeid med siktemål om å leie ytterligere ekstra lokaler de nærmeste årene, samtidig med at en på noe lengre sikt jobber mot å få realisert et byggeprosjekt som utvider lokalene på dagens campus. (Det vises også til avsnittet *Campusutviklingsplaner og større byggeprosjekter* i kap. IV).

Budsjett for 2024

NHH har i 2024 fått et nedtrekk i bevilgningen fra KD som var større enn forventet med en realnedgang på ca. kr 21 mill. Omfanget av høyskolens akkumulerte reserver tilsier at det på tross av redusert bevilgning, likevel er rom for å budsjettere med et underskudd også i 2024. I forslag til budsjett for 2024 brukes hele bevilgningen til faste og forpliktete kostnader.

I et langsiktig perspektiv må NHH ha en kostnadsstruktur som er bærekraftig og gir tilstrekkelig handlingsrom for å gjennomføre strategiske prioriteringer.

I strategien for perioden 2022-2025 vil tre satsingsområder, som spenner over hele virksomheten, bli prioritert. Dette er:

- Pådriver for bærekraftig verdiskapning
- Gjennomgripende internasjonalisering
- Engasjement og samarbeid for felles mål

I tillegg er hovedmål og delmål definert på følgende felt:

- Utdanning
- Forskning
- Samspill med nærings- og samfunnsliv
- Organisasjon og ressurser

I de årlige budsjettprosessene blir det innenfor bevilgningsfinansiert virksomhet (BFV) fokusert på å skape økonomisk handlingsrom, og å foreta prioriteringer som vil bidra til å nå målene i vedtatt strategi. Strategiske mål og satsingsområder er gjennomgripende over hele virksomheten, og alle enheter må gjennom sine respektive handlingsplaner bidra til at strategien for NHH totalt sett gjennomføres. I 2024 er det en særlig strategisk satsing på nytt studieprogram på bachelornivå - Bachelor in Business, Economics and Data Science (BEDS), og tiltaket er innarbeidet i budsjettet. Utover dette er ikke budsjettet innrettet direkte mot konkrete satsingsområder, men prinsippet om å skape økonomisk handlingsrom for å kunne foreta strategiske prioriteringer, har vært lagt til grunn.

Faste forpliktelser relatert til lønn og drift er innenfor årets tildelte bevilgning fra KD. Da er ingen investeringsbehov tatt hensyn til. For å opprettholde god drift og tilfredsstillende standard både for eiendom og IT-utstyr er det et mål at opprettholdelsesgraden (andel investering i forhold til av- og nedskrivning) på lang sikt skal være minimum 100 %. For 2024 tilsier dette et investeringsnivå på ca. kr 31 mill. I budsjett for 2024 ligger investeringsnivået på kr 44,2 mill. Samlet budsjettert underskudd er kr 69,6 mill. Underskuddet er finansiert av ubrukt bevilgning fra KD og akkumulerte overskuddsmidler fra NHHE.

Størrelsen på frie reserver vurderes å være tilfredsstillende ved utgangen av 2024. Med tanke på at bevilgningen i årene fremover forventes redusert, må nivået på de faste kostnadene tilpasses slik at NHH har en god langsiktig og bærekraftig økonomisk utvikling.

Det forventes en økning i inntekten fra Bidrags- og oppdragsaktiviteten (BOA) i forhold til 2023 på om lag kr 20 mill. Samlet budsjettert inntekt innen BOA i 2024 er kr 190,5 mill. og et overskudd på kr 7,9 mill.

Tabellene nedenfor viser høyskolens samlede budsjett og estimert utgående balanse for 2024:

Samlet aktivitet NHH	BFV	BOA	NHH totalt
- Bevilgning fra KD	639,5		639,5
- Inntekt	1,9	190,5	192,4
- Dekningsbidrag	14,6	-14,6	0
Sum Dekningsiden	656,0	175,9	831,8
- Fastlønn BFV og lønn BOA	421,3	121,0	542,4
- Driftskostnader	230,3	66,9	297,2
- Investeringer	44,2		44,2
- Forpliktete og nye tiltak	29,8		29,8
- Ekstern overskuddsdeling		1,0	1,0
- Netto tilført fra BFV		-20,9	-20,9
Sum Kostnadssiden	725,6	168,0	893,6
Årets over- (+) underskudd (-)	-69,6	7,9	-61,7

Tall i mill. kr

Avregninger KD	IB 2024	UB 2024
Andre formål	30,9	8,7
Investeringer	52,3	8,1
Tilført overskudd fra NHHE - sentralt	25,9	25,9
Tilført overskudd fra NHHE - institutter	17,3	14,1
Opptjent overskudd ved NHHE - ufordelt	3,0	10,9
Sum avregninger KD	129,4	67,7
Virksomhetskapital		
Virksomhetskapital sentralt	55,6	55,6
Virksomhetskapital institutter	23,1	23,1
Sum virksomhetskapital	78,7	78,7
Sum avsetninger	208,1	146,4

Tall i mill. kr

Med utgangspunkt i budsjett 2024 vil estimert avsetning ubrukt bevilgning fra KD ved utgangen av 2024 være kr 16,8 mill., som er 2,6 % av årets tildeling.

De senere årene har NHH budsjettert med et større underskudd enn det som har vært realistisk. Dette skyldes at all ubrukt bevilgning har vært lagt inn i årets budsjett. Denne budsjetteringspraksisen er endret inn mot 2024 for å oppnå et mer realistisk budsjett. Det er fortsatt grunn til å tro at noen budsjettposter er for høye. Det vil gjennom 2024 bli arbeidet videre med å gjennomføre ytterligere tilpasninger, som vil bidra til et enda mer forventningsrett budsjett.

Kap. VI. Årsregnskap 2023

Styret godkjente årsregnskap med noter og ledelseskommentarer 2023 for NHH på sitt møte 5. mars 2024. Regnskapet er utformet i henhold til krav fastsatt i økonomiregelverket, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og de krav Kunnskapsdepartementet har fastsatt. Årsregnskapet er signert av styrets medlemmer.

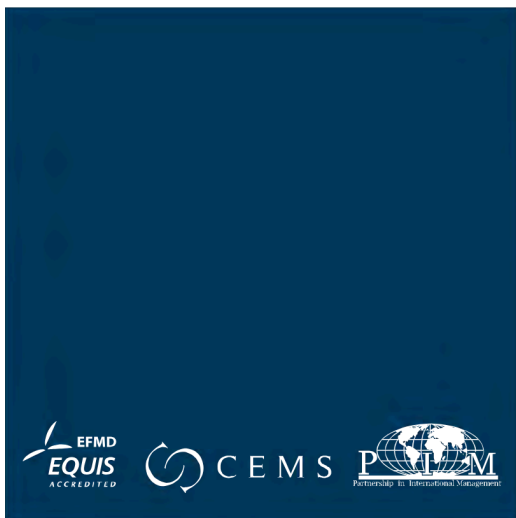
ÅRSREGNSKAP 2023

NORGES HANDELSHØYSKOLE

Økonomiavdelingen

NHH

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
C9D6CA8F36654273A5507B40B080F8FF

Fortegnsregler i oppgjørspakken

I resultatregnskapet og balanseoppstillingene bestemmes fortegnet av teksten på den enkelte regnskapslinje. I disse oppstillingene skal derfor alle tall være positive. Dette er lagt til grunn i aritmetikken i disse regnearkene. I kontantstrømoppstillingen skal det i alle linjene i avsnittene for innbetalinger og utbetalinger være positive tall i tallkolonnene. For tydelighets skyld er det i avsnittene som omhandler investeringsaktiviteter og finansieringsaktiviteter i kontantstrømoppstillingen angitt på den enkelte regnskapslinje hvilket fortegn tallene på angjeldende linje skal ha.

Symbolet (+) på den enkelte regnskapslinje angir at tallene på linjen hvor dette symbolet forekommer, skal ha positivt fortegn i alle tallkolonner. Regnskapslinjer i kontantstrømoppstillingen hvor fortegnet bestemmes av andre forhold enn teksten på regnskapslinjen, er merket med symbolet (+/-).

Aritmetikken i notene er basert på at tallene i tallkolonnene summeres. I notene skal utbetalinger og andre reduksjoner derfor angis med negative tall i tallkolonnene. Linjer hvor tallene skal være negative i tallkolonnene, er for tydelighets skyld merket med symbolet (-) på den enkelte regnskapslinje. Linjer hvor fortegnet styres av andre forhold enn teksten på regnskapslinjen, er merket med (+/-).

Andre forhold i oppgjørspakken

Virksomhetens navn settes inn i celle A3 i resultatregnskapet og blir automatisk overført til de øvrige arkene i pakken. Overskriftene i tallkolonnene i notene styres med noen unntak av overskriftene i resultatregnskapets celler C5, D5 og E5. I kontantstrømoppstillingen og i enkelte noter er det innarbeidet budsjettkolonner. Overskriften i budsjettkolonnen i de aktuelle notene styres av overskriften på budsjettkolonnen i kontantstrømoppstillingen (celle G5).

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
C9D6CA8F36654273A5507B40B080F8FF

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Prinsippnote - SRS**Generelt**

Virksomhetsregnskapet er satt opp i samsvar med gjeldende statlige regnskapsstandarder (SRS).

Alle regnskapstall er oppgitt i 1000 kroner dersom ikke annet er særskilt opplyst.

Anvendte regnskapsprinsipper*Inntekter fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer*

Inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd resultatføres etter prinsippet om motsatt sammenstilling. Dette innebærer at inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd resultatføres i takt med at aktivitetene som finansieres av disse inntektene utføres, det vil si samme periode som kostnadene påløper (motsatt sammenstilling).

Grunnbevilgning fra departementet som er ment å finansiere ordinære driftsaktiviteter er opptjent pr. 31.12 hvis ikke institusjonen eller departementet har satt konkrete og målbare krav til gjennomføring av aktiviteten. Bevilgning knyttet til konkrete oppgaver og investeringer som ikke er gjennomført på balansedagen, er klassifisert som ikke inntektsført bevilgning, og presentert i del III i note 15.

Overskudd fra bevilgningsfinansiert aktivitet er presentert som Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet i del C Statens kapital i balansen. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen, er presentert som annen kortsiktig gjeld på regnskapslinjen ikke inntektsført tilskudd og overføringer i balanseoppstillingen. Mottatte gaver og gaveforsterkninger som ikke er benyttet på balansedagen, er presentert på regnskapslinjen Avsetninger langsiktige forpliktelse.

Den andelen av inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som benyttes til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler som balanseføres, inntektsføres ikke på anskaffelsestidspunktet, men avsettes i balansen på regnskapslinjen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

I takt med kostnadsføringen av avskrivninger av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler inntektsføres et tilsvarende beløp fra avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler. Periodens inntektsføring fra avsetningen resultatføres som inntekt fra bevilgninger. Dette medfører at kostnadsførte avskrivninger inngår i virksomhetens driftskostnader uten å få resultateffekt.

Inntekter fra transaksjonsbaserte inntekter

Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekt resultatføres når den er opptjent. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet hvor overføring av risiko og kontroll er overført til kjøper. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Kostnader

Utgifter som gjelder transaksjonsbaserte inntekter er kostnadsført i samme periode som tilhørende inntekt.

Utgifter som finansieres med inntekt fra bevilgning og inntekt fra tilskudd og overføringer, er kostnadsført i samme periode som aktivitetene er gjennomført og ressursene er forbrukt.

Pensjoner

SRS 25 Ytelser til ansatte legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Statlige virksomheter skal ikke balanseføre netto pensjonsforpliktelse for ordninger til Statens pensjonskasse (SPK).

Vi har resultatført arbeidsgiverandelen av pensjonspremien som pensjonskostnad. Pensjon er kostnadsført som om pensjonsordningen i SPK var basert på en innskuddsplan.

Leieavtaler

Vi har valgt å benytte forenklet metode i SRS 13 om leieavtaler og klassifiserer alle leieavtaler som operasjonelle leieavtaler.

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
C9D6CA8F36654273A5507B40B080F8FF

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av virksomheten. Med varige eiendeler menes eiendeler med utnyttbar levetid på 3 år eller mer. Med betydelige eiendeler forstås eiendeler med anskaffelseskost på kr 50 000 eller mer. Anleggsmidler er balanseført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger.

Kontorinventar og datamaskiner (PCer, servere m.m.) med utnyttbar levetid på 3 år eller mer er balanseført som egne grupper.

Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved endret anvendelse eller utnyttelse, dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi.

Egenutvikling av programvare

Kjøp av bistand til utvikling av programvare er balanseført. Bruk av egne ansatte til utvikling av programvare er kostnadsført.

Investeringer i aksjer og andeler

Investeringer i aksjer og andeler er balanseført til kostpris på anskaffelsestidspunktet. Investeringer i aksjer og andeler er vurdert til laveste verdi av balanseført verdi og virkelig verdi. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt.

Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og aksjer anskaffet før 1. januar 2003 og som ble overført fra gruppe 1 til gruppe 2 fra 1. januar 2009, har motpost i *Innskutt virksomhetskapital* avsnitt C1 Virksomhetskapital i balanseoppstillingen. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt finansiert oppdragsaktivitet, har motpost i *Opptjent virksomhetskapital*. Dette gjelder både

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Beholdning av varer og driftsmateriell

Beholdninger omfatter varer for salg og driftsmateriell som benyttes i eller utgjør en integrert del av virksomhetens offentlige tjenesteyting. Innkjøpte varer er verdsatt til anskaffelseskost ved bruk av metoden først inn, først ut (FIFO). Beholdninger av varer er verdsatt til det laveste av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. Beholdninger av driftsmateriell er verdsatt til anskaffelseskost.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen ved regnskapsårets slutt. Her er Norges Banks spotkurs per 31.12 lagt til grunn.

Statens kapital

Statens kapital utgjør nettobeløpet av virksomhetens eiendeler og gjeld. Statens kapital består av virksomhetskapital, avregninger og utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte). Universiteter og høyskoler kan bare opptjene virksomhetskapital innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som virksomhetskapital ved enhetene.

Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler viser inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som er benyttet til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den *direkte* metode tilpasset statlige virksomheter.

Statlige rammebetingelser**Selvassurandøprinsipp**

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank.

Virksomheten tilføres likvider løpende gjennom året i henhold til utbetalingsplan fra overordnet departement og disponerer en egen oppgjørskonto i konsernkontoordningen i Norges Bank. Denne renteberegnes ikke. Nettobudsjetterte virksomheter beholder likviditeten ved

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
C9D6CA8F36654273A5507B40B080F8FF

Resultatregnskap

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Org.nr: 974789523

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2023	31.12.2022
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	618 547	566 613
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	96 295	82 375
Inntekt fra gebyrer	1	0	0
Salgs- og leieinntekter	1	78 733	84 403
Andre driftsinntekter	1	4 474	3 839
<i>Sum driftsinntekter</i>		798 049	737 230
Driftskostnader			
Varekostnader		0	0
Lønnskostnader	2	506 415	461 482
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	31 579	31 789
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5		0
Andre driftskostnader	3	269 254	250 021
<i>Sum driftskostnader</i>		807 248	743 292
Driftsresultat		-9 199	-6 062
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	565	334
Finanskostnader	6	716	459
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		-151	-125
Resultat av periodens aktiviteter		-9 351	-6 187
Avregninger og disponeringer			
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 l	13 911	13 108
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapskapital)	8	-4 561	-6 921
<i>Sum avregninger og disponeringer</i>		9 351	6 187
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	9	0	0
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	9	0	0
<i>Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Tilskudd til andre	10	0	0
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning		0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0	0

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
C9D6CA8F36654273A5507B40B080F8FF

Balanse

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2023	31.12.2022
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Programvare og lignende rettigheter	4	1 677	662
Immaterielle eiendeler under utførelse	4	0	0
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		1 677	662
II Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	5	45 999	34 788
Maskiner og transportmidler	5	1 316	1 016
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	91 957	89 202
Anlegg under utførelse	5	0	0
Infrastruktureiendeler	5	0	0
<i>Sum varige driftsmidler</i>		139 271	125 006
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	11	274	457
Obligasjoner		0	0
Andre fordringer	11A	0	0
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		274	457
Sum anleggsmidler		141 221	126 125
B. Omløpsmidler			
I Beholdninger av varer og driftsmateriell			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12	0	0
<i>Sum beholdning av varer og driftsmateriell</i>		0	0
II Fordringer			
Kundefordringer	13	3 770	3 844
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	181	284
Andre fordringer	14	41 404	19 127
<i>Sum fordringer</i>		45 355	23 255
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	422 884	417 522
Bankinnskudd for gaver og gaveforsterkninger	17	9 389	8 948
Andre bankinnskudd	17	0	0
Kontanter og lignende	17	0	0
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		432 273	426 470
Sum omløpsmidler		477 628	449 725
Sum eiendeler drift		618 849	575 850
IV Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer			
Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten	9	0	0
<i>Sum fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Sum eiendeler		618 849	575 850

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
C9D6CA8F36654273A5507B40B080F8FF

Balanse

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2023	31.12.2022
STATENS KAPITAL OG GJELD			
C. Statens kapital			
I Virksomhetskaper			
Innskutt virksomhetskaper	8	0	0
Opptjent virksomhetskaper	8	78 970	74 592
Sum virksomhetskaper		78 970	74 592
II Avregninger			
Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I	129 375	143 103
<i>Sum avregninger</i>		129 375	143 103
III Utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)			
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4, 5	140 948	125 669
Ikke inntektsført bevilgning	15 III	0	0
<i>Sum utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)</i>		140 948	125 669
Sum statens kapital		349 293	343 364
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
Avsetninger langsiktige forpliktelser	19	9 463	11 834
<i>Sum avsetning for langsiktige forpliktelser</i>		9 463	11 834
II Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld		0	0
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>		0	0
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		50 367	36 840
Skyldig skattetrekk		29 532	25 518
Skyldige offentlige avgifter		20 454	17 073
Avsatte feriepenger		42 636	39 422
Ikke inntektsført tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	15 II	39 568	50 232
Mottatt forskuddsbetaling	16	16 742	3 897
Annen kortsiktig gjeld	18, 20	60 795	47 669
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		260 093	220 652
Sum gjeld		269 556	232 486
Sum statens kapital og gjeld drift		618 849	575 850
IV Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer			
Ikke utbetalt bevilgning mottatt til tilskuddsforvaltning	10B	0	0
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0
<i>Sum gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer</i>		0	0
Sum statens kapital og gjeld		618 849	575 850

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
C9D6CA8F36654273A5507B40B080F8FF

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Kontantstrømsoppstilling for nettbudsjetterte virksomheter (direkte modell)

Beløp i 1000 kroner	31.12.2023	31.12.2022	Budsjett 2024
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter			
Innbetalinger			
innbetalinger av bevilgning fra fagdepartementet (nettbudsjetterte)	633 826	583 299	639 465
innbetalinger av bevilgninger fra andre departementer (nettbudsjetterte)	0	0	0
innbetalinger fra salg av varer og tjenester	114 347	96 767	102 458
innbetalinger av avgifter, gebyrer og lisenser	0	0	0
innbetalinger av tilskudd og overføringer	45 183	61 022	73 381
innbetaling av refusjoner	0	0	0
innbetalinger knyttet til konsortie-/samarbeidsavtaler	0	0	0
andre innbetalinger	38 077	23 766	12 648
Sum innbetalinger	831 433	764 854	827 953
Utbetalinger			
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader	485 109	451 092	544 963
utbetalinger for kjøp av varer og tjenester	276 682	236 796	332 707
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter	377	569	0
utbetalinger og overføringer til andre statsetater	0	0	0
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter	0	0	0
andre utbetalinger	17 055	-940	0
Sum utbetalinger	779 223	687 518	877 670
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*	52 210	77 337	-49 717
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
innbetalinger ved salg av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (+)	0	-18	0
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (-)	-46 858	-50 975	-55 230
innbetalinger ved salg av aksjer og andeler (+)	0	0	0
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler (-)	0	139	0
innbetalinger ved salg av obligasjoner og andre fordringer (+)	0	0	0
utbetalinger ved kjøp av obligasjoner og andre fordringer (-)	0	0	0
innbetalinger av utbytte (+)	0	0	0
innbetalinger av renter (+)	278	101	0
utbetalinger av renter (-)	-36	-25	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-46 617	-50 777	-55 230
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
innbetalinger av virksomhetskaper (+)	0	0	0
tilbakebetalinger av virksomhetskaper (-)	0	0	0
utbetalinger av utbytte til statskassen (-)	0	0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	0	0
Kontantstrømmer knyttet til overføringer			
innbetalinger fra fagdepartementet til tilskudd til andre (+)	0	0	0
innbetalinger fra andre departement til tilskudd til andre (+)	0	0	0
innbetalinger fra andre virksomheter til tilskudd til andre (+)	0	0	0
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)	0	0	0
skatter, avgifter og gebyrer direkte til statskassen (+)	0	0	0
avregning med statskassen vedrørende innkreivingsvirksomhet (-)	0	0	0
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer	0	0	0
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)	210	63	0
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)	5 803	26 622	-104 947
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	426 470	399 848	0
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	432 273	426 470	-104 947

*** Avstemming**

	31.12.2023	31.12.2022
avregning av bevilgningsfinansiert aktivitet	-13 911	-13 108
disponering av periodens resultat (til virksomhetskaper)	4 561	6 921
bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0
ordinære avskrivninger	31 579	31 789
nedskrivning av anleggsmidler	0	0
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)	-46 858	-50 975
endring i statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	15 279	19 186
endring i ikke inntektsført bevilgning	0	0
endring i beholdninger av varer og annet driftsmateriell	0	0
endring i kundefordringer	75	10 261
endring i leverandørgjeld	13 527	-6 494
endring i ikke inntektsført tilskudd og overføringer	-10 664	2 413
effekt av valutakursendringer	-210	-63
poster klassifisert som investerings- og finansieringsaktiviteter	46 617	50 916
poster klassifisert som kontantstrømmer knyttet til overføringer	0	0
endring i andre tidsavgrensingsposter	12 217	26 490
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*	52 210	77 337

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
C9D6CA8F36654273A5507B40B080F8FF

Virksomhet: Norges Handelshøyskole**Prinsippnote for bevilgningsoppstilling**

Årsregnskapet for statlige forvaltningsorganer med særskilte fullmakter til bruttoføring utenfor statsbudsjettet (nettobudsjetterte virksomheter) er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og tilleggskrav fastsatt av Kunnskapsdepartementet.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til bestemmelsenes punkt 3.7.1. Nettobudsjetterte virksomheter får bevilgningen fra Kunnskapsdepartementet innbetalt på sin bankkonto. Beholdninger på virksomhets oppgjørskonto i Norges Bank overføres til nytt år.

Bevilgningsoppstillingen omfatter perioden fra 1. januar til den aktuelle balansedagen.

Bevilgningsoppstillingens del I viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i henhold til tildelingsbrev og hvilke utbetalinger som er registrert i statens konsernkontosystem. Utbetalingene er knyttet til og avstemt mot tildelingsbrevene og er satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt for budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Bevilgningsoppstillingens del II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank.

Bevilgningsoppstillingens del III viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
C9D6CA8F36654273A5507B40B080F8FF

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Oppstilling av bevilgningsrapportering for 2023 for nettobudsjetterte virksomheter pr. 31.12.2023

Del I

Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev					Samlet tildeling
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler		633 826
273	Kunnskapssektorens tjenesteleverandør	50	Virksomhetskostnader		0
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70		0
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres		0
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	70	Tilskudd, kan nyttes under post 21		0
2xx	Formålet/virksomheten				0
2xx	Formålet/virksomheten				0
2xx	Formålet/virksomheten				0
Samlet sum på kapitler og poster under programområde 07 Kunnskapsdepartementet					633 826
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx			0
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx			0
Sum utbetalinger på andre kapitler og poster i statsbudsjettet					0
Sum utbetalinger i alt					633 826
2xx	Formålet/virksomheten		Tilbakebetaling av bevilgning gitt i tidligere regnskapsår ³⁾		0
Sum tildelinger og tilbakebetalinger fra tidligere år					633 826

DEL II

Beholdninger rapportert i likvidrapport ¹⁾	Note	Regnskap 31.12.2023
Oppgjørskonto i Norges Bank		
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17	417 522
Endringer i perioden (+/-)		5 363
Sum utgående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17	422 884
Øvrige bankkonti Norges Bank²⁾		
Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank	17	8 948
Endringer i perioden (+/-)		441
Sum utgående saldo på øvrige bankkonti i Norges Bank	17	9 389

Del III

Beløp i 1 000 kroner

Beholdninger på konti i kapitalregnskapet					
Konto	Tekst	Note	31.12.2023	31.12.2022	Endring
6001/8202xx	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	422 884	417 522	5 363
628002	Leieboerinnskudd	11	0	0	0
6402xx/8102xx	Gaver og gaveforsterkninger		9 389	8 948	441

1) Dersom virksomheten disponerer flere oppgjørskontoer i Norges Bank enn den ordinære driftskontoen, skal også disse beholdningene spesifiseres med inngående saldo, endring i perioden og utgående saldo. Slike beholdninger skal også inngå i oversikten over beholdninger rapportert til kapitalregnskapet. Vesentlige beløp spesifiseres særskilt nedenfor.

2) Oversikten skal omfatte andre konti som virksomheten har i Norges Bank. Som eksempel nevnes gavekonti.

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
C9D6CA8F36654273A5507B40B080F8FF

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2023	31.12.2022	Budsjett 2024
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>			
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet	633 826	583 299	639 465
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd	-46 858	-50 975	-55 230
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	31 579	31 789	31 579
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (-)	0	0	0
- periodens tilskudd til andre (-)	0	0	0
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet ¹⁾	0	2 500	0
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	618 547	566 613	615 814
<i>Inntekt fra bevilgninger fra andre departement</i>			
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement ¹⁾	0	0	0
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning /driftstilskudd (0	0	0
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (-	0	0	0
- tilskudd til andre (-)	0	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0	0
Sum inntekt fra bevilgninger fra andre departement	0	0	0

1) Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.

Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	618 547	566 613	615 814
<i>Gebyrer og lisenser ^{1) 2)}</i>			
Gebyrer	0	0	0
Lisenser	0	0	0
Sum inntekt fra gebyrer (linje RE.2 i resultatregnskapet)	0	0	0

1) Vesentlige inntekter av denne typen skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Dette avsnittet skal bare brukes når gebyrene eller lisensene skal klassifiseres som driftsinntekt for institusjonen. 2) Dersom institusjonen krever inn gebyrer eller mottar midler knyttet til lisenser på vegne av staten og som skal overføres til statskassen, skal slike midler klassifiseres som innkrevingsvirksomhet og presenteres i avsnittet for innkrevingsvirksomhet i resultatregnskapet og spesifiseres i note 9.

<i>Tilskudd og overføringer fra statlige etater ¹⁾</i>			
Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	18 520	2 134	3 090
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	18 520	2 134	3 090
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	43 351	49 033	48 178
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)	3 119	1 720	4 113
Periodens netto tilskudd fra NFR	46 470	50 753	52 291
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	64 989	52 887	55 381

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linjene N1.21 skal bare omfatte tilskudd/overføringer som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13. Midler som benyttes til investeringer, skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Oppdragsinntekter og salgs- og leieinntekter skal spesifiseres i de respektive avsnittene nedenfor.

<i>Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet ¹⁾</i>			
Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	0	0	0
+ periodens tilskudd fra RFF via andre virksomheter (+)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	0	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	0	-24	1 500
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	1 103	709	819
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	7 943	9 559	16 929
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsyttere	1 091	362	734
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsyttere	10 136	10 607	19 981
Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP7, Horisont 2020 og Horisont 2020)	11 048	13 332	16 212
+ periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP7, Horisont 2020 og Horisont 2020)	11 048	13 332	16 212
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	0	0	0
+ periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	0	0	0
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	21 184	23 938	36 193

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Avsnittet gjelder bidrag som tilfredsstiller kravene i rundskriv F-07-13.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
C9D6CA8F36654273A5507B40B080F8FF

Inntektsførte gaver og gaveforsterkninger ¹⁾			
Inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	10 121	5 550	3 475
Sum inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	10 121	5 550	3 475

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres på egne linjer eller i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet.

Sum inntekt fra tilskudd og overføringer (linje RE.3 i resultatregnskapet)	96 295	82 375	95 048
---	---------------	---------------	---------------

Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter

Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet ¹⁾			
Statlige etater	17 726	15 550	16 379
Kommunale og fylkeskommunale etater	2 075	607	1 878
Organisasjoner og stiftelser	0	0	0
Næringsliv/privat	-2 161	14 857	21 884
Andre	0	0	0
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	17 639	31 015	40 141

1) Avsnittet skal omfatte oppdragsinntekter som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Andre salgs- og leieinntekter

Andre salgssinntekter	2 270	3 325	1 783
Andre leieinntekter	3 649	3 417	3 864
Egenbetaling fra studenter / Åpne kurs NHHE	54 275	46 647	55 313
Studieavgift for studenter fra land utenfor EØS og Sveits	900	0	0
Sum andre salgs- og leieinntekter	61 094	53 389	60 959

Sum salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)	78 733	84 403	101 100
--	---------------	---------------	----------------

Andre driftsinntekter

Gaver som skal inntektsføres	0	0	0
Øvrige andre inntekter	4 473	3 837	1 359
Øvrige andre inntekter NHHE	1	2	0
Øvrige andre inntekter ¹⁾	0	0	0
Sum andre driftsinntekter (linje RE.6 i resultatregnskapet)	4 474	3 839	1 359

Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv. ¹⁾

Salg av eiendom	0	0	0
Salg av maskiner, utstyr mv	0	0	0
Salg av andre driftsmidler	0	0	0
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner mv. (linje RE.6 i resultatregnskapet)	0	0	0

1) Vesentlige salgstransaksjoner skal kommenteres og det skal angis eventuell øremerking av midlene. Merk at det er den regnskapsmessige gevinst og ikke salgssum som skal spesifiseres under driftsinntekter.

Sum driftsinntekter	798 049	737 230	813 321
----------------------------	----------------	----------------	----------------

	31.12.2023	31.12.2022
Inntekter fra utlandet ¹⁾		
Inntekter fra EU	15 950	4 431
Inntekter fra næringsliv	0	0
Inntekter fra organisasjoner og institusjoner	671	51
Inntekter fra universiteter	603	0
Andre inntekter utland	1 681	416
Sum inntekter fra utland	18 905	4 898

1) Frivillig å fylle ut dette avsnittet

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
C9D6CA8F36654273A5507B40B080F8FF

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Note 2 Lønnskostnader**DEL I**

Beløp i 1000 kroner	31.12.2023	31.12.2022
Lønn	366 654	338 474
Feriepenger	43 176	39 836
Arbeidsgiveravgift	64 715	56 990
Pensjonskostnader ¹⁾	29 278	31 712
Lønn balanseført ved egenutvikling av anleggsmidler ²⁾	0	0
Sykepenger og andre refusjoner	-8 355	-12 514
Andre ytelser	10 947	6 983
Sum lønnskostnader	506 415	461 482

³⁾ Antall utførte årsverk: 471 455

¹⁾ Premiesatsen for arbeidsgiverandelen utgjorde i 2023 10,0 prosent (arbeidsgiverandel av pensjonspremiem/pensjonsgrunnlaget i 2023 rapportert til SPK). For regnskapsåret 2022 utgjorde premiesatsen 9,6 prosent. For høy avsetning til pensjonskostnad til SPK i perioden 2019-2023 er tilbakeført, kr 5 mill.

²⁾ Inneholder lønn og sosiale kostnader (feriepenger, arbeidsgiveravgift og pensjonskostnader)

³⁾ Antall utførte årsverk for 2022 er endret fra 440 til 455, grunnet feil i beregning av årsverk for ansatte som var sluttet i løpet av 2022.

DEL II

Lønn og godtgjørelser til ledende personer	Lønn	Andre godtgjørelser	SUM
Rektor (gjelder også dersom rektor er tilsatt)	1 729 346	27 574	1 756 920
Ekstern styreleder (gjelder institusjoner som har tilsatt rektor)	230 500		230 500
Administrerende direktør			0

Lønn og godtgjørelser til ledende personer oppgis i kroner i samsvar med faktiske utbetalinger for regnskapsåret 2023.

Note 3 Andre driftskostnader

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2023	31.12.2022
Husleie	83 091	76 220
Vedlikehold egne bygg og anlegg	43	22
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	0
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	21 350	17 927
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	2 164	2 058
Mindre utstyrsanskaffelser	1 413	4 488
Tap ved avgang anleggsmidler	0	0
Leie av maskiner, inventar og lignende	11 999	10 769
Kjøp av konsulenttjenester	10 646	7 824
Kjøp av andre fremmede tjenester	44 988	46 988
Reiser og diett	23 088	18 407
Øvrige driftskostnader ¹⁾	70 473	65 320
Sum andre driftskostnader	269 254	250 021

¹⁾ Spesifiseres ytterligere under oppstillingen dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet

Tilleggsinformasjon om operasjonelle leieavtaler

	Type eiendel					Sum
	Immaterielle eiendeler	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	Infrastruktur eiendeler	
Varighet inntil 1 år		914				914
Varighet 1-5 år		5 627				5 627
Varighet over 5 år		76 550				76 550
Kostnadsført leiebetaling for perioden	0	83 091	0	0	0	83 091

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
C9D6CA8F36654273A5507B40B080F8FF

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Note 4 Immaterielle eiendeler

Beløp i 1000 kroner

	Programvare og lignende rettigheter	Immaterielle eiendeler under utførelse	SUM
Anskaffelseskost pr. 31.12.2022	19 160	0	19 160
+ tilgang i 2023 (+)	1 181	0	1 181
- avgang til anskaffelseskost i 2023 (-)	0	0	0
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2023	20 341	0	20 341
- akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2022 (-)	0	0	0
- nedskrivninger i 2023 (-)	0	0	0
- akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.2022 (-)	-18 498	0	-18 498
- ordinære avskrivninger i 2023 (-)	-166	0	-166
+ akkumulert avskrivning ved avgang i 2023 (+)	0	0	0
Balanseført verdi 31.12.2023	1 677	0	1 677

Avskrivningssatser (levetider)

5 år / lineært Ingen

Tilleggsopplysninger når det er avhendet immaterielle eiendeler:

Salgssum ved avgang anleggsmidler	0	0	0
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	-38	0	-38
Regnskapsmessig gevinst/tap	-38	0	-38

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
C9D6CA8F36654273A5507B40B080F8FF

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Note 5 Varige driftsmidler

Beløp i 1000 kroner

	Tomter	Bygninger og annen fast eiendom	Anlegg under utførelse	Infrastruktur eiendeler	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktoy o.l.	Sum
Anskaffelseskost pr. 31.12.2022	0	35 846	0	0	2 131	260 035	298 011
+ tilgang nybygg i 2023 - eksternt finansiert (+)	0		0	0	0	0	0
+ tilgang nybygg i 2023 - internt finansiert (+)	0	14 060	0	0	563	0	14 623
+ andre tilganger i 2023 (+)	0	0	0	0		29 840	29 840
- avgang anskaffelseskost i 2023 (-)	0	0	0	0	0	0	0
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2023	0	49 906	0	0	2 694	289 875	342 475
- akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2022 (-)	0	0	0	0	0	0	0
- nedskrivninger i 2023 (-)	0	0	0	0	0	0	0
- akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.2022 (-)	0	-1 058	0	0	-1 114	-170 833	-173 005
- ordinære avskrivninger i 2023 (-)	0	-4 063	0	0	-264	-27 086	-31 413
+ akkumulert avskrivning ved avgang i 2023 (+)	0	1 214	0	0	0	0	1 214
Balanseført verdi 31.12.2023	0	45 999	0	0	1 316	91 957	139 271

Avskrivningssatser (levetider)	Ingen avskrivning	10-60 år dekomponert lineært	Ingen avskrivning	Virksomhetsspesifikt	3-15 år lineært	3-15 år lineært	
--------------------------------	-------------------	------------------------------	-------------------	----------------------	-----------------	-----------------	--

Tilleggsopplysninger når det er avhendet anleggsmidler:

Vederlag ved avhending av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0
- bokført verdi av avhendede anleggsmidler (-)	0	-45	0	0	-1131	0	-1176
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	-45	0	0	-1131	0	-1176

Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendede anleggsmidler er inntektsført og vist i note 1 som "utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler".

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
C9D6CA8F36654273A5507B40B080F8FF

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader

Beløp i 1000 kroner

31.12.2023 31.12.2022**Finansinntekter**

Renteinntekter	278	101
Valutagevinst (agio)	287	233
Reversering av tidligere nedskrivning (oppskrivning til kostpris)	0	0
Utbytte fra eierandeler i selskaper mv. (spesifiseres i avsnittet nedenfor)	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum finansinntekter	565	334

Finanskostnader

Rentekostnad	36	25
Nedskrivning av aksjer	183	139
Valutatap (disagio)	497	295
Annen finanskostnad	0	0
Sum finanskostnader	716	459

Spesifikasjon av utbytte fra eierandeler i selskaper mv..

Mottatt utbytte fra selskap X	0	0
Mottatt utbytte fra selskap Y	0	0
Mottatt utbytte fra selskap Z	0	0
Mottatt utbytte fra andre selskap ¹⁾	0	0
Sum mottatt utbytte	0	0

1) Spesifiseres om nødvendig på egne linjer under oppstillingen.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
C9D6CA8F36654273A5507B40B080F8FF

Virksomhet: Norges Handelshøyskole**Note 8 Innskutt og opptjent virksomhetskaper (nettobudsjetterte virksomheter)**

Beløp i 1000 kroner

Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskaper innenfor den bevilgningsfinansierte og bidragsfinansierte aktiviteten, se note 15. Opptjent virksomhetskaper tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.

Universitet og høyskoler kan anvende opptjent virksomhetskaper til å finansiere investeringer i randsoneraktivitet. Når virksomhetskaper er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet opptjent virksomhetskaper, dvs. den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

Innskutt virksomhetskaper er kapitalene knyttet til aksjer som ble finansiert av bevilgning på 90-post og som derfor tidligere var klassifisert som aksjer i gruppe 1. Disse aksjene føres nå i gruppe 2 og er overført til den enkelte institusjons virksomhetsregnskap. Innskutt virksomhetskaper skal anses som bundet.

<i>Innskutt virksomhetskaper:</i>	Beløp
Innskutt virksomhetskaper 31.12.2022	0
Oppskrivning av eierandeler i perioden (+)	0
Nedskrivning av eierandeler i perioden (-)	0
Salg av eierandeler i perioden (-)	0
Kjøp av eierandeler i perioden (+)	0
Innskutt virksomhetskaper 31.12.2023	0
<i>Bunden opptjent virksomhetskaper:</i>	
Bunden opptjent virksomhetskaper pr. 01.01.2023	457
Kjøp av aksjer i perioden	0
Bokført verdi solgte aksjer i perioden (-)	0
Reversering av tidligere nedskrivning av aksjer i perioden	0
Nedskrivning av aksjer i perioden (-)	-183
Bunden opptjent virksomhetskaper 31.12.2023	274
Innskutt og bunden opptjent virksomhetskaper 31.12.2023	274
<i>Annen opptjent virksomhetskaper:</i>	
Annen opptjent virksomhetskaper 31.12.2022	74 136
Underskudd bevilgningsfinansiert aktivitet belastet annen opptjent virksomhetskaper:	-183
Overført fra periodens resultat	4 561
Overført til/fra bunden virksomhetskaper (+/-)	183
Annen opptjent virksomhetskaper 31.12.2023	78 697
Sum virksomhetskaper 31.12.2023	78 970

Nettobudsjetterte virksomheter kan eventuelt supplere med ytterligere spesifisering og gruppering av opptjent virksomhetskaper på egne linjer under oppstillingen. (Gjelder f. eks. virksomheter som fordeler opptjent virksomhetskaper til underliggende driftsenheter)

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
C9D6CA8F36654273A5507B40B080F8FF

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Note 11 Investeringer i aksjer og selskapsandeler

Beløp i 1000 kroner

	Organisasjonsnummer	Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet*	Balanseført egenkapital i selskapet**	Balanseført verdi i virksomhetsregnskapet	Kostpris rapportert til kapitalregnskapet
<i>Aksjer</i>									
Samfunns- og næringslivsforskning AS	984005776	22.11.2006	8 000	85,1 %	85,1 %	3 586	40 301	160	800
Vestlandets innovasjonsselskap AS	987753153	23.05.2016	4 189	1,2 %	1,2 %	-8 716	25 763	114	759
Selskap 3			0	0,0 %	0,0 %	0	0	0	0
Selskap 4			0	0,0 %	0,0 %	0	0	0	0
Selskap 5			0	0,0 %	0,0 %	0	0	0	0
Øvrige selskap***			0	0,0 %	0,0 %	0	0	0	0
Sum aksjer			12 189			-5 130	66 063	274	1 559
<i>Andeler (herunder leieboerinnskudd)</i>									
Selskap 1			0			0	0	0	0
Selskap 2			0			0	0	0	0
Øvrige selskap***			0			0	0	0	0
Sum andeler			0			0	0	0	0
Balanseført verdi 31.12.2023						-5 130	66 063	274	1 559

* Gjelder bokført resultat i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap

** Gjelder bokført egenkapital i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap

*** Vesentlige poster spesifiseres i eget avsnitt under oppstillingen

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
C9D6CA8F36654273A5507B40B080F8FF

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Note 12 Beholdninger av varer og driftsmateriell

Beløp i 1000 kroner

	<u>31.12.2023</u>	<u>31.12.2022</u>
Anskaffelseskost		
Råvarer og innkjøpte halvfabrikata	0	0
Varer under tilvirkning	0	0
Ferdige egentilvirkede varer og driftsmateriell	0	0
Innkjøpte varer (ferdigvarer) og driftsmateriell	0	0
Sum anskaffelseskost	0	0
Ukurans		
Ukurans i råvarer og innkjøpte halvfabrikata	0	0
Ukurans i varer under tilvirkning	0	0
Ukurans i ferdige egentilvirkede varer	0	0
Ukurans i innkjøpte varer (ferdigvarer)	0	0
Nedskrivning av driftsmateriell	0	0
Sum ukurans	0	0
Sum beholdninger av varer og driftsmateriell	0	0

Note 13 Kundefordringer

Beløp i 1000 kroner

	<u>31.12.2023</u>	<u>31.12.2022</u>
Kundefordringer til pålydende	4 021	4 095
Avsatt til latent tap (-)	-252	-251
Sum kundefordringer	3 770	3 844

Note 14 Andre kortsiktige fordringer

Beløp i 1000 kroner

	<u>31.12.2023</u>	<u>31.12.2022</u>
Forskuddsbetalt lønn	832	1 062
Reiseforskudd	0	0
Personallån	0	0
Andre fordringer på ansatte	0	0
Forskuddsbetalt leie	0	0
Andre forskuddsbetalte kostnader	39 007	14 943
Andre fordringer	1 565	3 122
Fordring på datterselskap mv. ¹⁾	0	0
Sum andre fordringer	41 404	19 127

1) gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
C9D6CA8F36654273A5507B40B080F8FF

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Note 15 Avregning bevilgningsfinansiert og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter)

Beløp i 1000 kroner

Den andel av ordinære bevilgninger og midler som er inntektsført, men ikke benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor ordinær bevilgningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:

Del I: Inntektsførte bevilgninger	Avsetning pr. 31.12.2023	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2022	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet				
<i>Konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppgaver</i>				
Forskningsstiltak institutter	30 938	0	29 165	1 773
Oppgave 2	0	0	0	0
Oppgave 3	0	0	0	0
Andre oppgaver ¹⁾	0	0	0	0
SUM konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppgaver	30 938	0	29 165	1 773
<i>Vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver</i>				
Oppgave 1	0	0	0	0
Oppgave 2	0	0	0	0
Oppgave 3	0	0	0	0
Andre oppgaver ¹⁾	0	0	0	0
SUM vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver	0	0	0	0
<i>Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter</i>				
Studentarbeidsplasser i leide lokaler	0	0	26	-26
Sykkelparkering	0	0	100	-100
Ombygging landskapsareal Institutt for finans	0	0	200	-200
Støyskjermer vestibyle i Høyblokken	0	0	1 000	-1 000
Sosial sone hagetak	0	0	1 000	-1 000
Ombygging Servicebygget, vedtatte, ikke igangsatte inv.prosjekter	0	0	1 992	-1 992
Oppgradering av IT-utstyr i Nybygget (UPS-punkter)	0	0	7 500	-7 500
Ny inngang lager Servicebygg	250	0	0	250
Toaletter kjeller i studentsone	250	0	0	250
Støttesystem for hørselshemmede	430	0	0	430
Møterom og miljørom HR-avdeling	450	0	0	450
Reinvestering møbler/inventar	637	0	322	315
Støttesystem for fjernundervisning, NHHE	750	0	0	750
Helhetlig skiltplan NHH	1 000	0	0	1 000
Utskifting av kopi-/multifunksjonsmaskiner	1 000	0	0	1 000
Oppgradering av AV-utstyr i aud. D	1 300	0	0	1 300
Ombygging av rom BU03/BU13 SIR og veiledningstjenesten	5 100	0	0	5 100
Reinvestering IT- og AV-utstyr	5 460	0	2 963	2 497
Rehabilitering Studentkantene	7 500	0	0	7 500
SUM vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter	24 127	0	15 103	9 025
<i>Påbegynte investeringsprosjekter</i>				
Undervisningsrom Bibliotek	0	0	200	-200
Ny personalkantine	0	0	40	-40
Ombygging av arealer Institutt for Samfunnsøkonomi	0	0	113	-113
Ombygging Seksjon for utd.kvalitet	0	0	204	-204
Avfallskomprimator	0	0	1 000	-1 000
Kompaktlaster	0	0	500	-500
Oppgradering av AV-infrastruktur Lab 1 og Lab 2	0	0	99	-99
Oppgradering av AV-infrastruktur aud. Carl Borch	0	0	150	-150
Oppgradering av AV-infrastruktur campus Oslo	0	0	1 224	-1 224
Oppgradering av AV-utstyr i møterom	0	0	316	-316
Oppgradering bedriftshytte	100	0	1 800	-1 700
Tilpasning av frigitte arealer NHHs, rom BU43	100	0	1 250	-1 150
Oppgradering av AV-infrastruktur auditorier A,B,C,D Max	150	0	5 781	-5 631
Adangskontrollsystem - utbygging og erstatninger	150	0	150	0
Oppgradering av AV-utstyr i Kollokvierom	281	0	1 025	-744
Kabling/nettverk i deler av Servicebygget, Nybygget inkl. Jepsen senter og campus Oslo	300	0	1 650	-1 350
IT/AV-utstyr Biblioteket	300	0	0	300
AV- og utdanningsteknologiutstyr	350	0	350	0
Backupsystem	400	0	300	100
Nye kontorer i 7. og 9. etg. Høyblokken	500	0	2 325	-1 825
Lounge/arbeidsareal studenter i Servicebygget	750	0	750	0
Ombygging landskapsareal i 2. etg. Servicebygg	950	0	6 875	-5 925
Oppussing FFA/Biblioteket	1 000	0	6 950	-5 950
Oppgradering av AV-infrastruktur Jepsen senter	1 135	0	1 188	-53
Nettverkskomponenter	2 150	0	8 395	-6 245
IT utstyr / brukerutstyr til institutter, avdelinger og stipendiater	2 200	0	2 297	-97
Utskifting av gamle møbler NHH, arbeidsplassvurdering	3 100	0	3 100	0
Servere til sentral infrastruktur - kapasitetsøkning	3 800	0	300	3 500
Brannsikkerhet	4 468	0	4 957	-489
Ombygging auditorier i Nybygget til læringsrom	5 950	0	1 000	4 950
SUM påbegynte investeringsprosjekter	28 134	0	54 288	-26 154

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
C9D6CA8F36654273A5507B40B080F8FF

<i>Andre formål</i>				
Formål 1	0	0	0	0
Formål 2	0	0	0	0
Formål 3	0	0	0	0
Andre formål ¹⁾	0	0	0	0
<i>SUM andre formål</i>	0	0	0	0
Sum Kunnskapsdepartementet	83 200	0	98 556	-15 356
Andre departementer og finansieringskilder				
Overskudd NHHE - til disposisjon for enhetene	17 253	0	16 267	986
Overskudd NHHE - til styrets disposisjon	25 896	0	24 928	968
Opplyst overskudd NHHE	3 026	0	3 352	-325
Nedskrivning av aksjer	0	183	0	0
Sum andre departementer og finansieringskilder	46 175	183	44 547	1 628
Sum avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	129 375	183	143 103	-13 728
Tilført fra annen virksomhetskapskapital				-183
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet				-13 911

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter), forts

Del II: Ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver:

	Avsetning pr. 31.12.2023	Avsetning pr. 31.12.2022	Endring i perioden
Statlige etater (unntatt NFR og RFF)			
Diverse prosjekter	56	19 938	-19 881
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0
Tiltak/opp-gave/formål ¹⁾	0	0	0
Sum andre statlige etater (unntatt NFR og RFF)	56	19 938	-19 881
Norges forskningsråd			
SFF: FAIR	-2 438	-3 814	1 376
Diverse prosjekter	7 294	8 596	-1 301
Tiltak/opp-gave/formål ¹⁾	0	0	0
Sum Norges forskningsråd	4 856	4 781	75
Regionale forskningsfond			
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0
Tiltak/opp-gave/formål ¹⁾	0	0	0
Sum regionale forskningsfond	0	0	0
Andre bidragsytere			
Kommunale og fylkeskommunale etater	0	0	0
Organisasjoner og stiftelser	-210	51	-261
Næringsliv og private bidragsytere	20 345	18 681	1 665
Øvrige andre bidragsytere	1 170	579	590
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	13 350	6 202	7 148
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	0	0	0
Sum andre bidrag ²⁾	34 655	25 513	9 142
Andre tilskudd og overføringer ³⁾	0	0	0
Sum andre bidrag, tilskudd og overføringer	34 655	25 513	9 142
Sum ikke inntektsførte tilskudd og bidrag	39 568	50 232	-10 664
Gaver og gaveforsterkninger			
Tiltak/opp-gave/formål/giver	0	0	0
Tiltak/opp-gave/formål/giver	0	0	0
Tiltak/opp-gave/formål/giver ¹⁾	0	0	0
Sum gaver og gaveforsterkninger	0	0	0
Sum ikke inntektsførte tilskudd og overføringer	39 568	50 232	-10 664
Sum fordringer knyttet til tilskudd og overføringer⁴⁾	9 148	12 979	0

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
C9D6CA8F36654273A5507B40B080F8FF

Del III: Ikke inntektsførte bevilgninger (utsatt inntektsføring)

	Forpliktelse pr. 31.12.2023	Forpliktelse pr. 31.12.2022	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet			
Driftsoppgaver - unntatt investeringsformål			
<i>Periodisering av ordinær driftsbevilgning - KD (bare i delårsregnskap)</i>	0	0	0
<i>Driftsoppgaver (spesifiser og legg til linjer)</i>	0	0	0
Sum tildelinger til driftsoppgaver	0	0	0
Investeringsformål			
<i>Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter</i>	0	0	0
<i>Påbegynte investeringsprosjekter (spesifiser og legg til linjer)</i>	0	0	0
Sum investeringsformål	0	0	0
Sum Kunnskapsdepartementet	0	0	0
Andre departementer			
<i>Periodisering driftsbevilgning - andre departementer (delårsregnskap)</i>	0	0	0
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>	0	0	0
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>	0	0	0
Sum andre departementer	0	0	0
Sum ikke inntektsførte bevilgninger	0	0	0

1) Vesentlige poster spesifiseres om nødvendig i egne avsnitt under oppstillingen

2) Skal bare omfatte prosjekter som tilfredsstiller kravene til bidragsfinansiert aktivitet i rundskriv F-07/13.

3) Skal omfatte tilskudd og overføringer som ikke tilfredsstiller kravene til bidragsfinansiert aktivitet i rundskriv F-07/13

4) Her vises summen av alle fordringer som er nettoført i note 15 del II

Avsetninger til andre formål og investeringer fra Kunnskapsdepartementet	Bevilgning for 2023	Avsetning pr. 31.12.2023 i kr	Avsetning pr. 31.12.2023 i pst.	Referanse
Avsetninger til andre formål	633 826	30 938	5 %	N15IV.01
Avsetninger til investeringer	633 826	52 262	8 %	N15IV.02
Sum avsetninger fra Kunnskapsdepartementet	633 826	83 200	13 %	N15IV.1

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
C9D6CA8F36654273A5507B40B080F8FF

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Note 16 Opptjente, ikke fakturerte inntekter/Mottatt forskuddsbetaling

Beløp i 1000 kroner

DEL I

	31.12.2023	31.12.2022
<i>Opptjente, ikke fakturerte inntekter</i>		
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	0	284
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	98	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	82	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	0	0
Andre prosjekter ²⁾	0	0
Sum opptjente, ikke fakturerte inntekter	181	284

DEL II

	31.12.2023	31.12.2022
<i>Mottatt forskuddsbetaling</i>		
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	15 873	2 817
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	272	463
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	598	617
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	0	0
Andre prosjekter ²⁾	0	0
Sum mottatt forskuddsbetaling	16 742	3 897

Prosjektene spesifiseres etter sin art.

1) Gjelder aktivitet som faller inn under bestemmelsene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Gjelder aktivitet som ikke tilfredsstillter kravene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
C9D6CA8F36654273A5507B40B080F8FF

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Note 17 Bankinnskudd, kontanter og lignende²⁾

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2023	31.12.2022
Innskudd statens konsernkonto (nettobudsjetterte virksomheter) ³⁾	422 884	417 522
Bankinnskudd for gaver og gaveforsterkninger ³⁾	9 389	8 948
Øvrige bankkontoer ¹⁾	0	0
Kontantbeholdninger ¹⁾	0	0
Sum bankinnskudd og kontanter	432 273	426 470

1) Vesentlige beholdninger skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Bankinnskudd og andre beholdninger skal oppgis i tusen kroner med tre desimaler.

3) Skal samsvare med kontoutskrift for oppgjørskontoen fra Norges Bank.

Note 18 Annen kortsiktig gjeld

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2023	31.12.2022
Skyldig lønn	14 871	11 819
Skyldige reiseutgifter	0	0
Annen gjeld til ansatte	0	0
Påløpte kostnader	27 674	26 345
Midler som skal videreformidles til andre ¹⁾	0	0
Annen kortsiktig gjeld	18 250	9 505
Gjeld til datterselskap m.v ²⁾	0	0
Sum	60 795	47 669

1) Gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Gjelder midler som skal videreformidles til andre samarbeidspartnere i neste termin.

Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Se også note 20 om spesifikasjon av midler som er videreformidlet.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
C9D6CA8F36654273A5507B40B080F8FF

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Note 19 Avsetninger langsiktige forpliktelser

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2023	31.12.2022
Gave fra DNB	747	755
Gave fra Norgesgruppen	125	1 406
Gave Equinor	7 233	6 193
Gave Telenor	1 533	3 388
Diverse gaver	-175	92
Sum Gaver	9 463	11 834
Gaveforsterkninger	0	0
Andre avsetninger langsiktige forpliktelser ¹⁾	0	0
Sum avsetninger langsiktige forpliktelser	9 463	11 834

1) spesiferes i egen oppstilling

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
C9D6CA8F36654273A5507B40B080F8FF

NHH

Kommentarer til årsregnskapet 2023 – Norges Handelshøyskole

Bekreftelse på at regnskapet gir et dekkende bilde

Regnskapet for 3. tertial 2023 gir et dekkende bilde av virksomheten. Regnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet og i samsvar med statlige regnskapsstandarder som gjelder for virksomheter underlagt Kunnskapsdepartementet. Regnskapet er presentert i samsvar med regnskapsmal fra Kunnskapsdepartementet.

Institusjonens økonomiske drift i perioden – avvik mellom budsjett og regnskap

Høyskolens budsjett for 2023 ble vedtatt med et underskudd på i overkant av kr 100 mill., med finansiering fra akkumulert ubrukt bevilgning og overskuddsmidler fra NHH Executive (NHHE) fra tidligere år. Det er budsjettet med investeringer på kr 56,6 mill. samt en fortsatt økning i aktivitetsnivået i forhold til 2022. Det er også lagt inn en liten økning i antall faste stillinger både på vitenskapelig og administrativ side. Det er lagt inn en ambisjon om å øke eksterntfinansiert aktivitet, og det er estimert at dette vil medføre en netto overføring av midler relatert til egenfinansierte årsverk i forskningsprosjekter på i overkant av kr 12,1 mill.

Årets resultat viser et underskudd på kr 9,4 mill., med et positivt budsjettavvik på kr 92,8 mill. Som forventet har det positive budsjettavviket økt noe siden 2. tertialrapporteringen.

Inntekt fra bevilgninger – positivt avvik kr 26,4 mill.

Det positive avviket på kr 26,4 mill. er delvis knyttet til tilleggsbevilgningen, kr 15,6 mill., som ble tildelt i revidert nasjonalbudsjett i juni. I tillegg er bevilgning benyttet til investeringsformål kr 9,8 mill. lavere enn budsjettet, noe som fører til et positivt inntektsavvik (bokføres som utsatt bevilgning). Sammenlignet med 2022 har inntektsført bevilgning økt med 9,2%.

Inntekt fra tilskudd og overføringer og Salgs- og leieinntekter – negativt avvik kr 6,7 mill.

Det er foretatt en omklassifisering av inntekter fra tilskudd til oppdrag ved NHHE, så det er hensiktsmessig å se disse to inntektsområdene under ett. Samlet sett er det et negativt avvik på kr 6,7 mill. Dette følger av et negativt avvik innenfor øvrig BOA på kr 13,7 mill. som skyldes forsinkelser i planlagt reiseaktivitet og gjennomføring av eksperimenter. Imidlertid veies dette delvis opp av et positivt avvik ved NHHE og BFV på kr 7 mill. Inntektene innen etter- og videreutdanningsvirksomheten (NHHE) har hatt en betydelig økning som følge av flere studenter til programmene. Sammenlignet med 2022 har inntekten økt med 10%, noe som innebærer at andelen sett i forhold til samlet inntekt ligger på samme nivå.

Det er ingen vesentlige avvik i øvrige inntekter.

Lønn og sosiale kostnader – positivt avvik kr 8,5 mill.

Innen BFV er det et positivt avvik på kr 13,9 mill. Mindreforbruket skyldes i hovedsak reversering av for mye avsatt pensjonskostnad til SPK og forsinkelser i rekruttering til administrative stillinger. Innenfor BOA har det vært et merforbruk på lønnsområdet, kr 5,7 mill., som i hovedsak er knyttet til NHHs egeninnsats i prosjektene. Lønnskostnadene, korrigert for tilbakeføring av for høy avsatt pensjonskostnad til SPK, har økt med 10,5% i forhold til 2022. Antall årsverk har økt med 3,6%, og gjennomsnittlig årsverkskostnad har økt med 6,9%.

NOREGS HANDELSHØGSKOLE
Norwegian School of Economics

Høylyngveien 30
5045 Bergen, NORWAY

E postmottak@nhh.no
T +47 55 95 90 00

W www.nhh.no
ORG.NR. 974 789 523

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
C9D6CA8F36654273A5507B40B080F8FF

NHH

Andre driftskostnader – positivt avvik kr 63,7 mill.

Til tross for økte kostnader til eiendomsdrift, kjøp av databaser og annen programvare fra utlandet sammenlignet med 2022, er det samlede underforbruket innenfor BFV kr 54,8 mill. I budsjettet var det forutsatt en høy aktivitet innenfor faglige aktiviteter, noe som har vist seg å være for optimistisk. Basert på erfaring de siste par årene vil budsjetteringspraksis endres i 2024 slik at budsjettet blir mer forventningsrett.

Innen øvrig bidrags- og oppdragsaktivitet ekskl. NHHE er det et underforbruk på kr 14,2 mill. Tidligere i år var det noe forsinkelser i rekruttering av prosjektansatte, som har bidratt til at reise- og seminaraktiviteten og gjennomføring av eksperimenter har vært noe lavere enn planlagt. Ved NHHE er driftskostnadene noe høyere enn budsjettet og veier opp noe av underforbruket.

Andre driftskostnader har økt med 7,7% sammenlignet med 2022, og er i hovedsak knyttet til pris- og valutakursendringer.

Vurdering av økonomisk situasjon

Den økonomiske situasjonen vurderes som tilfredsstillende både på kort og lang sikt. Det forventes at kontantstrømmen i løpet av de nærmeste årene vil kunne få en svakere utvikling, blant annet som følge av at ekstra studieplasser som ble tildelt under pandemien, fases ut. Det er i tillegg en viss usikkerhet knyttet til hvordan ny finansieringsmodell vil påvirke fremtidige bevilgninger. Det er derfor viktig å sørge for at faste kostnader ligger på et nivå som gjør at høyskolen kan tåle en viss endring i årlige bevilgninger uten at dette i for stor grad påvirker evnen til å kunne gjennomføre strategiske satsninger.

Utvikling i avregnet bevilgningsfinansiert virksomhet

Ved utgangen av 2022 var ubrukt bevilgning kr 98,6 mill. og avsetning knyttet til overskudd generert ved NHHE kr 44,5 mill., til sammen kr 143,1 mill. Samlet avsetning ved utgangen av 2023 er redusert til kr 129,4 mill., fordelt på kr 83,2 mill. i ubrukt bevilgning og kr 46,2 mill. i akkumulert overskudd generert ved NHHE.

Avsetninger til andre formål og investeringer fra Kunnskapsdepartementet	Bevilgning for 2023	Avsetning pr. 31.12.2023 i kr	Avsetning pr. 31.12.2023 i pst.
Avsetninger til andre formål	633 826	30 938	5 %
Avsetninger til investeringer	633 826	52 262	8 %
Sum avsetninger fra Kunnskapsdepartementet	633 826	83 200	13 %

Årsaken til høye avsetninger knyttet til ubrukt bevilgning, kan delvis forklares med lavere aktivitet enn planlagt, i hovedsak knyttet til forskningsaktivitet. Høyskolen har således ikke oppnådd *budsjetterte* mål, imidlertid har målene vært noe optimistisk budsjetterte. De siste par årene har det vært en betydelig økning i eksternt finansiert virksomhet, både innen forskningsaktiviteten og salg- og oppdragsvirksomhet (NHHE). I 2023 utgjør eksterne inntekter nær 23% av samlede driftsinntekter, dette er på samme nivå som i 2022. En høy andel eksterne inntekter innebærer en viss risiko, særlig for NHHE som er en konkurranseutsatt virksomhet. Det er derfor viktig for høyskolen å ha reserver til perioder med lavere tilfang av eksterne inntekter. NHH lykkes godt i å tiltrekke seg høy kompetanse og eksterne forskningsmidler. Når det gjelder forskningsaktiviteten innenfor BFV, arbeides det videre med å øke denne, samtidig som avsetningene holdes på et forsvarlig nivå. Økt antall eksterntfinansierte prosjekt, fører til flere ansatte og økt arealbehov. I tillegg til å vurdere leie av ekstra lokaler, er det derfor på kort sikt nødvendig å foreta noen ombygginger, og

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
C9D6CA8F36654273A5507B40B080F8FF

NHH

investeringsplanen inneholder flere tiltak enn avsetningen kan dekke. På sikt kan det bli behov for å benytte deler av virksomhetskapitalen for å finansiere investeringsbehovet. Det vurderes at avsetningene er på et forsvarlig nivå.

Gjennomførte og planlagte investeringer

Planlagte investeringer for 2023 var kr 56,6 mill. Ved utgangen av året er kr 46,9 mill. av disse gjennomført. Det er gjennomført investeringer knyttet til IT-anskaffelser på kr 24 mill., og investeringer knyttet til eiendom på kr 22,8 mill. Avviket er stort sett knyttet til langsiktig investeringsplan på eiendomsområdet. Dette skyldes blant annet at noen tiltak har blitt gjennomført til lavere kostnad enn planlagt, noen tiltak utgår eller er forsinket og ellers er det tiltak som er igangsatt og budsjettert til 2023, men som ferdigstilles i 2024.

I note 15 er det avsatt kr 24,1 mill. til vedtatte, ikke påbegynte investeringer, og kr 28,1 mill. i påbegynte investeringsprosjekter. Samlet investeringsplan for perioden 2024-2034 er kr 111,3 mill.

Investeringsplanen ble sist vedtatt av styret 14.03.2023. Revidert investeringsplan for 2024 vil bli fremlagt for styret i forbindelse med godkjenning av årsregnskapet 05.03.2024.

Det bekreftes at NHHs revisor er Riksrevisjonen.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
C9D6CA8F36654273A5507B40B080F8FF

NHH

Bergen, 05.03.2024

Karen Helene Ulltveit-Moe

Tord Lien

Harald Espedal

Miao Reinlund

Aline Bütikofer

Inger G. Stensaker

Katarina Kaarbøe

Hallvard Lyssand

Aruna D. Tatavarthy

Ingrid Follaug

Sander Malsten

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
C9D6CA8F36654273A5507B40B080F8FF

List of Signatures

Page 1/1

Årsregnskap 2023 inkl. ledelseskomentarer.pdf

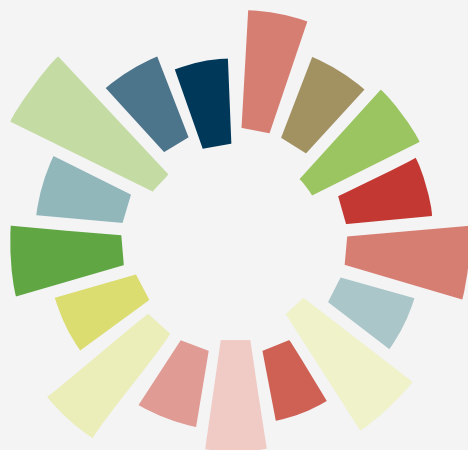
Name	Method	Signed at
Stensaker, Inger Grøgaard	BANKID	2024-03-07 08:58 GMT+01
Malsten, Sander Hyun P	BANKID	2024-03-07 15:19 GMT+01
Bütikofer, Aline	BANKID	2024-03-07 08:52 GMT+01
Ulltveit-Moe, Karen Helene	BANKID	2024-03-07 08:50 GMT+01
Hallvard Lyssand	BANKID	2024-03-07 08:33 GMT+01
Espedal, Harald	BANKID	2024-03-07 15:23 GMT+01
Reinlund, Miao Chen	BANKID	2024-03-07 08:07 GMT+01
Tatavarthy, Aruna Divya	BANKID	2024-03-07 15:08 GMT+01
Follaug, Ingrid	BANKID	2024-03-07 14:46 GMT+01
Kaarbøe, Katarina Georgsdotter	BANKID	2024-03-07 10:39 GMT+01
Lien, Tord André	BANKID	2024-03-07 09:38 GMT+01

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

External reference: C9D6CA8F36654273A5507B40B080F8FF

SAMMEN FOR BÆREKRAFTIG VERDISKAPNING

NORGES HANDELSHØYSKOLE
NHH NORWEGIAN SCHOOL OF ECONOMICS

Helleveien 30
5045 Bergen
T (+47) 55 95 90 00
W NHH.NO

NHH

Forsidefoto: NHHs studentambassadører 2023-24 | Foto: Helge Skodvin

STATUS ANSETTELSESPROSESS, NY REKTOR FRA 01.08.2025

Saksbehandler Carina Ottesen
Arkivreferanse 24/03469-2

Utvalg
Styret ved Norges Handelshøyskole

Møtedato
03.09.2024

Utvalgsnr
46/24

Forslag til vedtak:

Styret tar redegjørelsen til orientering.

Bakgrunn:

Styreleder gir en redegjørelse for ansettelsesprosessens innledende fase.

Det vises for øvrig til styrets behandling av ansettelsesprosessen av ny rektor ved NHH fra 1. august 2025, i styremøte 18. juni d.å., med vedtak om bl.a. stillingsbeskrivelse, oppnevning av rådgivende innstillingsutvalg og referansegruppe samt tentativ tidsplan (sak 29/24).

STATENS LEDERLØNNSSYSTEM - STILLINGS- OG RESULTATKRAV FOR REKTOR VED NHH 2024-2025

Saksbehandler Sylvi Larsen
Arkivreferanse 18/00223-57

Utvalg	Møtedato	Utvalgsnr
Styret ved Norges Handelshøyskole	03.09.2024	47/24

Forslag til vedtak:

Styret slutter seg til fremlagte forslag til stillings- og resultatkrav for rektor ved NHH 2024-2025.

Bakgrunn:

Lønns- og arbeidsvilkår for rektor ved NHH følger bestemmelsene i Statens lederlønssystem. I henhold til ordningen, er arbeidsgiver (representert ved styrets leder) og rektor forpliktet til årlig å drøfte i hvilken grad lederen har oppfylt stillings- og resultatkravene fastsatt i arbeidskontraktens del II, og hvilke stillings- og resultatkrav som skal gjelde for lederen i de kommende tolv måneder (lederlønnskontraktens del I, pkt. 5).

I dette styremøtet vil styret kun behandle de foreslåtte stillings- og resultatmål for 2024-2025. Vedlegg 2, og resultatmålene for 2023-2024 legges frem til orientering.

I lys av at årets lønnsforhandlinger i staten skal avgjøres av Rikslønnsnemda, forhandlingene er berammet til 7. november og 15. november 2024, vil lønnsendringer for ledere på statens lederlønssystem først bli behandlet når resultatet i Rikslønnsnemda foreligger.

Dette betyr at styrets behandling av rektors resultatoppnåelse og eventuelle innspill om lønnsendring for perioden 2024 – 2025, vil måtte avvete til det foreligger et forhandlingsresultat for øvrige ansatte i staten. Med den informasjonen vi har i dag, om gjennomføring av lønnsforhandlingene i staten i 2024, vil denne saken trolig kunne legges frem for styret i desember 2024.

Vedlegg:

1. Stillings- og resultatkrav for rektor ved NHH 2023-2024 (u.off. jf. offl § 13, jf. fvl § 13.1)
2. Forslag til stillings- og resultatkrav for rektor ved NHH 2024-2025 (u.off. jf. offl § 13, jf. fvl § 13.1)

Sak 47/24 Vedlegg 1

Dokumentet er unntatt offentlighet.

Tittel: Stillings- og resultatkrav for rektor ved NHH 2023-2024

Tilgangskode: Unntatt offentlighet

Paragraf: Offl § 13, jf. fvl § 13.1

Sak 47/24 Vedlegg 2

Dokumentet er unntatt offentlighet.

Tittel: Forslag til stillings- og resultatkrav for rektor ved NHH 2024-2025

Tilgangskode: Unntatt offentlighet

Paragraf: Offl § 13, jf. fvl § 13.1

EVENTUELT - MØTE 6/24

Saksbehandler Randi Holmås
Arkivreferanse 21/03485-40

Utvalg
Styret ved Norges Handelshøyskole

Møtedato
03.09.2024

Utvalgsnr
48/24

Forslag til vedtak:

Vedtak i saker under Eventuelt behandles i møtet.

Orienteringssak 6/24: Årsrapport - Nemnd for studentsaker NHH 2023
Arkivnr. 21/01317-20

Årsrapport - Nemnd for studentsaker NHH 2023

NHH

ÅRSRAPPORT 2023

1. INNLEDNING	1
2. NEMND FOR STUDENTSAKERS SAMMENSETNING	1
3. SAKER 2023	2
3.1 Klagesaker	2
3.1.1 Oversikt.....	2
3.1.2 For sen innlevering av eksamen.....	3
3.1.3 Klage på formelle feil.....	3
3.2 Fuskesaker.....	4
3.2.1 Saker fremmet for Felles klagenemd.....	5
4. ANDRE AKTUELLE TEMA I 2023	7
4.1 Saksbehandlingstid	7
4.2 Advokatrepresentasjon og utgifter	8

innledning

1. INNLEDNING

Nemnd for studentsaker ved NHH behandler klager over enkeltvedtak som er fattet ved høyskolen. Nemnda behandler også klager over formelle feil ved eksamen. Klager på vedtak fattet av faginstanser ved NHH går i første omgang til samme enhet som har behandlet saken. Dersom de ikke finner å kunne omgjøre eget vedtak går saken til behandling i Nemnd for studentsaker (forutsatt at klager ikke ønsker å trekke saken). Nemndas vedtak i klagesaker er endelige og kan derfor ikke påklages.

I tillegg behandler og treffer nemnda vedtak i noen sakstyper som førsteinstans. Dette gjelder saker om mistanke om fusk, bortvisning fra NHH samt saker om forfalskning av søknadspapirer i forbindelse med opptak. Nemndas vedtak i disse sakene kan påklages til Felles klagenemnd, som er den nasjonale klagenemnda for nærmere bestemte vedtak fattet ved universiteter og høyskoler. Eventuelle fuskesaker til Felles Klagenemnd tas rutinemessig opp til fornyet vurdering i NHHs Nemnd for studentsaker før oversendelse.

Nemnd for studentsaker ved NHH avholdt i 2023 totalt 12 møter hvorav ett møte på sirkulasjon. Det ble behandlet 105 saker hvorav 79 saker var klager over vedtak fattet av fagavdelinger ved NHH og 24 saker gjaldt fusk. I tillegg ble 2 fuskesaker behandlet på nytt der det ble vurdert om det hadde fremkommet nye momenter som tilsa omgjøring av vedtak før oversendelse til Felles klagenemnd.

Klagerne fikk i 2023 medhold av Nemnd for studentsaker ved NHH i ett tilfelle, samt delvis medhold (reaksjonsnedsettelse) i ett tilfelle. Begge sakene gjaldt fusk. I den første saken fant nemnda at det ikke med tilstrekkelig sannsynlighetsovervekt var bevist at det hadde forekommet ureglementert samarbeid med en annen, ikke navngitt student. I den andre saken la nemnda vekt på at studenten hadde erkjent både de objektive og subjektive forholdene i saken og at hen allerede hadde oppnådd kursgodkjenning i faget. Nemnda fant at dette ga grunnlag for en mildere reaksjon enn graden av forsett normalt ville tilsagt.

2. NEMND FOR STUDENTSAKERS SAMMENSETNING

Nemnd for studentsaker ved NHH består av ekstern jurist (leder) to vitenskapelig ansatte og to studenter. Nemnda har hatt følgende sammensetning i 2023:

Leder: Professor Asbjørn Strandbakken, UiB

Vara for leder: Professor Bjørnar Borvik, UiB

Representanter for de vitenskapelige ansatte:

Medlem: Professor Øystein Gjerde, NHH

Vara: Førsteamanuensis Jørgen Haug, NHH

Medlem: Førsteamanuensis Beate Sandvei, NHH

Vara: Førsteamanuensis Linda Orvedal, NHH

Studentrepresentanter vårsemesteret 2023:

Medlem Amund Hannevik

Medlem: Mina Johnsen Linnestad

Vara: Marius Nicolai Berntsen

Vara: Malene Kristine Meidell Alsaker

Studentrepresentanter høstsemesteret 2023:

Medlem: Mina Johnsen Linnestad

Medlem: Knut Visdal

Vara: Malene Kristine Meidell Alsaker

Vara: Kristian Hope

Nemnd for studentsakers sekretær: Trude Svärd Gudmundset, Rektors stab.

3. SAKER 2023

3.1 Klagesaker

3.1.1 Oversikt

Nemnd for studentsaker fattet i 2023 vedtak i totalt 105¹ klagesaker fra studenter. Etter en kraftig økning i antall saker under pandemien ser saksmengden ut til å ha stabilisert seg på et høyere nivå. Sakene fordelte seg som følger:

Type klagesak	2018	2019	2020	2021	2022	2023
For sen innlevering	4	13	32	42	28	15
Formelle feil	1	6	20	19 ²	16	29
Tilrettelegging		4	3	6	5	13
Ekstra forsøk eksamen	1	1	6	1	2	
Utvidet studierett	4	2	2	2	2	
Dispensasjon frist	2	1	1	2	1	
Avslag opptak		5	7	9	8	2
Overgang til master	2	7	4	1	4	5
Eksamen ikke sensurert ³						2
Annet	10	15	9	10	9	13
Antall klagesaker:	24	54	84	92	75	79
Inkludert saker vedrørende fusk:	31	61	100	101	91	105

Kategorien «annet» omhandler blant annet Nemnd for studentsakers årsrapport, årsrapport fra studentombudet, endring av vitnemål, innlevering ved bruk av feil filformat, opptak i dobbeltgradsprogrammet, poengberegning ved opptak, reservert studieplass, omregning av NUCB credits og innpass av eksterne kurs.

¹ Inkludert fornyet vurdering av 2 fuskesaker før oversendelse til FK

² Den ene saken omhandlet 33 klager på formelle feil i samme eksamen

³ Sakene gjelder tilfeller der formalkrav ikke er oppfylt

saker 2023

3.1.2 For sen innlevering av eksamen

I forhold til 2023 har antall saker som gjelder for sen innlevering av eksamen gått ned en god del. Dette henger nok delvis sammen med at antallet hjemmeeksamener i perioden også har sunket. Sakene dreier seg i all hovedsak om tilfeller der klager har hatt problemer i forbindelse med digital innlevering der dette ikke skyldes forhold ved NHH eller problemer med Wiseflow.

Nemnd for studentsaker ser at det kan oppfattes svært belastende for kandidatene når en eksamensbesvarelse som leveres kort tid etter frist ikke blir ansett som innlevert i tide. Hensynet til likebehandling veier likevel tyngst i disse sakene, noe som medfører at nemnda normalt støtter fagavdelingens praksis med at fristen for innlevering overholdes strengt.

Bakgrunnen for nemndas avgjørelser er i flere av sakene at klager ikke har fulgt NHHs oppfordringer om å starte innlevering av eksamensbesvarelsen i tide. Det er avsatt 15 minutter dedikert til klargjøring og innlevering av eksamensbesvarelser i etterkant av eksamen, noe som også blir ansett som nok tid til å håndtere eventuelle problemer som kan oppstå.

Kandidatene har et selvstendig ansvar for å sørge for at arbeid med selve innleveringen (konvertering av filer etc.) starter tidsnok, og at det tas høyde for at nettforbindingen som benyttes er stabil. Kandidatene blir i forkant av eksamen informert om at det skal tas kontakt med seksjon for eksamen ved opplastningsproblemer. Disse prosedyrene er også beskrevet på NHHs hjemmesider. Dersom selve eksamensbesvarelsen oversendes eksamenskontoret før fristen for innlevering går ut, vil den etter en nærmere vurdering kunne bli godkjent som innlevert i tide. Hvis besvarelsen leveres etter fristens utløp, vil dette normalt ikke bli ansett som force majeure da klager ikke har opptrådt i henhold til prosedyrene. Dette ble funnet å være tilfelle i alle sakene i 2023, slik at ingen av klagerne ble gitt medhold.

3.1.3 Klage på formelle feil

Det fremgår av universitetsloven⁴ at den som har vært oppe til eksamen eller prøve kan klage over formelle feil, og at sensurvedtaket oppheves dersom feilen «kan ha hatt betydning for kandidatens prestasjon eller bedømmelse av denne».

Det ble behandlet 29 klager over formelle feil i forbindelse med avvikling av eksamener i 2023. Dette er en forholdsvis signifikant økning fra 2022. Økningen ansees å ha sammenheng med misnøye med ett til to spesifikke kurs. Slike tilfeller blir rutinemessig videreformidlet til NHH ledelsen.

Øvrige saker der det ikke ble gitt medhold gjaldt blant annet påstand om at det ble stilt strengere krav til studentene enn tidligere, manglende samsvar mellom begrunnelse og karakter, tekniske problemer med stort (600 siders) vedlegg på eksamen, nedgang i karakter etter klagesensur, sprik mellom evalueringskriteriene og sensor sin karakterbegrunnelse og forstyrrelser under eksamensgjennomføring. I tillegg gjaldt flere saker misnøye med eksamensoppgavene ved at klager hevdet at spørsmålene var uklart, misvisende eller dårlig formulert og at presisering/feilretting av eksamensoppgaver kom for sent.

⁴ Universitetsloven § 5-2 (1) og 5-2 (2)

3.2 Fuskesaker

Med fusk menes en opptreden i strid med reglene for eksamensavvikling, og som på en urettmessig måte kan føre til at kandidatens resultater blir vurdert bedre enn ellers. Etter universitetsloven⁵ kan en student som fusker få den aktuelle eksamen annullert. I tillegg kan studenten bli utestengt fra NHH og bli fratatt retten til å gå opp til eksamen både ved NHH og andre læresteder i inntil ett år. En forutsetning for å ilegge reaksjoner som for eksempel annullering av eksamen og utestengelse fra lærestedet er at det subjektive skyldkravet er oppfylt. Det stilles dermed vilkår om at kandidaten har opptrådt «forsettlig» eller «grovt uaktsomt».

En person kan sies å ha opptrådt «forsettlig» når vedkommende har villet den handling som er foretatt. Flere av klagerne argumenterer blant annet med at de har vært ukjent med både selve regelverket, og hvilke konsekvenser fusk kan medføre. Det er imidlertid ikke et krav til forsettet at vedkommende som utfører handlingen vet at den er ulovlig. I samtlige saker der studenten har fusket har klagenemda funnet det dokumentert at klager i det minste har opptrådt «grovt uaktsomt». Dette innebærer ikke at nemnda har utelukket at studenten også kan ha handlet forsettlig.

Det er Nemnd for studentsaker som i sine vedtak avgjør på hvilket tidspunkt vedtak om utestenging skal tre i kraft. Vanligvis gjelder utestenging fra påfølgende semester, og gjelder ett eller to semester basert på en vurdering av om fusk i det enkelte tilfellet ansees som «grovt uaktsomt» eller «forsettlig». Det er i så fall kun resultatet i den aktuelle eksamen som blir annullert i det semesteret vedkommende har fusket. De andre resultatene som vedkommende har fått i samme semester blir stående. Studenten kan også ta planlagte eksamener i f.eks. vårsemesteret, dersom vedtaket sier de skal utestenges for høstsemesteret.

Avgjørelsene i nemnda baserer seg i tillegg til sakens fakta på at studentene har en selvstendig plikt til å sette seg inn i det aktuelle regelverket før eksamen avholdes. De bekrefter også at de er kjent med eksamensreglementet når de semesterregistrerer seg. Nemnda har i alle fuskesakene gått gjennom informasjonen som sendes ut fra høyskolen i forkant av eksamen om gjeldende regelverk, og denne ansees for å være både grundig og informativ. I 2023 behandlet NHHs Nemnd for studentsaker 24 saker som omhandlet fusk, og det ble gjort fornyet vurdering i 2 saker som ble klaget inn for Felles klagenemnd. Reaksjonsformen i sakene avhenger av grad av forsett og alvorlighet, og fordeler seg som følger:

	Antall fuskesaker ved NHH (etter konsekvens)					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ingen reaksjon/ikke fusk	2	1			2	1
Annullering	4		5		1	3 ⁶
Annullering og ett semesters utestenging	1	5	6	6	8	9
Annullering og to semesters utestenging	0		3			11 ⁷
Nye saker	7	6	14	6	11	24
Fornyet vurdering før oversendelse til Felles klagenemnd	0	1	2	3	5	2
Antall saker totalt	7	7	16	9	16	26

⁵ Universitetsloven § 4-7 og 4-8

⁶ Én fikk delvis medhold

⁷ 10 studenter involvert i fusk v/hjemmeeksamen i to kurs

saker 2023

Tjue av sakene i 2023 gjaldt ureglementert samarbeid med medstudent under individuell eksamen. Majoriteten av disse sakene besto av en gruppe på 10 studenter som ble funnet å ha fusket under eksamen i to forskjellige kurs.

De fire andre sakene gjaldt plagiat ved å ha fremstilt andres arbeid som sitt eget. Det vil vanligvis si å sitere kilder eller på annen måte kopiere inn ulikt omfang av tekst fra andre kilder uten tilstrekkelig kildehenvisning, eller å presentere eget tidligere arbeid som nytt. NHH hadde ingen tilfeller av selvplagiat i 2023.

3.2.1 Saker fremmet for Felles klagenemnd

Totalt fire saker ble i løpet av året behandlet av Felles klagenemnd. Alle disse sakene ble påklaget til Felles klagenemnd i 2022, og tidligere vedtak fattet av Nemnd for studentsaker ved NHH ble stadfestet i 2023.

Den første saken gjaldt fusk ved ulovlig samarbeid under hjemmeeksamen der eksamen ble gitt i to ulike varianter. De ulike variantene ble gitt for å avdekke eventuelt ureglementert samarbeid. I gjeldende sak hadde klageren fått utdelt oppgavevariant 1 med tilhørende talldata, men hadde besvart eksamensoppgaven med talldata oppgitt i oppgavevariant 2. Sensor i emnet mente dermed at det var grunnlag for å mistenke fusk ved ureglementert samarbeid. Klager erkjente at han hadde tatt kontakt med en medstudent under eksamen. Klageren forklarte videre at han hadde fått tilsendt medstudentens besvarelse for å se løsningen på deloppgave 1d og 1e. Klageren hadde ikke vært kjent med at det fantes to varianter av det utdelte datasettet til oppgave 2, og løste derfor denne oppgaven i Excel-dokumentet han hadde mottatt fra medstudenten. Klageren presiserte imidlertid at medstudenten ikke hadde oversendt sin løsning på oppgave 2, og at han dermed hadde løst oppgave 2 selvstendig. Klagerens advokat hevdet videre at det at klageren hadde levert blankt på de to deloppgavene 1d og 1e, tilsa at han ikke hadde gjennomført fuskehandlingen og at han heller ikke hadde hatt til hensikt å fuske. Nemnd for studentsaker ved NHH behandlet saken og fant at klageren, i det minste ved grov uaktsomhet, hadde fusket ved innleveringen av hjemmeeksamen. Nemnd for studentsaker ved NHH fattet på grunnlag av dette vedtak om annullering av eksamen og utestenging i ett semester. Klagerens advokat påklagde vedtaket til Felles klagenemnd. Han opprettholdt i hovedsak tidligere anførsler og viste i tillegg til at nemnda ved NHH sitt vedtak var utilstrekkelig begrunnet, at saksbehandlingen var mangelfull og at saken var behandlet uten en reell kontradiktorisk behandling. Videre ble det anført at hverken det objektive eller det subjektive vilkåret for fusk var oppfylt. Det ble ytterligere anført at nemnda hadde gått utenfor sin kompetanse ved å vedta utestengelse i høstsemesteret, da klageren ved en utestengelse ikke ville fått gjennomført sitt planlagte utvekslingsopphold i utlandet. Klagen ble oversendt Felles klagenemnd etter fornyet vurdering av Nemnd for studentsaker ved NHH. Felles klagenemnd fant det bevist at både subjektive og objektive vilkår i saken var oppfylt, og at klager hadde handlet forsettlig. Nemnda fant at det ikke var begått noen saksbehandlingsfeil ved underinstansens behandling, og at annullering av eksamen og utestenging i ett semester var en riktig reaksjon i saken. Felles klagenemnd stadfestet reaksjonen fastsatt av Nemnd for studentsaker ved NHH.

Sak nummer to gjaldt mistanke om fusk ved ulovlig samarbeid under hjemmeeksamen. I forbindelse med sensur ble det oppdaget likheter mellom klagerens besvarelse og en medstudents besvarelse i samme emne, og det ble reist mistanke om ureglementert samarbeid. Sensor påpekte at det

5

forekom flere påfallende og særegne likheter mellom de to besvarelsene med hensyn til tekstlige likheter og oppsett ved løøsningen av enkeltoppgaver. Blant annet var det store likheter i tekst og argumentasjonsrekke i en av delene i eksamen. I tillegg hadde begge kandidatene gjort de samme, uvanlige valgene av løøsning i to andre deler av eksamen hvor begge kandidatene hadde benyttet den samme argumentasjonen og fremstilt formlene på lik måte. Videre viste sensor til at feil og ufullstendigheter ved oppgavene forekom på nøyaktig de samme stedene, med sammenfallende oppsett og argumentasjonsrekker. Klagerens advokat bestred at det hadde forekommet fusk, og hevdet at årsaken til sammenfall i svarene skyldtes at klageren hadde samarbeidet tett med medstudenten under forberedelsene til eksamen. Seksjon for eksamen fremla de to besvarelsene for en vitenskapelig ansatt med kompetanse innen fagfeltet og ba om en faglig vurdering av om likhetene var av en slik karakter at de to kandidatene måtte ha samarbeidet under eksamen. Den vitenskapelige ansatte konkluderte med at likhetene var av et for stort omfang og av en slik art at de ikke kunne skyldes tilfeldigheter eller samarbeid forut for eksamen. Nemnd for studentsaker ved NHH behandlet saken og fant at klageren, i det minste ved grov uaktsomhet, hadde fusket ved innleveringen av hjemmeeksamen. Nemnda fattet på grunnlag av dette vedtak om annullering av eksamen og utestenging i ett semester. Klagerens advokat påklaget vedtaket til Felles klagenemnd, og anførte at utestenging er å anse som straff etter Den europeiske menneskerettskonvensjon, og at beviskravet er skjerpet til «utover enhver rimelig tvil». Videre ble det anført at de faglige vurderingene fra sensor og den vitenskapelige ansatte ved lærestedet ikke har bevismessig større vekt enn klagerens egen uttalelse. Det ble ytterligere anført at Nemnd for studentsaker ved NHH ikke hadde foretatt en konkret bevisbedømmelse av klagerens subjektive forhold, og at det dermed var begått rettsanvendelsesfeil. Klagen ble oversendt Felles klagenemnd etter fornyet vurdering av nemnda ved NHH. Felles klagenemnd kommenterte til klagers påstand om at beviskravet er skjerpet ved at det «utover enhver rimelig tvil» må utelukkes at likhetene skyldes lovlige årsaker at den ikke var enig i at det strafferettslige beviskravet kom til anvendelse. Nemnda fant det bevist at både subjektive og objektive vilkår i saken var oppfylt, og at klager hadde handlet forsettlig. Felles klagenemnd var uenig i Nemnd for studentsaker ved NHH sin reaksjon og påpekte at den normale reaksjonen ved forsettlig fusk er annullering og utestenging i to semestre uavhengig av størrelsen på den aktuelle eksamen, prøve eller kurs. Felles klagenemnd fant imidlertid at saksbehandlingstiden hadde vært for lang og at annullering av eksamen og utestenging i ett semester var en riktig reaksjon i gjeldende sak. Felles klagenemnd stadfestet derved reaksjonen fastsatt av nemnda ved NHH.

Sak nummer tre gjaldt medstudenten det refereres til i ovennevnte sak. De ble begge representert av samme advokat med parallelle påstander, saksfremstillinger og saksgang. Felles klagenemnd stadfestet også i denne saken reaksjonen fastsatt av Nemnd for studentsaker ved NHH.

Sak nummer fire gjaldt plagiat under gjennomføring av obligatorisk innleveringsoppgave (gruppe med tre medstudenter). Innleveringsoppgaven måtte være bestått for å kunne gå opp til eksamen i emnet. Tekstanalyseverktøyet Ouriginal viste en total tekstlikhet på 40 prosent mot ulike kilder, der sammenfallet i all hovedsak gjaldt en tidligere innlevert gruppebesvarelse i samme kurs. Klageren opplyste i epost at den avdekkede tekstlikheten i all hovedsak gjaldt den delen av den obligatoriske innleveringen han selv hadde jobbet med, noe som ble stadfestet av de andre gruppemedlemmene. Klageren ba derfor om at eventuelle konsekvenser av saken ikke skulle ramme de øvrige medlemmene av gruppen. Klageren forklarte at han under arbeidet med gruppeoppgaven hadde hentet oppgaveinspirasjon og struktur fra det han trodde var en mønsterbesvarelse og at han hadde arbeidet selvstendig med oppgaven. Han hevdet videre at han ikke hadde hatt til hensikt å plagiere andres arbeid. Klagerens advokat innga en skriftlig uttalelse der det ikke ble bestridt at det objektive

Andre aktuelle tema i 2023

vilkåret for fusk var oppfylt. Han hevdet imidlertid at klageren hadde vært i aktsom rettsvillfarelse og anførte at forelesere i enkelte emner ved NHH hadde gitt uttrykk for at det gjaldt andre krav om kildehenvisninger ved innleveringer av arbeidskrav (obligatoriske innleveringer) enn det som var tilfelle ved eksamen. De emneansvarlige ble forelagt klagerens anførsler og de opplyste at det i det gjeldende emnet ikke ble anvendt «mønsterbesvarelser» og «løsningsforslag», foruten løsningsforslag som ikke var en del av innleveringen. De emneansvarlige viste til at det kun var egenprodusert tekst som beskriver problemstillingen, fortolkninger og resultater som skulle leveres inn til kursgodkjenning og at de derfor ikke kjente seg igjen i de anførte uttalelsene fra klageren. Nemnd for studentsaker a ved NHH behandlet saken og fant at klageren hadde fusket under innleveringen av den obligatoriske gruppeoppgaven, i det minste ved grov uaktsomhet. Nemnda fattet på grunnlag av dette vedtak om annullering av eksamen og utestenging i ett semester. Klagerens advokat påklagde vedtaket til Felles klagenemnd og anførte at Nemnd for studentsaker ved NHH ikke hadde kommentert eller vurdert de formildende omstendighetene som var påberopt, og det ble fastholdt at utestenging var en uforholdsmessig streng reaksjon. Advokaten viste i tillegg til tidligere anførsler til klagerens erkjennelse og påpekte at fusket gjaldt et arbeidskrav, og ikke en eksamen. Klagen ble oversendt Felles klagenemnd etter fornyet vurdering av nemnda ved NHH. Felles klagenemnd fant det bevist at både subjektive og objektive vilkår i saken var oppfylt, og at klager hadde handlet forsettlig. Nemnda viser til at tekstligheten er dokumentert å være av et stort omfang, og fremstår i hovedsak som tilnærmet direkte avskrift fra kildebesvarelsen. Det er ikke henvist til kilden fortløpende i teksten eller avslutningsvis i litteraturlisten. Ved vurderingen av subjektive vilkår la Felles klagenemnd blant annet vekt på at flere lange avsnitt i oppgavens besto av tilnærmet direkteavskrift fra kildebesvarelsen, og at det noen steder var tale om 98-100 prosent tekstlighet. Når tekstligheten var av en slik karakter, og det i tillegg mangler henvisning til kilden teksten direkte er hentet fra, fant nemnda det klart sannsynlig at klageren visste at han utga andres arbeid som sitt eget. Nemnda bemerket også at forsettkravet ikke krever hensikt om fusk. Det er tilstrekkelig å konstatere at en student bevisst har overtrådt de handlingspliktene som følger av reglene ved den enkelte undervisningsinstitusjonen. Felles klagenemnd understreket også at det er studentenes eget ansvar å sette seg inn i hvilke regler og krav som gjelder for den enkelte prøvings situasjonen, herunder reglene om kilde- og sitatbruk. Felles klagenemnd var ikke enig i Nemnd for studentsaker ved NHH sin reaksjon og påpekte at den normale reaksjonen ved forsettlig fusk er annullering og utestenging i to semestre uavhengig av størrelsen på den aktuelle eksamen, prøve eller kurs. Felles klagenemnd stadfestet reaksjonen fastsatt av nemnda ved NHH.

4. ANDRE AKTUELLE TEMA I 2023

4.1 Saksbehandlingstid

Fagavdelingene ved NHH har opplevd en vedvarende økning i mengden av saker som skal til Nemnd for studentsaker, og dette har i en del saker også i 2023 forårsaket lang saksbehandlingstid. Nemnda har ved flere anledninger påpekt at dette er svært uheldig, og anmodet om at det foretas grep for å gjøre behandlingstiden kortere. Dialogen med fagavdelingene rundt dette har vært god, og det er iverksatt tiltak for å korte ned på behandlingstiden. Fagavdelingene påpeker at behandlingstiden blant annet påvirkes av at sakene har uforutsigbare i omfang, noe som vil tilsi ulik saksbehandlingstid. Eksempelvis vil kompliserte fuskesaker med store dokumentmengder, som plagiatsaker i større oppgaver, ha en naturlig lang saksbehandlingstid. I saker der studenten

innrømmer forholdene og tilbakemelding fra student/advokat skjer umiddelbart vil sakene kunne håndteres raskere. Det er også uforutsigbart hvor mange saker som kan komme på samme tid. Det er naturlig at det vil komme flere saker i forbindelse med fristene for opptak og eksamenssesongene, slik at den største arbeidsmengden vil være i forbindelse med dette. Et viktig moment er at dette er perioder som kan bli påvirket av ferieavvikling og lavere bemanning på seksjonene.

4.2 Advokatrepresentasjon og utgifter

En kandidat har rett til å la seg bistå av advokat fra sak om bortvisning eller utestenging er reist⁸. Utgiftene til dette skal dekkes av institusjonen, etter sats fastsatt etter forskrift om salær fra det offentlige til advokater mv. 3. desember 1997 nr. 1441. I 2023 utgjorde dette kr 1 180 pr time.

I 2023 er det foretatt en endring i årsmeldingen på hvordan utgifter til advokatsalær rapporteres. I tidligere år har saker som ikke er fremmet for lokal nemnd eller har blitt frafalt av NHH ikke inkludert i oversikten. For å få et mer helhetlig bilde av situasjonen vil disse bli inkludert for fremtiden. For 2023 utgjorde dette kr 58 769.

Av totalt 26 saker som ble fremmet for lokal nemnd utgjorde samlet utbetalt salær i 2023 kr 271 931. Av disse gjaldt kr 115 072 dekning til advokat i et større sakskompleks der ti studenter var involvert i fusk i to individuelle eksamener. Advokatutgiftene for 2023 utgjorde derved samlet kr. 333 700. Til sammenlikning var utgifter til salær i 2022 kr 110 326 (oppdaterte tall, se ovenfor).

Advokatbistand fuskesaker (nye saker)			
	Beløp	Med bistand	Uten bistand
2019	27.625	2	4
2020	89.978	4	10
2021	98.924	2	4
2022	110.326	9	2
2023	333.700	17	7

Selv justert for stort ressursbruk i ett sakskompleks utgjør dette en kraftig økning i advokatutgiftene. Av hensyn til rettsikkerheten er det ikke urimelig at advokatutgifter i fuskesaker dekkes for å sikre at alle, uavhengig av økonomisk bakgrunn, har like muligheter til å få advokatbistand. Imidlertid fremstår det som noe spesielt at retten til støtte gjelder mer eller mindre uavhengig av antall forbrukte timer. Vi ser en stor variasjon i medgått tid i tilsynelatende like sakstyper, noe som kan dreie seg om en spredning fra 6 – 25 medgåtte timer. Det er nå opp til den enkelte institusjon å eventuelt redusere salæret, inkludert eventuelle kostnader en etterfølgende diskusjon om salær vil kunne medføre. Nemnd for studentsaker ved NHH imøteser en nasjonal regulering som sikrer likebehandling i disse sakene.

⁸ Universitetsloven § 4-8 (5)